

Doctori
Honoris Causa
ai Academiei de Studii Economice
a Moldovei
(ediția a 2-a)

25 septembrie 2016
25 de ani
de la fondarea ASEM

Grigore BELOSTECINIC
(coordonator)

**Nicolae BRÂNZILĂ, Andrei PRODAN,
Silvia GHINCULOV**

Doctori Honoris Causa ai Academiei de Studii Economice a Moldovei

(ediția a 2-a)

Chișinău, 2016

CZU 378.25(092):378.633(478-25)
D 61

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

**Doctori Honoris Causa ai Academiei de Studii Economice a
Moldovei** / Grigore Belostecinic (coord.), Nicolae Brânzilă, Andrei Prodan
[et al.]; Acad. de Studii Econ. a Moldovei. – Ed. a 2-a. – Chișinău: ASEM,
2016 (Î.S. F.E.-P. "Tipografia Centrală"). – 108 p. – (25 septembrie 2016 25
de ani de la fondarea ASEM).

200 ex.

ISBN 978-9975-75-820-8

378.25(092):378.633(478-25)

Autori:
Grigore Belostecinic (coordonator),
Nicolae Brânzilă,
Andrei Prodan,
Silvia Ghinculov

cu participarea: Natalia Cheradi, Ina Nicuță, Ana Gudima, Ana Muntean

Redactor literar: Constantin Crăciun

ISBN 978-9975-75-820-8

©Departamentul Editorial-Poligrafic al ASEM

Cuvânt înainte

De câteva sute de ani universitățile acordă titlul de Doctor Honoris Causa (în traducere din limba latină: doctor datorită meritelor). El onorează personalități ilustre, din țara respectivă sau din alte state, care au adus eminente servicii în principalele domenii de activitate umană: știință, artă, învățământ, cultură, viața socială etc. De asemenea, titlul de Doctor Honoris Causa se decernează pentru contribuții însemnate, de orice natură, la dezvoltarea universităților respective.

Este de menționat faptul că însăși întrebuițarea numelui de doctor ca titlu academic are o istorie îndelungată, fiind acordat pentru prima dată chiar de universitățile medievale. Orice profesor care aduna în jurul său un număr de studenți era numit doctor. În secolul al XII-lea, titlul de doctor a căpătat o importanță și mai mare, fiind inițial acordat în drept civil (*doctores legum*), apoi în dreptul comun (*doctores decretorum*) și, în secolul al XIII-lea, în medicină, gramatică, filozofie sau logică.

Titlul de doctor capătă o importanță deosebită atunci când universitățile noncatolice încep să îl confere doar onorific, motiv pentru care primește și numele Doctor Honoris Causa. Astfel, titlul s-a extins și pentru economiști, politicieni sau personalități din alte domenii ale vieții sociale.

Protocolul actual al ceremoniei de acordare a titlului de Doctor Honoris Causa păstrează ritualurile din secolul al XIII-lea. Participanții la festivitate poartă, în mod obligatoriu, roba și toca. Discursurile urmează reguli stricte; cuvântul de deschidere aparține Rectorului, urmat de un membru al Senatului, care prezintă apologia tradițională (*laudatio*), unde sunt elogiate viața și activitatea laureatului, precum și motivele pentru care îi este atribuit titlul. După aceasta, laureatului îi este înmănată diploma, pe fundalul muzical al imnului universitar *Gaudeamus Igitur* și, uneori, ale Uverturii festive academice de Johannes Brahms. Punctul final al festivității îl constituie alocuțiunea de răspuns a laureatului.

Conform Statutului Academiei de Studii Economice din Moldova (ASEM), aprobat de Ministerul Învățământului al Republicii Moldova cu modificările ulterioare aprobate de Ministerul Educației și Tineretului al Republicii Moldova, Senatul ASEM are dreptul să „decerneze titluri și

distincții: Doctor Honoris Causa, Profesor Honoris Causa, Senator de Onoare etc.”.

Procedura selectării candidaților și ritualul desfășurării ceremoniei de acordare a titlului de Doctor Honoris Causa este una tradițională. Astfel, catedra de profil înaintează propunerea de acordare a titlului către Consiliul facultății, care dă o rezoluție pozitivă sau negativă. În cazul când răspunsul este afirmativ, Consiliul facultății prezintă această propunere Rectoratului, după care, în cadrul unei ședințe a Senatului, prin vot, se adoptă decizia finală. Ceremonia propriu-zisă de acordare a titlului are loc în cadrul unei ședințe festive a Senatului ASEM.

Până în prezent, 30 de personalități din domeniul științei, culturii, politicii (11 din România, 6 din Republica Moldova, câte 3 din Statele Unite ale Americii și Germania, 2 din Polonia, câte 1 din Franța, Italia, Bulgaria, Ucraina și Australia) s-au învrednicit de titlul onorific Doctor Honoris Causa al ASEM, precum urmează:

1995 – Nicolae N. CONSTANTINESCU și Constantin BĂRBULESCU (ambii România);

1996 – Sergiu RĂDĂUȚAN și Boris MELNIC (R. Moldova);

1997 – Delbert WEBER (SUA);

1998 – Petru SOLTAN (R. Moldova);

2000 – Nancy BELCK și Walter (Walley) M. BACON (SUA), Mircea CIUMARA și Nicolae BELLI (România);

2001 – Alban RICHARD (Franța);

2002 – Andrei ANDRIEȘ (R. Moldova) și Joachim HENTZE (Germania);

2004 – Radu MIHALCEA (Germania) și Dan POPESCU (România);

2005 – Piotr MARCINIAK (Polonia) și Valeriu IOAN-FRANC (România);

2006 – Gheorghe DUCA (R. Moldova) și Ion Gheorghe ROȘCA (România);

2007 – Ion PETRESCU (România) și Domenico NETTI (Italia);

2008 – Constantin OPREAN (România);

2009 – Harry GEBHARDT (Germania);

2010 – Ionel BOSTAN (România), Veliciko ADAMOV (Bulgaria), Mugur ISĂRESCU (România) și Leszek BALCEROWICZ (Polonia);

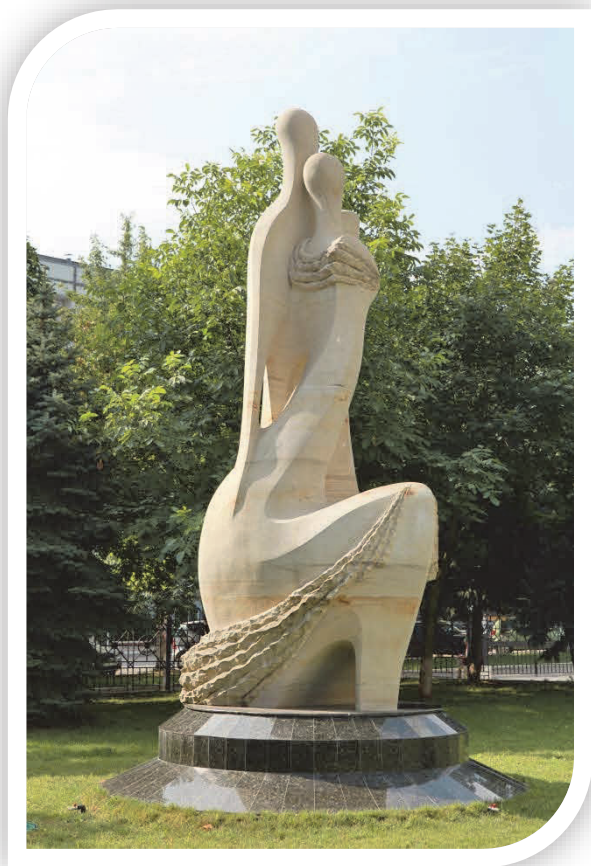
2012 – Serghei EVSTRATIEV (R. Moldova) și Francis GURRY (Australia);

2014 – Anatolii MAZARAKI (Ucraina).

În încheiere, doresc să menționez că acordarea titlului de Doctor Honoris Causa reprezintă un eveniment foarte important pentru instituția noastră și sunt convins că această frumoasă tradiție se va menține și pe viitor.

Cu deosebit respect,

Grigore BELOSTECINIC,
Prof.univ., dr. hab.,
Academician al Academiei de Științe
a Moldovei, Rector al ASEM

1995

Nicolae N. CONSTANTINESCU
27 martie 1920 - 14 decembrie 2000

La ședința din 25 octombrie 1995, Senatul Academiei de Studii Economice din Moldova a decis unanim propunerea de a conferi academicianului Academiei Române, *Nicolae N. Constantinescu*, titlul onorific „Doctor Honoris Causa”, reieșind din aportul la dezvoltarea și organizarea științei economice și pregătirea cadrelor.

La festivitatea de decernare a titlului Doctor Honoris, la ședința Senatului ASEM din 11 decembrie 1995, a fost prezentă o delegație de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, condusă de prorectorul prof. Panait Nica. De la București a venit directorul general al Editurii „Economica”, doctorul în economie Ioan Erhan. Au asistat reprezentanți ai Ambasadei României în Republica Moldova.

La festivitate, au participat și personalități ale științei din Moldova: profesorul Boris Melnic, academicianul Academiei de Științe a Moldovei, președintele Comisiei Superioare de Atestare și Simion Musteață, prim-vice ministrul Învățământului.

Nicolae N. Constantinescu s-a născut la 27 martie 1920, la București (România). După absolvirea Liceului Comercial „Nicolae Bălcescu” (1938), a urmat cursurile Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale (AISCI) din București, obținând diploma de licență în anul 1942. În perioada 1942-1944, urmează Școala militară de ofițeri de rezervă de infanterie, participând apoi ca sublocotenent pe frontul Pașcani-Iași. În perioada noiembrie 1944 - ianuarie 1949 a fost prizonier în URSS. La

revenirea sa în România, își începe cariera universitară, la AISCI din București, mai întâi ca șef de lucrări, iar la scurtă vreme, în calitate de conferențiar universitar (1949-1964) și ca profesor, funcție obținută prin concurs în 1965. În 1959, a obținut titlul științific de doctor în economie, iar în 1972 pe cel de doctor conferențiar în științe economice. Timp de zece ani a fost șef al Catedrei Istorie economică (1954-1964), iar alți 21 de ani a condus, în aceeași calitate, Catedra Economie politică (1964-1985) a Academiei de Studii Economice București.

Devotat învățământului superior economic, profesorul Nicolae N. Constantinescu a format zeci de generații de specialiști, pentru toate sectoarele de activitate, insuflându-le, odată cu respectul pentru muncă, ordine și eficiență, dragostea pentru profesie și respectul față de interesele națiunii și poporului român.

„Prin bogatele sale cunoștințe, prin măiestria sa pedagogică, prin atașamentul său față de învățământul economic românesc, prin dragostea față de studenți și grija pentru pregătirea economică a acestora, Nicolae N. Constantinescu a fost considerat mentorul și modelul multor promoții de economiști și conducători științifici exemplari a numeroși doctoranzi. El a fost un remarcabil creator de școală economică românească...” (Iulian Văcărel, academician al Academiei Române).

Timp de un deceniu (1957-1967) a cumulat activitatea de cadru didactic cu cea de cercetător științific la Institutul de Cercetări Economice al Academiei Române, unde a condus Secția Istoria gândirii economice. În 1974 (semestrul de primăvară), a activat în calitate de profesor invitat la Economic Development Institut of World Bank din Washington (SUA). În munca didactică și de șef al catedrei, a militat consecvent pentru perfecționarea predării și seminarizării cunoștințelor economice, pentru creșterea și afirmarea multor generații de cadre didactice, inițiind și coordonând numeroase manuale și lucrări colective, organizând dezbateri fructuoase și valorificând sistematic rezultatele acestor dezbateri, atât în plan științific, cât și didactic.

A lăsat posterității o operă de mare valoare, rod al unei activități de cercetare științifică de peste cinci decenii, desfășurată cu înaltă competență, pasiune și probitate, în domenii de importanță deosebită: istorie economică și socială; teorie economică contemporană; economia protecției mediului; metodologia cercetării științifice; problemele tranziției la economia de piață

etc. Ea numără peste 300 de lucrări și studii publicate în România și peste hotarele ei.

În domeniul istoriei economice și al gândirii economice, s-au remarcat următoarele lucrări: „Formarea și dezvoltarea clasei muncitoare în România” (1958); „Cu privire la problema revoluției industriale în România” (1957), elaborată împreună cu soția sa, Olga Constantinescu; „Istoria capitalismului străin în România” (1960), la care a fost coordonator împreună cu Costin Murgescu și coautor; „Acumularea primitivă a capitalului în România” (1961); „Economia zonei Porțile de Fier” (1969), elaborată împreună cu alți colaboratori etc.

Încununarea acestui domeniu o reprezintă lucrările publicate în anii 90: „Istoria economică a României de la origini până la Cel de-al Doilea Război Mondial” (în limba engleză, 1994, în limba franceză, 1996 și în limba română, 1997); „Istoria României, 1949-1989”, vol. II (2000), elaborată prin contribuția unui mare număr de specialiști, economiști, istorici, cadre didactice și cercetători, dar cu o contribuție substanțială și la coordonarea acestei activități.

După 1990, în calitatea sa de președinte al Secției Științe economice, juridice și sociologice a Academiei Române, a inițiat și coordonat colecția „Studii de istorie economică și istoria gândirii economice”, în care au fost publicate studii și dezbateri privind viața și opera unor mari economiști români, precum Gheorghe Tașcă, Ion N. Angelescu, Ion Răducanu, Virgil Madgearu, N. Georgescu-Roengen, Victor Slăvescu, Dionisie Pop-Marțian, iar în 1999, a publicat „Istoria gândirii economice românești”, studiile cuprinse în această lucrare fiind grupate în două părți: Schiță a mișcării gândirii economice românești de la începuturi până la Cel de-al Doilea Război mondial și Portrete de economiști români.

În domeniul teoriei și metodologiei științei economice, un loc important, în opera profesorului Nicolae N. Constantinescu, îl ocupă „Teoria valorii muncă și lumea contemporană”, scrisă în anii '70 și publicată în 1984, „Problema contradicției în economia socialistă” (1973), „Metode și tehnici în știința economică” (cuprinsă în vol. I din „Tratatul de economie contemporană”, apărut în 1986 sub coordonarea sa), precum și „Probleme ale metodologiei de cercetare în știința economică” (1998). Principalele cerințe formulate față de știința și cercetarea economică pot fi sintetizate astfel:

a) „Cercetarea economică trebuie să servească adevărului complet, progresului economic, social și ecologic al omului, al societății, economisirii resurselor cheltuite pe unitatea de efect util de o calitate determinată, iar în acțiunea sa, să observe, totdeauna, luarea în considerare a întregului sistem de interese, să nu omită armonizarea și respectarea reciprocă a intereselor economice personale, particulare și a celor naționale, sociale, generale” – o adevărată profesiune de credință;

b) „Omul trebuie să fie, în același timp, și scopul, și mijlocul în preocupările științei economice, iar aceasta este necesar să fie și etică. În consecință, judecarea faptelor și categoriilor economice, a politicilor economice, nu poate elucida ideea de dreptate, iar din acest punct de vedere, judecarea societății nu poate avea loc cu ochii închiși”;

c) Metoda de cercetare trebuie să se bazeze pe o concepție teoretică solidă, pe interdisciplinaritate și o documentare solidă. „Privind dezvoltarea economică la diferite niveluri ca un proces care îl are pe om în centrul său, ea nu caută date care să ilustreze o teză sau alta, ci studiază, dacă este nevoie, un Mont Blanc de fapte pentru a desprinde contradicțiile și legile obiective de mișcare și a trage concluziile cuvenite. Utilizând în mod adecvat toate procedeele de gândire și tehnicile de cercetare... metoda de cercetare... nu admite nicio altă constrângere asupra concluziilor sale, decât pe cea a realității istorico-economice sociale, a dezvoltării.

În baza acestei viziuni, profesorul Nicolae N. Constantinescu a consacrat o parte importantă din cercetări raporturilor dintre om și natură, dintre echilibrul economic și cel ecologic. Lucrarea intitulată „Economia protecției mediului natural”, publicată în 1976, a fost urmată de numeroase alte studii și comunicări științifice, esența meditațiilor sale asupra acestui domeniu fiind exprimată în „Discursul de recepție la Academia Română” (24 martie 1993), intitulat „Principiul ecologic în știința economică” (1993).

Aplicarea principiului ecologic în domeniul economiei este concepută ca un factor care modifică atât teoria costurilor, cât și a valorilor și prețurilor, în strânsă armonie și cu preocuparea pentru eficiență economică. „În lumina principiului ecologic, economistul-ecolog va lupta atât contra economismului îngust, lipsit de perspectiva timpului, prădalnic față de natură și, în consecință, dăunător societății, cât și contra ecologismului abuziv, care reduce totul la un conservatorism absolut și rigid, ce uită că însuși protejarea naturii ne interesează din punct de vedere al protejării

omului, al existenței și progresului continuu al umanității”.

Un capitol important al cercetărilor academicianului Nicolae N. Constantinescu îl constituie tranziția la economia de piață în România. În complexul de obiective și principii ale reformelor implicate de acest proces, au fost situate statornic următoarele: apărarea intereselor economice naționale, realizarea transformărilor necesare tranziției cu costuri economice și sociale minime și echitabil distribuite; armonizarea criteriilor de eficiență economică cu cele sociale, tehnologice și ecologice; privatizarea și restructurarea după exigențele unei tranziții constructive și ale realizării unei economii de piață funcționale etc. Aceste coordonate se regăsesc în toate lucrările publicate în anii ‘90, în comunicările științifice și interviurile, dintre care o parte au fost reunite în două volume, intitulate „Scrieri alese”.

Activitatea didactică și științifică realizată, prodigioasă și prestigioasă, i-a adus o largă recunoaștere și apreciere, pe plan național și internațional. În 1974, a fost ales membru corespondent, iar în 1990, membru titular al Academiei Române. În perioada 1990-1994, el a desfășurat o activitate neobosită în calitate de secretar general și membru al prezidiului acestei înalte instituții științifice, iar din 1992 până în anul 2000, a condus Secția Științe economice, juridice și sociologice a Academiei Române.

I-au fost conferite, de asemenea, înalte titluri științifice și academice. În România: membru fondator (1990), prim-vicepreședinte (1990- 1993) și președinte (1993-2000) al Asociației Generale a Economistilor din România (AGER); președinte al Asociației Române de Management Ecologic și Dezvoltare Durabilă (ARMEDD) (1992-2000); președinte al Comisiei de istorie economică și istoria gândirii economice a Academiei Române, membru de onoare al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură (1994), Doctor Honoris Causa al universităților din Craiova (1995), Timișoara (1995), Oradea (1996), Sibiu (1997). În străinătate: membru corespondent al Academiei Regale a Doctorilor din Spania (1994); Expert invitat la Third Annual Conference on the Economics of Development, World Bank, Washington, DC (1991); Grupul „Agenda” al Academiei Austriece, unde a prezentat referatul Învățămintele tranziției. Cazul României (aprilie 1996). Prin întreaga sa activitate și prin calitățile profesionale și umane, profesorul Nicolae N. Constantinescu s-a înscris durabil în viața economică și în conștiința publică nu numai ca un remarcabil creator de școală economică românească, ci și ca un mare economist patriot.

Eugeniu Hrișcev, rectorul ASEM, a menționat în cadrul festivității de decernare a titlului onorific: „Academicianul Nicolae N. Constantinescu, secretar general al Academiei Române, președinte al Asociației Generale a Economisților din România, este savant de talie europeană, specialist în istoria economică. Numeroasele publicații ale Domniei sale – cărți, articole – în mare măsură, au contribuit la dezvoltarea științei economice, apariția noilor direcții de cercetare, rezolvarea unor probleme stringente ale economiei naționale a României. În aceste publicații, sunt abordate problemele acumulării primitive a capitalului în România, problemele economiei protecției mediului natural, structurii economiei României și re tehnologizării, reformelor economice, problemele și specificul tranziției la economia de piață, costurilor sociale ale tranziției la economia de piață etc.

Deținând un loc de prestigiu în știința economică a României, lucrările lui prezintă mare interes pentru specialiști din alte țări. Principalele lucrări ale Domniei sale sunt traduse, editate și cunoscute în mai multe țări, inclusiv în Republica Moldova, Rusia și altele. Este important aportul academicianului N. Constantinescu la organizarea științei, activând în calitate de secretar al Academiei Române, președinte al Asociației Generale a Economisților din România”.

Cuvinte frumoase la adresa lui Nicolae N. Constantinescu au fost rostite și de unii membri ai Senatului ASEM .

Domnul Dumitru Moldovan, decanul facultății REI: „În pofida vârstei înaintate - 75 de ani, economistul român Nicolae Constantinescu continuă să fie foarte productiv. Este o personalitate în lumea economică”.

Domnul Sergiu Chircă, prim-prorector ASEM, a menționat: „Îl cunosc personal pe domnul Constantinescu. E un economist de talie mondială. S-a aprofundat în toate domeniile economiei naționale. E unul din cei mai activi generatori de idei în perioada de tranziție”. Colecția publicațiilor academicianului Nicolae N. Constantinescu, care constituie 28 de titluri (319 exemplare), dintre care două cărți cu autograful autorului, a fost adusă în dar Bibliotecii Științifice a ASEM și, în prezent, este localizată în Sala de lectură „Eugeniu Hrișcev”. O parte din cărțile savantului sunt donate de Ioan Erhan din partea AGER la 24 septembrie 2001. Biblioteca deține și o ediție consacrată ilustrului economist: Academicianul N.N. Constantinescu - 80 de ani: o viață dedicată științei și școlii românești. Coordonator Ioan Erhan. București: Editura Economică, 2000.

Constantin BĂRBULESCU
20 decembrie 1927 - 15 februarie 2010

La ședința din 25 octombrie 1995, Senatul Academiei de Studii Economice din Moldova a decis unanim propunerea de a conferi profesorului universitar, dr. Constantin Bărbulescu, titlul onorific „Doctor Honoris Causa”.

Festivitatea de decernare a titlului Doctor Honoris a avut loc la 11 decembrie 1995 în cadrul Ședinței Senatului ASEM.

Constantin Bărbulescu s-a născut la 20 decembrie 1927, în orașul Drobeta-Turnu Severin, județul Mehedinți (România). După absolvirea Liceului „Traian” din orașul natal, a urmat cursurile la Facultatea Economică Generală a Academiei de Studii Economice (ASE), București, obținând diploma de economist în 1950. Este, de asemenea, absolvent al Facultății Mecanică a Politehnicii bucureștene, cu diplomă de inginer mecanic.

În 1969, a devenit doctor în economie cu teza intitulată „Probleme economice ale optimizării conducerii proceselor economice continue cu ajutorul calculatoarelor electronice”.

A efectuat mai multe stagii de specializare în străinătate: SUA (1995-1996) - cursuri pe probleme ale economiei de piață, organizate de National Economic Council (diplomă); Franța (1993) - cursuri organizate de Institutul Superior de Gestiune din Paris; Germania (1994) - la Academia de Export Baden Wurtemberg.

Activează în învățământul superior din anul 1950, când a absolvit facultatea și a fost repartizat ca asistent la Catedra Economică a industriei din

cadrul ASE București, parcurgând, apoi, prin concurs, toate treptele acestei activități: lector universitar, conferențiar, profesor universitar (din 1971).

Tot din anul 1971, este conducător științific la doctorat. În cele cinci domenii de activitate didactică, a predat cursuri, a condus seminare și lucrări aplicative la mai multe discipline economice: Economia industriei, Conducerea, organizarea și planificarea unităților industriale, Strategii de firmă, Pilotajul întreprinderilor, Management strategic.

La Institutul Politehnic București, în cadrul Facultății Tehnico-Economice, care a funcționat în trecut, a predat pentru inginerii practicieni, cursul Analiza activității economice (în industriile: constructoare de mașini, carboniferă și petrolieră).

În această perioadă, a ocupat și importante funcții de conducere în cadrul ASE: șef de catedră, prodecan, prorector, rector (1990-1996). De asemenea, a îndeplinit numeroase funcții de răspundere în instituții importante pe plan intern și extern: vicepreședinte al AGER; vicepreședinte al Secției Știință din cadrul UNESCO România; membru al Consiliului Metodologic și Științific al Institutului Superior de Gestiune (Paris); președinte și membru al Consiliului Pedagogic al Institutului Național de Dezvoltare Economică, condus de Academia de Studii Economice și de Conservatorul Național de Arte și Meserii (Paris); membru al Consiliului Academic Internațional cu sediul la Stockholm; membru fondator al Alianței Universităților pentru Democrație, cu sediul în SUA; membru al Grupului consultativ pe probleme economico-sociale de pe lângă președintele României; membru al Senatului României în perioada 1990-1992; membru al Comisiei numite de Guvern pentru adoptarea Strategiei de trecere a României la economia de piață și membru al Grupului de evaluare a situației economiei românești în vederea integrării în Uniunea Europeană (grupul ESEN).

În calitate de rector al ASE București, împreună cu decanii de la facultățile de științe economice din România, a condus lucrările de restructurare a învățământului economic superior din România pentru noile cerințe ale economiei de piață. Prin programe internaționale încheiate cu parteneri din SUA, Franța, Anglia, Italia, Germania, Spania, Portugalia, a facilitat accesul la stagiile de perfecționare și documentare în aceste țări a sute de profesori și studenți.

A creat, pe lângă ASE, institute și organisme care funcționează și în prezent, de exemplu: Institutul Național de Dezvoltare Economică (în colaborare cu Conservatorul Național de Arte și Meserii din Paris), Institutul de perfecționare a cadrelor executive (în colaborare cu Universitatea Washington, SUA), denumit ASE-Buss, Institutul de Perfecționare a Cadrelor de Conducere (în colaborare cu Universitatea din Montreal, Canada), Institutul Superior de Gestiune (în colaborare cu Universitatea din Toulouse, Franța), Centrul de Consultanță Româno-American pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii (Small Business Center).

A militat pentru dezvoltarea bazei materiale a învățământului superior economic din București, prin dotarea ASE cu 14 blocuri de studii, cămine, cantine. A organizat congrese și conferințe internaționale economice și a acordat titlul de Doctor Honoris Causa unor personalități importante.

Activitatea științifică și publicistică a profesorului Constantin Bărbulescu este bogată și vastă, ea cuprinzând lucrări de economie a industriei, organizare, management, enciclopedii, cursuri universitare, realizate singur sau în colaborare, precum și studii, articole și comunicări științifice etc. Între acestea se detașează; „Știința organizării”; „Planificarea unităților industriale”, „Cartea mecanicului-șef din întreprinderile industriale”; „Enciclopedia întreprinderii”; „Metode și tehnici de optimizare a organizării producției în unitățile industriale”; „Activitatea economico-financiară a întreprinderilor economice”; „Productivitatea muncii”; „Dezvoltarea intensivă și modernizarea economiei românești”; „Dezvoltarea industriei în România”; „Strategii manageriale de firmă”; „Dicționar de ergonomie”; „Mecanismul de funcționare a economiei”; „Sisteme strategice ale întreprinderii” etc.

În publicistica curentă de specialitate, i-au apărut, până în 1990, 36 de articole și studii, iar după aceea a publicat peste 40. Pe bază de contract de cercetare a elaborat 37 de studii, cu propuneri de soluții pentru dezvoltarea practicii economice. În reviste străine și-n volume, a publicat 8 studii apreciate. În cadrul acestor lucrări, se abordează probleme legate de elaborarea strategiilor de dezvoltare a industriei, dezvoltarea bazei de materii prime și energie, utilizarea eficientă a capacităților de producție, creșterea productivității muncii, reducerea costurilor de producție, pilotajul întreprinderilor industriale ș.a.

I-a fost decernată o mențiune specială pentru Proiectul Internațional de organizare a învățământului economic în Algeria, elaborat pe bază de contract, la cererea Guvernului algerian.

A participat la numeroase manifestări științifice internaționale: Conferința UNESCO - Paris, 1976 (în calitate de reprezentant al țării); Conferința economiștilor din țările balcanice - Atena, 1972; Conferința Internațională de la Budapesta (unde a prezentat un referat privind dezvoltarea economică a României); Congresul de Management de la München (Germania); Simpozionul cu tema „Tranziția spre o economie de piață a țărilor est-europene” organizat de Universitatea „Erasmus” la Rotterdam (Olanda), în 1990; tema prezentată a fost „Strategia tranziției României de la o economie planificată centralizat la o economie de piață și pregătirea superioară a economiștilor în domeniul managementului”; Simpozionul organizat la Universitatea din Stockholm pe tema pregătirii managerilor; Colocviul internațional pe tema „Întreprinderile în deceniul mutațiilor”, organizat de Ministerul Economiei și Finanțelor din Franța și Universitatea „Dauphine” din Paris. Temele prezentate cu aceste prilejuri au fost: „Forme și căi de stimulare a investițiilor străine în activități economice din România”; „Reorganizarea unităților economice de stat din România în unități comerciale și regii autonome”; „Aspecte privind căile de organizare a procesului de privatizare în România”.

Pentru activitatea științifică și universitară a fost ales membru corespondent al Academiei Române. De asemenea, este Doctor Honoris Causa al Universității din Craiova.

Sergiu Chircă, la decernarea titlului onorific a menționat: „Am cea mai bună opinie despre această personalitate. E un om de cultură înaltă și un bun specialist în domeniul managementului. În calitate de rector, a susținut mult Academia noastră. În acest context, se poate vorbi despre primirea, în anul 1980, a primilor noștri stagiați (Vasile Șoimaru, Ion Cotorcea)”.

Eugeniu Hrișcev, rectorul ASEM, a menționat următoarele: „Profesorul universitar, doctor Constantin Bărbulescu, membru-corespondent al Academiei Române, rectorul ASE București, este savant și pedagog cunoscut, specialist în management. La activul Domniei sale sunt înscrise lucrări științifice și științifico-metodice, inclusiv monografii, manuale și cărți.

Cercetările Domniei sale vizează, în special, problemele dezvoltării

industrii, managementului în industrie în perioada de tranziție - căile de redresare și dinamizare a industriei, liberalismul și intervenționismul în politica industrială, proiectele economice privind managementul firmelor industriale etc. Principalele articole au fost publicate în reviste prestigioase de specialitate, apreciate foarte înalt la conferințele științifice. E remarcabil faptul că savantul îmbină o intensă și multilaterală activitate în domeniul științei și pedagogiei.

Profesorul C. Bărbulescu activează fructuos în domeniul asigurării procesului didactic în învățământul universitar. Sub conducerea și cu participarea nemijlocită a Domniei sale au fost scrise și editate mai multe manuale, care au contribuit la sporirea și perfecționarea procesului de instruire. Domnia sa manifestă un rar talent de organizator și animator al activității ASE București, fiind ales pentru al doilea termen în funcția de rector al acestei prestigioase instituții de învățământ superior.

E semnificativ aportul Domniei sale la stabilirea relațiilor de colaborare cu ASEM, acordând instituției noastre un ajutor substanțial prin organizarea stagiilor corpului didactic științific, practicii studenților, pregătirea cadrelor științifice prin doctorat, donații de carte și materiale didactice”.

1996

Boris MELNIC

11 februarie 1928 – 27 aprilie 2012

La 20 septembrie 1996, Senatul Academiei de Studii Economice din Moldova a decis acordarea titlului onorific Doctor Honoris Causa academicianului Boris Melnic. Iar la 19 decembrie 1996, la ședința festivă a Senatului ASEM, a avut loc omagierea solemnă a savantului și înmânarea însemnelor onorifice.

Boris Melnic s-a născut la 11 februarie 1928, în satul Briceni, raionul Dondușeni, în familia unui țăran mijlocaș. A făcut studii la cursurile pregătitoare ale Institutului Pedagogic de Stat din Moldova. În 1951, a absolvit Institutul Pedagogic, specialitatea „Științe naturale și chimie”. După absolvire, este numit asistent la Catedra Zoologie a Institutului Pedagogic de Stat din Chișinău și-și susține examenele în doctoratură. La 28 martie 1952, Boris Melnic este ales membru al Consiliului științific al Institutului Pedagogic, în anul 1953, este numit asistent la Catedra Biologie a Institutului Pedagogic.

În anii 1952-1955, își face studiile de doctorat la Catedra Biologie, specialitatea „Fiziologia omului și animalelor”. Concomitent, domnul Boris Melnic lucrează în calitate de lector, predând cursurile „Introducere în biologie” la Facultatea Științe Naturale și „Biologia generală” la Facultatea Educație Fizică. După absolvirea doctoratului, este numit lector superior la Catedra Anatomie și Fiziologie și decan al Facultății Educație Fizică.

În anul 1957, Boris Melnic susține teza de doctor pe tema „Funcțiile

hipofizei la acțiunile unor stupefiant și somnifere” și obține titlul de doctor în biologie. Tot în anul 1957, este numit conferențiar la Catedra Anatomie și Fiziologie a Animalelor, Institutul Pedagogic.

La 24 august 1960, Comisia Superioară de Atestare a URSS i-a confirmat dlui Boris Melnic titlul didactic de conferențiar la Catedra Anatomie și Fiziologie. În anul 1962, el este reales în funcția de decan al Facultății Educație Fizică la Universitatea de Stat din Moldova. Boris Melnic este reales, prin concurs, în funcția de conferențiar al Catedrei Anatomie și Fiziologie a Omului la Universitatea de Stat din Moldova.

La 17 noiembrie 1964, este numit prorector pentru studii la aceeași universitate, iar la 31 mai 1966, este transferat de la Catedra Fiziologie a Omului și Animalelor, la Catedra Fiziologie a Omului și Animalelor a Facultății Biologie și Pedologie.

La 7 mai 1967, Boris Melnic este numit, prin transfer, în funcția de prorector pentru știință, iar la 12 mai 1968 - rector interimar al Universității de Stat din Moldova. Concomitent, este ales șef al Catedrei Fiziologie a Omului și Animalelor. Pe 1 octombrie 1971, prin hotărârea Comisiei Superioare de Atestare, dlui Boris Melnic i se conferă gradul științific de doctor habilitat în biologie, iar în anul 1972, prin hotărârea aceleiași comisii, Boris Melnic obține titlul de profesor universitar.

La 27 decembrie 1972, Adunarea Generală a Academiei de Științe a Moldovei l-a ales pe Boris Melnic membru corespondent al Academiei, la specialitatea „Fiziologia omului și animalelor”. La 16 aprilie 1974, prin ordinul ministrului învățământului public din Moldova, Boris Melnic este numit rector al Universității din Moldova.

La 6 decembrie 1988, a avut loc o ședință lărgită a Senatului USM, în cadrul căreia, prin votare secretă, domnul Boris Melnic a fost reales în postul de rector al USM pe un nou termen de 5 ani. Acestea au fost primele alegeri democratice din USM.

Pentru rezultate și merite deosebite în cercetările științifice, i se conferă titlul de onoare „Om emerit în știință”.

În anul 1984, Adunarea Generală a Academiei de Științe din Moldova l-a ales pe Boris Melnic membru titular al Academiei de Științe.

Domnia sa a ținut prelegeri nu numai la instituțiile de învățământ din Moldova, dar și la Universitatea din Plovdiv (Bulgaria) și la Colegiul „La Fayette” din SUA.

Dotat cu o imensă energie în activitatea sa de savant și organizator al învățământului universitar, Boris Melnic este numit, la 23 aprilie 1992, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova, Mircea Snegur, în funcția de Președinte al Comisiei Superioare de Atestare (CSA) din Republica Moldova, funcție pe care a exercitat-o până în octombrie 2002. În octombrie 1992, este eliberat din postul de rector al USM, rămânând în continuare să exercite și funcția de șef al catedrei. Apoi, a fost președinte de onoare al CSA din Republica Moldova, profesor universitar și Director al Consiliului Consultativ de Expertiză al ASM.

Academicianul Boris Melnic a publicat peste 400 de lucrări, inclusiv 10 monografii, 10 manuale și 9 cărți didactice. Este autor al unei invenții. Interesele sale științifice țin de fiziologia sistemului neuroendocrin. A pregătit peste 30 de doctori și doctori habilitați, inclusiv pentru Germania, Vietnam, Mali etc. Boris Melnic este Doctor Honoris Causa al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu” (1994), al Universității Libere Internaționale din Moldova (1994), al Universității Pedagogice „Ion Creangă” (2000) și al Institutului Național de Economie și Drept din Bălți (2002). În anul 1995, la cea de a XIII-a ediție a prestigioasei culegeri ce apare în SUA - „Who’s Who”, domnul Boris Melnic a fost menționat drept „personalitate remarcabilă”.

În anul 1996, Centrul Internațional de Biografii Cambridge (Anglia) a introdus numele academicianului Boris Melnic în Dicționarul internațional al Biografiilor oamenilor iluștri din lume. Tot în acest an, domnul Melnic a devenit laureat al Premiului de Stat din Moldova în domeniul științei și tehnicii.

În cuvântul de deschidere, domnul Eugeniu Hrișcev, rector al ASEM, a subliniat meritele deosebite ale domnului Boris Melnic în dezvoltarea învățământului economic în Moldova. Aflându-se, la vremea lui, în funcția de rector al Universității de Stat din Chișinău, el a acordat multă atenție dezvoltării facultăților de Economie și Economia Comerțului, în baza cărora, ulterior, a fost creată Academia de Studii Economice din Moldova, a manifestat o grijă părintească față de tinerii care studiau la aceste facultăți, aducându-și o mare contribuție la constituirea intelectualității economice. După fondarea ASEM, el a continuat să sprijine noua instituție de învățământ.

Academicianul Boris Melnic a rostit cuvinte de mulțumire Senatului

pentru onoarea acordată: „Vă aduc sincere mulțumiri pentru hotărârea Dvs. de a-mi conferi înaltul titlu onorific Doctor Honoris Causa, și anume instituția care, în cinci ani de existență, a căpătat o mare autoritate nu numai în țara noastră, ci și peste hotare. ASEM are relații cu instituții de profil din SUA, Ungaria, România, cu țările din fosta Uniune Sovietică.

Funcția de Președinte al Comisiei Superioare de Atestare din Republica Moldova mă obligă să cunosc situația din instituția Dvs., ce probleme rezolvați în domeniile cercetărilor științifice, educației și instruirii.

Dumneavoastră, stimați membri ai Senatului, pregătiți cadre de o înaltă calificare, care se bucură de o mare autoritate în lumea economiștilor. Sincer vă spun că Senatul și catedrele ASEM activează fructuos în domeniul pregătirii cadrelor didactico-științifice.

Am activat mai bine de patru decenii în domeniul științei și învățământului, interesele mele științifice ținând de cele mai importante domenii ale fiziologiei umane.

În ultimii 6-8 ani, mă ocup de studiul complex al omului, care prevede formarea nu numai a specialiștilor în materie, ci și a adevăraților cetățeni ai țării noastre, oameni cu calități supreme omenești.

Am avut noroc mult timp să particip la instruirea și educarea studenților, viitoarea generație care ne va urma. Am lucrat mulți ani și în prezent lucrez pentru a rezolva problemele arzătoare care le înfruntă țara noastră în timpul de față.

Mulțumesc comunității ASEM, pentru acordarea înaltului titlu de Doctor Honoris Causa, care mă obligă să fiu și mai responsabil în activitatea mea și vă promit că relațiile noastre bune și ca Președinte al CSA, și ca membru titular al ASM, și ca om, vor contribui și în continuare la rezolvarea problemelor”.

Sergiu RĂDĂUȚAN

17 iunie 1926 – 6 martie 1998

La 20 septembrie 1996, Senatul Academiei de Studii Economice din Moldova a decis acordarea titlului onorific Doctor Honoris Causa academicianului *Sergiu Rădăuțan*. Iar la 19 decembrie 1996, la ședința festivă a Senatului ASEM, a avut loc omagierea solemnă a savantului și înmânarea însemnelor onorifice.

Sergiu Rădăuțan a fost o personalitate științifică marcantă, cunoscută și apreciată în țară și peste hotare. A activat în domeniul fizicii și tehnologiei materialelor semiconductoare (este fondatorul școlii în domeniul științei materialelor semiconductoare din Republica Moldova).

Sergiu Rădăuțan s-a născut la 17 iunie 1926, la Chișinău, într-o familie de intelectuali. Tatăl său a fost profesor de limba franceză la gimnaziu (a murit în Cel de-al Doilea Război Mondial, în anul 1944), mama a lucrat educatoare la o grădiniță de copii. Studiile secundare le-a făcut la Liceul „B.P. Hasdeu”, unde a manifestat aptitudini pentru științele exacte.

În anii 1945-1950, Sergiu Rădăuțan își satisface serviciul militar, iar la 2 septembrie 1950, se înscrie la Facultatea Fizică și Matematică a Universității de Stat din Chișinău, specialitatea „Fizica”. Acolo, sub conducerea savantului M.V. Kot, se încadrează în cercetări științifice (în domeniul fizicii semiconductoarelor). Absolvind facultatea cu mențiuni (1955), a urmat doctoratul la Institutul Fizico-Tehnic „A.F. Ioffe” din Leningrad (astăzi - Sankt-Petersburg), în anii 1955-1958.

În anul 1959, Sergiu Rădăuțan susține teza de doctor în științe fizico-matematice, în anul 1966 (chiar în ziua când împlinea 40 de ani), a susținut teza de doctor habilitat la Institutul Politehnic din Leningrad. Din anul

1967, este profesor universitar. În anul 1969, a fost ales membru corespondent, iar în 1972 - academician al Academiei de Științe a RSSM.

Sergiu Rădăuțan a activat ca cercetător științific în cadrul Secției Fizică și Matematică a Filialei Moldovenești a Academiei de Științe a URSS (1959-1961). În anul 1961, a fondat și a condus Laboratorul de compuși semiconductori al Institutului de Fizică Aplicată al Academiei de Științe a Moldovei. Până în anul 1964, domnul Sergiu Rădăuțan a reușit să formeze un colectiv de tineri cercetători, care a devenit cu timpul un centru științific de mare valoare.

La 6 mai 1964, Sergiu Rădăuțan a fost desemnat în postul de rector al Institutului Politehnic din Chișinău. În timpul activității în această funcție, Sergiu Rădăuțan a continuat colaborarea cu colectivul menționat de la Academie, iar după demiterea din postul de rector (1973), s-a întors în acest laborator, pe care l-a condus până în anul 1998.

La 23 mai 1964, la Institutul Politehnic din Chișinău, printr-o decizie specială (nr. 460) a Guvernului RSSM, se transferă Facultatea de Economie a Universității de Stat din Chișinău.

Sergiu Rădăuțan, devenind rector, în primul rând, a realizat câteva vizite la cele mai prestigioase instituții din URSS: Institutul Politehnic și Institutul de Construcții din Leningrad, Școala Tehnică „Bauman”, Institutul de Oțel și Aliaje din Moscova, Institutul Politehnic din Kiev, precum și universitățile din Moscova, Kiev și Tartu. Astfel, Sergiu Rădăuțan a obținut acordul rectoratelor respective de a-i primi pe studenții de la Institutul Politehnic din Chișinău la cursurile superioare și la studii doctorat.

Rectorul a încercat, și de multe ori a reușit, să preia cele mai interesante practici, experimente organizatorice ale acestor instituții. Una din formele de colaborare era invitarea savanților cu renume pentru a preda cursuri de scurtă durată și pentru a prezenta rapoarte științifice. În colaborare cu instituțiile menționate, la Chișinău, au fost organizate conferințe științifice unionale și internaționale, simpozioane în diferite domenii ale științelor fundamentale și tehnice.

Sergiu Rădăuțan a acordat o atenție deosebită dezvoltării Institutului Politehnic din Chișinău. Astfel, au fost instituite 12 specialități și 15 catedre noi. Au fost trimiși la doctorat zeci de tineri, pentru specializarea în domeniile care aveau să apară în Moldova abia peste câțiva ani. În timpul celor nouă ani, cât domnul Sergiu Rădăuțan a fost rector, colectivul

pedagogic al acestei instituții a crescut de aproape 2 ori (de la 274 în anul 1964 până la 765 la 1 septembrie 1973). Majoritatea lectorilor erau tineri (de aproximativ 30-35 de ani). În primul deceniu, numărul de catedre crescuse de la 30 până la 50.

Rectorul și colectivul institutului (studenți, profesori, colaboratori) au depus o muncă intensă, dar au reușit și să își organizeze o viață interesantă. Deja la al treilea an de existență, Institutul Politehnic din Chișinău avea unul din cele mai bune colective artistice din oraș. O atenție deosebită era acordată activității sportive (în prezent, Federația de Fotbal a R. Moldova organizează în fiecare an Cupa de iarnă în memoria academicianului Sergiu Rădăușan). Se edita gazeta studențească. La Institutul Politehnic din Chișinău, funcționa cea mai numeroasă și renumită organizație „Știința” din capitală. Se organizau întâlniri cu personalități ale culturii și cu colective artistice. Pentru odihna de vară a fost înființată tabăra „Miorița” pe malul Mării Negre la Carolina-Bugaz.

În cei circa 10 ani de activitate, echipa condusă de domnul Sergiu Rădăușan a creat un institut cu renume, cunoscut departe peste hotarele Moldovei.

În calitate de prim-rector al Institutului Politehnic din Chișinău (1964-1973), Sergiu Rădăușan a acordat o atenție sporită pregătirii cadrelor ingineresti și dezvoltării cercetării în domeniul științelor ingineresti (deschiderea unor noi facultăți, formarea unui colectiv profesoral din specialiști de înaltă calificare, dotarea laboratoarelor cu utilaj modern etc.).

La 2 octombrie 1973, în timpul unei conferințe organizate de rectorul Sergiu Rădăușan, la care au fost invitați câteva zeci de academicieni din URSS, rectorul Institutului Politehnic din Chișinău a fost destituit din post, în mod abuziv, după mai mulți ani de prigoniri și persecuții.

Ulterior, Comitetul Central al Partidului Comunist din RSSM l-a împiedicat pe fostul rector să devină președinte al Academiei de Științe a Moldovei și să concureze la alegerile pentru postul de rector al Institutului Politehnic (1988).

În anii '90, academicianul Sergiu Rădăușan devenise un oaspete binevenit la UTM. Prima diplomă de Doctor Honoris Causa a Universității Tehnice a Moldovei a fost conferită fondatorului acestei instituții.

Sergiu Rădăușan a fost deputat al Sovietului Suprem al RSSM și președinte al Sovietului Suprem al RSSM (1967-1971). A fost Președinte al

Societății Republicane „Știința”. Din anul 1972, a condus Consiliul științific „Fizica și chimia semiconductorilor”. A fost vicepreședinte al AȘM (1990-1995) și, concomitent, din 1993 - director al Centrului de materiale semiconductoare al Institutului de Fizică Aplicată al AȘM.

Academicianul Sergiu Rădăuțan a desfășurat o activitate prodigioasă în domeniul fizicii semiconductorilor. Rezultatele investigațiilor au fost publicate în peste 900 de lucrări științifice în țară și în străinătate, inclusiv 33 de monografii, studii și culegeri de articole. Este autor a 120 de brevete de invenție. A fost redactor al „Dicționarului politehnic rus-moldovenesc” (1983). A pregătit circa 60 de doctori și 12 doctori habilitați în științe.

Sergiu Rădăuțan a participat la circa 200 de foruri științifice și expoziții unionale și internaționale. A ținut prelegeri la universități și instituții de profil din Rusia, Ucraina, Țările Baltice, Belarus, Uzbekistan, Azerbaidjan, România, Italia, Franța, Germania, SUA, Japonia, Coreea de Sud, Marea Britanie, Canada. A fost ales membru al Academiei Inginerești din Rusia, membru de onoare al Academiei Internaționale de Cosmonautică, membru de onoare al Academiei Române, președinte al Societății „D. Cantemir”, Doctor Honoris Causa al mai multor universități din Moldova și de peste hotare, inclusiv: Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea „Transilvania” din Brașov, Universitatea „Gheorghe Asachi” din Iași, Universitatea Pedagogică de Stat „K. Țiolkovski” din Kaluga, Universitatea Tehnică din Atena.

A fost dublu laureat al Premiului de Stat al Republicii Moldova, decorat cu două ordine „Drapelul Roșu de Muncă” și cu „Ordinul Republicii”.

Sergiu Rădăuțan a decedat la 6 martie 1998, în tren spre Sankt-Petersburg, când se deplasa la un simpozion, unde urma să elaboreze un plan de colaborare de lungă durată cu savanți renumiți din Rusia.

La 17 iunie 2006, când ilustrul fizician Sergiu Rădăuțan ar fi împlinit vârsta de 80 de ani, Muzeul Național de Arheologie și Istorie a găzduit o expoziție comemorativă „Itinerarele unui destin”, la inaugurarea căreia au participat personalități din știință, colegi de breaslă, discipoli ai unuia dintre cei mai valoroși basarabeni.

Academicianul Teodor Furdui, vicepreședinte al AȘM, a declarat, în cadrul expoziției, că „istoria îl va plasa pe locul pe care îl merită acest savant, fizician de notorietate, cunoscut și apreciat în țară și peste hotare,

fondator al școlii în domeniul științei materialelor semiconductoare din Moldova, cunoscut om politic, dar și o persoană excepțională”.

Academicianul Ion Bostan, rector al UTM, a menționat că „dezvoltarea Republicii Moldova ar fi fost imposibilă, dacă nu existau cei peste 60 de mii de ingineri cu diferite profiluri, care au absolvit instituția creată de Sergiu Rădăușan”. Ion Bostan a subliniat că studenții și profesorii UTM cinstesc memoria academicianului prin conferințe anuale dedicate memoriei ilustrului savant și prin instituirea burselor „Sergiu Rădăușan”.

În cuvântul rostit la ceremonia de decernare a titlului onorific, domnul Eugeniu Hrișceșev, rectorul ASEM, a subliniat contribuția remarcabilă a domnului Sergiu Rădăușan la dezvoltarea învățământului și științei economice din Republica Moldova.

1997

Delbert (Del) WEBER

Conform deciziei Senatului ASEM din 23 mai 1997 „Cu privire la conferirea titlului onorific „Doctor Honoris Causa” și „Ținând cont de rolul deosebit de important în stabilirea relațiilor de colaborare rodnică între Academia de Studii Economice din Moldova și Universitatea Nebraska din Omaha, SUA, a rectorului, profesorului Delbert Weber, colaborare ce se manifestă prin crearea Centrului Moldo-American de Suținere a Businessului mic în Republica Moldova cu cele 5 filiale ale sale, precum și prin participarea profesorilor de prestigiu din Omaha la procesul de instruire a tineretului studios din ASEM, contribuția la stagierea profesorilor și instruirea studenților Academiei la Universitatea din Nebraska, Senatul hotărăște unanim: Decernarea titlului onorific Doctor Honoris Causa al Academiei de Studii Economice din Moldova profesorului Delbert Weber”.

Del Weber este singurul Doctor Honoris Causa al ASEM care nu a primit însemnele onorifice nu în incinta Academiei de Studii Economice din Moldova, acestea fiindu-i înmânate în Omaha.

Delbert (Del) Weber s-a născut în orașul Columbus, statul Nebraska (SUA). În perioada 1977-1997, a activat la Universitatea Nebraska din Omaha (UNO), unde a fost profesor și rector. Anterior, a lucrat la Universitatea de Stat din Arizona (profesor și decan pentru activitatea didactică, 1969- 1977) și la Universitatea de Stat din Cleveland (prorector și secretar al consiliului de tutelă, 1965-1969).

Dr. Del Weber are titluri științifice la Colegiul din Midland și

Universitatea Nebraska - Lincoln. De asemenea, deține o serie de titluri științifice onorifice. Este încadrat în activitatea unui șir de organizații nonguvernamentale și profesionale. A fost membru al consiliului de administrație al Camerei de Comerț din Omaha (Greater Omaha Chamber of Commerce), Ligii orășenești (Urban League), Asociației Teatrale din Omaha (Omaha Community Playhouse), Consiliului de tutelă al Armatei salvării (Salvation Army Advisory Board) etc. Del Weber a fost desemnat Omul anului în Omaha.

1998

Petru SOLTAN
născut la 29 iunie 1931

La 28 august 1998, Senatul ASEM a decis unanim să acorde titlul de Doctor Honoris Causa academicianului Petru Soltan. Ședința festivă a Senatului ASEM, consacrată decernării titlului onorific Doctor Honoris Causa domnului Petru Soltan, a avut loc la 11 decembrie 1998.

Academicianul Sergiu Chircă, prorector al ASEM, s-a referit la cele mai importante date din CV-ul domnului Soltan. „Academicianul Petru Soltan, Om Emerit din Republica Moldova, posesorul Medaliei Vavilov, este autor a circa 100 de lucrări fundamentale în matematică. Domnul Soltan a adus contribuții substanțiale la dezvoltarea economiei țării noastre.

A parcurs toate etapele activității științifice - de la asistent până la academician. În această perioadă, domnul Soltan a participat la fondarea Facultății Matematică și Cibernetică, a Centrului de Calcul la Universitatea de Stat din Moldova. De numele Petru Soltan este legată fondarea

Institutului de Cercetări Științifice în domeniul Planificării. Din anul 1990 până în 1994, a fost deputat în primul Parlament al Republicii Moldova, unde s-a manifestat activ în calitate de Președinte al Comisiei pentru Știință și învățământ. A trimis mii de tineri la studii în România. A legiferat Liceul „Prometeu”, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, a organizat Comisia Superioară de Atestare.

Domnul Petru Soltan este un matematician de forță. Totodată, a realizat investigații în istorie, în istoria limbii. Timp de 13 ani, a organizat și a condus unul din cele mai importante institute din URSS - Institutul de Cercetări Științifice în Domeniul Planificării”.

Cuvinte calde i-au fost adresate și de domnul Constantin Matei, profesor universitar, decanul Facultății Finanțe: „Am avut fericita ocazie să lucrez alături de domnul Petru Soltan. Am fost martorul dezvoltării institutului condus de el. A construit o clădire frumoasă pe care a înzestrat-o cu tehnică modernă. A îndreptat sute de tineri la cele mai prestigioase instituții din URSS. Atunci când guvernării au decis să-l destituie din post, i-au incriminat niște cheltuieli exagerate. Așa au fost timpurile, dar domnul Soltan a știut cum să înfrunte toate greutățile și să continue cu succes activitatea profesională”.

Domnul Ion Bolun, profesor universitar, a menționat următoarele: „Am lucrat împreună cu domnul Petru Soltan timp de 13 ani. Datorită domniei sale, în institut, s-au adunat cei mai inteligenți și dotați specialiști. Aici veneau savanți vestiți din toate colțurile URSS. În acești ani, mai mulți tineri au susținut aici tezele de doctor în științe, fiind sprijiniți și ghidați de domnul Soltan”.

Prezent la festivitate, academicianul Deomid Gherman a declarat următoarele: „Ne cunoaștem de mai mulți ani cu domnul Petru Soltan, suntem buni prieteni și eu mă mândresc cu aceasta. Domnul Petru Soltan a contribuit la deschiderea Secției Medicină din cadrul Academiei de Științe a Moldovei”.

Domnul Tudor Tabușnic, Director Executiv al Asociației Transnistria, s-a referit la activitatea domnului Petru Soltan, subliniind următoarele: „Domnul Soltan a susținut permanent pe cei pătimiți din regiunea Transnistriei”, el a trimis sute de tineri din această regiune la studii în România”.

În cuvântul său de mulțumire, domnul Petru Soltan a spus următoarele:

„La ASEM mă simt ca acasă. Exprim recunoștință pentru această onoare domnului rector și întregului colectiv. Vă mulțumesc mult pentru cuvintele calde spuse la adresa mea. Pe parcursul anilor, mi-am făcut onest datoria în orice funcție am fost”.

Petru Soltan s-a născut la 29 iunie 1931, în satul Coșnița, raionul Dubăsari. Este doctor habilitat în științe fizico-matematice, profesor universitar, membru titular al Academiei de Științe a Moldovei din 1992. Domeniul științific este geometria, topologia, matematica aplicată.

A absolvit școala medie din orașul Tiraspol și Institutul Pedagogic din Chișinău, după care a fost lector la acest institut (1953-1954). Între anii 1954-1958, a urmat doctoratul la Universitatea de Stat „M.V. Lomonosov” din Moscova. A fost apoi asistent, lector superior, conferențiar, profesor și șef al Catedrei de Matematică Aplicată la Universitatea de Stat din Chișinău. Între 1973 și 1986, a fost director al Institutului de Cercetări Științifice în Domeniul Planificării, în anii 1974-1978, a fost membru al Prezidiului AȘM. În anul 1987, a revenit la Catedra Universității de Stat din Chișinău, unde a activat în calitate de profesor până în 1990. În calitate de deputat, președinte al Comisiei pentru Știință și învățământ și membru al Prezidiului Parlamentului Republicii Moldova (1990-1994), a inițiat formarea Comisiei Superioare de Atestare din RM; constituirea Comisiei Naționale UNESCO și a Academiei de Studii Economice din Moldova; apariția liceelor; trimiterea tinerilor la studii în străinătate etc. Din anul 1994, activează ca cercetător științific general la USM.

Este fondator al școlii științifice „Teoria mulțimilor d-convexe și aplicațiile matematicilor”. Interesele științifice ale academicianului Petru Soltan țin de domeniile geometriei, topologiei, ciberneticii matematice, matematicii aplicate. A introdus mai multe noțiuni în geometria mulțimilor convexe, în special dimensiunea Helly, a aplicat metodele matematice în economia Moldovei.

Este autor a peste 100 de lucrări științifice în domeniul matematicilor teoretice și celor aplicate, inclusiv 5 monografii, între care; *Excursions into Combinatorial Geometry* (1997, în colaborare cu H. Martini și V. Boltyanski, apărută la prestigioasa editură transnațională Springer); „Агропромышленный комплекс республики” (1981, în colaborare), manualul „Prelegeri selectate din teoria graurilor” (2000) ș.a.

A pregătit 23 de doctori și doctori habilitați în științe fizico-

matematice. În calitate de profesor la Universitatea de Stat din Moldova, ține cursurile: Fundamentele geometriei; Algebra superioară; Topologia combinatorică; Teoria numerelor; Teoria grafurilor. În cadrul Facultății de Matematică și Informatică a Universității de Stat din Moldova, a fondat seminarul științific „Probleme extremale asupra mulțimilor convexe”, pe care-l conduce timp de peste 40 de ani.

A ținut prelegeri la instituții de specialitate ale Academiei de Științe din Armenia, Georgia, Belarus, Ungaria, la Universitatea „M. V. Lomonosov” din Moscova (Rusia), universități din Ilmenau, Chemnitz, Dresda, Halle (toate din Germania), București, Iași, Cluj-Napoca (toate din România) ș.a.

A participat cu comunicări la congrese, simpozioane și conferințe internaționale (Moscova, Tbilisi, Tașkent, Leningrad, Varna, Erevan, București, Varșovia, Budapesta, Marsilia, Tartu ș.a.).

Este membru de onoare al Academiei Române (2003), membru al Fundației „Petre Andrei” (Iași) (2001), al Fundației „Universitatea Marea Neagră” (Constanța) (1992), președinte al colegiului de redacție al Calendarului Național al RM (din 2001), președinte al Consiliului științific specializat pentru decernarea gradelor științifice de doctor și doctor habilitat la specialitatea „Cibernetică Matematică și Cercetări Operaționale” (1998), președinte al Asociației de Cultură și Drept „Transnistria”. Doctor Honoris Causa al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca (1992), al Universității de Stat din Tiraspol cu sediul la Chișinău (2000), Doctor Magna cum Laude al Universității Libere Internaționale din Moldova (1993), Profesor onorific al Universității „Petre Andrei” din Iași (2001).

Semnează volume de publicistică și proză, între care: „La porțile Babilonului” (2001); „Icterele” (2003) ș.a. Este membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (2003).

A fost distins cu titlurile „Om Emerit” (1994), laureat al Premiului Național (2004) și cu Medaliile „Meritul Civic” (1996), „S.I. Vavilov” (1990), „Mihai Eminescu” (2000), „Dimitrie Cantemir” (2001).

2000

Nancy BELCK

La 14 mai 2000, a avut loc ședința festivă a Senatului ASEM, la care rectorului Universității Nebraska din Omaha (UNO), Nancy Belck, i s-a conferit titlul onorific Doctor Honoris Causa al ASEM.

Academia de Studii Economice din Moldova și Universitatea Nebraska din Omaha (SUA) au stabilit relații de colaborare încă în anul 1993. Pe parcursul anilor 1993-2000, s-a făcut schimb de studenți, profesorii de la ASEM au beneficiat de stagii la UNO, profesorii americani au ținut prelegeri la Chișinău, au fost donate cărți de specialitate și s-au realizat multe alte proiecte în comun, îndeosebi în cadrul Centrului Moldo-American pentru Inițiativă Privată (MACIP), ce activează în cadrul Academiei de Studii Economice din Moldova.

În luna mai 2000, un grup de profesori și studenți (circa 50 la număr) de la UNO, în frunte cu dr. Nancy Belck, rector al acestei instituții, a fost în vizită la ASEM. Scopul vizitei: semnarea Convenției de colaborare dintre UNO și ASEM pe anii 2000-2005.

A fost organizată o masă rotundă, în cadrul căreia Eugeniu Hrișcev, rectorul ASEM, a relatat despre activitățile ce s-au desfășurat în comun conform Convenției încheiate în anul 1996, după care Eugeniu Hrișcev și Nancy Belck au semnat noul acord de colaborare ce a inclus mai multe prevederi: stagii de scurtă și lungă durată a cadrelor didactice; plecarea la

studii a studenților; cursuri (la distanță) în limba engleză în cadrul MACIP și Facultății Relații Economice Internaționale, obiectivul principal fiind obținerea licenței comune; schimb de publicații dintre biblioteci și conlucrări în plan științific, materializată în schimb de cercetători; proiecte comune de cercetare și implementare; organizarea workshop-urilor, simpoziunelor, conferințelor etc.

Eugeniu Hrișcev a declarat atunci: „...visul a devenit realitate: multiplele interese și planuri comune ale profesorilor, tinerețea și bunăvoința studenților au transformat cele câteva zile de vizită ale colegilor americani într-o adevărată sărbătoare”.

Profesorii și studenții americani au luat cunoștință de activitatea ASEM, au participat la diferite întruniri și discuții, au vizitat cetatea Sorociei și Complexul Orheiul Vechi etc. Vizita a culminat cu un concert susținut la Opera Națională din Chișinău.

Nancy Belck a susținut bacalaureatul la Universitatea Tehnică Louisiana din Ruston, în anul 1964, masteratul - la Universitatea Tennessee din Knoxville, în anul 1965, iar doctoratul - la Universitatea de Stat Family Ecology & Communication din statul Michigan, în anul 1972.

A ocupat funcții administrative la Universitatea Centrală Michigan (Central Michigan University), Universitatea din Tennessee (University of Tennessee), Universitatea din Arizona (University of Arizona) și Universitatea de Stat Michigan (Michigan State University). În perioada iulie 1991 - decembrie 1993, a fost rector al Universității de Stat Louisiana din Shreveport (Louisiana State University, Shreveport).

Din ianuarie 1994, a ocupat funcția de rector la Universitatea de Sud Illinois din Edwardsville (Southern Illinois University, Edwardsville). La 1 septembrie 1997, a fost numită în funcția de rector al Universității Nebraska din Omaha.

Walter (Walley) M. BACON

La 14 mai 2000, a avut loc ședința festivă a Senatului ASEM, la care profesorului *Walter Bacon* de la Universitatea Nebraska din Omaha (UNO) i s-a conferit titlul onorific Doctor Honoris Causa al ASEM.

Elena Chișlari, directorul Centrului Moldo-American pentru Inițiativa Privată, a menționat, în apologia tradițională (laudatio): „Profesorul W. Bacon este un mare prieten al Moldovei. Fiind unul dintre cei mai cunoscuți și apreciați specialiști în SUA pe problemele Europei de Est, în special ale României și Moldovei, profesorul W. Bacon a devenit promotorul Moldovei în țara sa. Cunoaștem atașamentul pentru valorile umaniste și militantismul pentru idealurile colaborării și înțelegerii internaționale.

Profesorul W. Bacon a studiat și a publicat multe lucrări despre Moldova și România. Totodată, a acționat în favoarea Moldovei. Domnia sa a contribuit mult la realizarea cu succes a proiectului Small Business Development finanțat de Fundația Eurasia. Ca urmare, în anul 1993, a fost creat în Academia de Studii Economice primul centru de susținere a micului business din Moldova – Centrul Moldo-American pentru Inițiativa Privată, cu o rețea de 5 centre regionale.

De asemenea, profesorul W. Bacon a contribuit la obținerea grantului Guvernului SUA pentru programul de schimb universitar, în cadrul căruia 4 studenți ai ASEM au avut posibilitatea să învețe pe parcursul unui an la Universitatea din Nebraska, Omaha”.

Walter (Walley) M. Bacon și-a făcut masteratul în științe internaționale la Denver, susținând teza de doctor pe tema „Nicolae Titulescu and Roumanian Foreign Policy 1933-1934” (conducător științific i-a fost dr.

Josef Korbel, tatăl Secretarului de Stat al SUA, Madlen K. Olbright). Profesorul Walter Bacon este membru al mai multor asociații profesionale și științifice prestigioase, cum ar fi „Society for Romanian Studies”, „American Association for Southeast European Studies”, „Central Slavic Conference” etc. A fost decorat cu mai multe distincții onorifice, inclusiv: Woodrow Wilson National Dissertation Fellowship (1972), IREX scholar, București, România (1972), USAID, Partners of the American Grant for Development Education (1987).

În perioada 1990-2000, profesorul Walter Bacon a publicat 5 monografii și peste 100 de articole și lucrări. Dintre ele, putem menționa: „Women in the age of Economic Transformation: impact of Reforms in Post-Socialist and Development Countries” (1994), „Starting from Scratch: the Establishment of National Armed Forces in the Republic of Moldova” (1995), „The Encyclopedia of Modern East Europe” (1999), „Nicolae Titulescu și politica externă a României 1932-1934” (1999), „Romania ten years after” (2000).

Mircea C. CIUMARA

13 septembrie 1943 – 13 ianuarie 2012

La 30 august 2000, Senatul ASEM a decis unanim să acorde titlul Doctor Honoris Causa domnului Mircea C. Ciumara, dr., prof. univ., director general al Institutului Național de Cercetări Economice al Academiei Române, deputat în Parlamentul României, ministru de stat, președintele Consiliului de coordonare economico-financiară. Festivitatea de înmânare a distincțiilor a avut loc la 28 septembrie 2000 în cadrul celui de-al IX-lea Simpozion moldo-român (28-29 septembrie 2000).

Mircea C. Ciumara s-a născut la 13 septembrie 1943, în municipiul Călărași (România). După absolvirea Liceului „Ion Creangă” din București (1962) a urmat cursurile Facultății Economie Generală, Academia de Studii Economice din București, pe care a absolvit-o în anul 1970.

În anul 1990, a obținut titlul de doctor în economie, cu teza „Locul comerțului exterior în modelul economiei românești”, conducători științifici fiind academicienii Costin Murgescu și Tudorel Postolache.

La absolvirea facultății, în anul 1970, a fost încadrat în calitate de cercetător stagiar la Institutul de Cercetări Economice al Academiei Române, parcurgând, pe bază de concurs, toate treptele specifice acestei activități: cercetător științific (1973- 1978), cercetător științific principal III (1978-1990) și cercetător științific principal I, din 1990. În această perioadă, a îndeplinit și funcții importante: șef al sectorului Eficiența economică și progresul tehnic, în care a lucrat timp de două decenii, la Institutul de Economie Națională (ianuarie-aprilie 1990); secretar științific la Institutul Național de Cercetări Economice (INCE), din aprilie 1990, până în iunie 1992, când a devenit director general adjunct. După opt ani, în mai 2000, a devenit director general al INCE.

Ca cercetător științific, a realizat peste 50 de lucrări de cercetare economică, publicând, totodată, peste 300 de studii și articole. Cele mai importante domenii abordate: progresul tehnic, productivitatea muncii, consumurile energetice, materiale și eficiența economică, modernizarea aparatului tehnic productiv și eficiența fondurilor fixe, optimizarea creșterii economice și eficiența comerțului exterior.

Totodată, pentru aprofundarea cunoștințelor teoretice a extins studiile și cercetările de istorie a gândirii economice. Ca urmare, o parte dintre studiile publicate au abordat teme de gândire și istorie economică. Dintre studiile publicate se remarcă: „Comerțul exterior în modelul economiei naționale” (1972); „Continuu și discontinuu în sfera economicului” (1971); „Eficiența comerțului exterior românesc interbelic, 1928-1937” (1971), „Vârsta medie a fondurilor fixe și implicațiile evaluării lor corecte”; „Normativul eficienței absolute a investițiilor” (1982); „Normarea științifică și reducerea consumurilor de materii prime, combustibil și energie” (1983); „Macro-ciclurile economiei românești” (1990).

După anul 1989, a colaborat intens și fructuos la elaborarea studiilor și lucrărilor consacrate tranziției la economia de piață și la integrarea

României în structurile economice europene și în circuitul economic mondial. În acest cadru, a participat, în calitate de coautor și organizator, ca secretar științific al INCE, la „Schița privind strategia îmfăptuirii economiei de piață în România” (1990), la „Strategia de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană” (1995), precum și la „Strategia națională de dezvoltare economică pe termen mediu” (2000), îndeplinind funcția de vicepreședinte executiv al Comisiei naționale pentru elaborarea acestei strategii.

O parte importantă a studiilor și articolelor a fost inclusă și în volumul „Economie politică și interesul național”, publicate în anul 1996. De asemenea, în 2001, a publicat lucrarea „Politica economică”, în care se analizează interdependența complexă dintre politică și economie și se dă o caracterizare nuanțată și amplu documentată atât a politicilor economice globale (macroeconomice), cât și a celor sectoriale, în strânsă legătură cu structurile decizionale din România. „Definim politica economică, drept acțiunea conștientă a puterii publice care se traduce prin definirea obiectivelor economice și sociale urmărite într-o perioadă, într-o țară dată, ca și prin punerea în operă a acestora prin folosirea unor mijloace și tehnici adecvate”. Autorul subliniază că „...deși politica economică constă în impunerea unor interese de grup împotriva altor interese de grup, prin corectura electorală, pe termen lung, politica economică servește pe ansamblu interesele generale ale națiunii”.

Mircea C. Ciomara a participat la peste 60 de reuniuni și colocvii naționale și internaționale, susținând comunicări și referate sau având intervenții importante și actuale: Londra, Bonn, Berlin, München, Stuttgart, Hamburg, Stockholm, Amsterdam, Bruxelles, Paris, New York, Washington, Milano, Torino, Lisabona, Tokyo, Budapesta, Atena.

În anii 1970-1974, a desfășurat activitate didactică la Catedra Economie Politică a ASE București. În anii 1998-2000, și-a reluat activitatea didactică la Universitatea „Valahia” din Târgoviște, în calitate de conferențiar, predând lecții pe probleme de fiscalitate și gestiune fiscală. Apoi activează ca profesor la Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești, predând cursul Politica economică și economia națională.

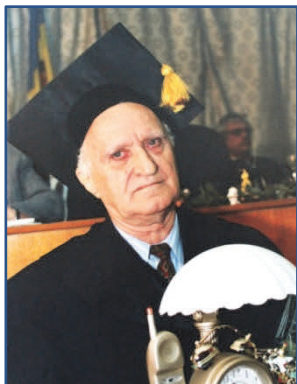
A fost un participant activ la viața politică românească, îndeplinind diferite funcții de răspundere. Ca membru al PNȚCD din 1989, la începutul anului 1990, a preluat conducerea departamentului de studii și programe

„Economie”, iar în perioada septembrie 1991-ianuarie 1996, a condus departamentul „Finanțe-bănci”.

În perioada 1992-1996, a fost deputat în Parlamentul României pe listele PNȚCD, conducând, în calitate de președinte, Comisia permanentă a Camerei Deputaților pentru administrație publică, amenajarea teritoriului și echilibrul ecologic.

În guvernul din 1996-2000, a îndeplinit funcția de ministru de stat, ministru al finanțelor, în perioada decembrie 1996 - decembrie 1997, iar în perioada decembrie 1997-aprilie 1998 a fost ministru al industriei și comerțului. În anii 1999-2000, a fost ministru pentru relația cu Parlamentul.

Distincții: Ordinul „Marea Cruce” al Portugaliei la gradul de merit (2000); Ordinul „Sf. Andrei” al Episcopiei Dunării de Jos (2000). Figurează în publicația „Who’s Who in Romania”, 2002.

Nicolae D. BELLI
născut la 17 iunie 1927

La 30 august 2000, Senatul ASEM a decis unanim să acorde titlul Doctor Honoris Causa domnului Nicolae D. Belli, dr., profesor universitar. Festivitatea de înmânare a distincțiilor a avut loc la 28 septembrie 2000 în cadrul celui de-al IX-lea Simpozion moldo-român (28-29 septembrie 2000).

Nicolae D. Belli, prof., dr., născut la 17 iunie 1927, în comuna Livezi din Grecia-Macedonia, a venit în România în anul 1928, când familia sa a fost colonizată în Durostol, azi în Bulgaria. După refugiarea din Cadrilater, în august 1940, ajunge în București, unde-și face studiile secundare și universitare. Este absolvent al Liceului Comercial nr. 2 (fost „Regele

Mihai”) și apoi al Facultății Economie Generală a ASE București, promoția 1952. După repartizarea în cercetare și învățământ, parcurge curând toate treptele până la cercetător principal I și profesor universitar. Activează în calitate de cercetător la Institutul Național de Cercetări Economice al Academiei Române și ca profesor de economie politică la Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București.

Nicolae D. Belli este doctor în economie din anul 1963. A urmat stagiile de specializare în Franța și Statele Unite ale Americii. Deține funcții de conducere atât în cercetare, cât și la catedră. Este membru al Asociației Internaționale a Economiștilor Agrarieni, membru de onoare al Academiei de Științe Agricole și Silvice, conducător de doctorat.

Este autor a circa 300 de titluri de studii (monografiile de întreprindere, lucrări de sinteză, articole și comunicări), mai ales în domeniul economiei agrare și industriale, al proprietății și creșterii economice, al relațiilor economice internaționale și colaborării economice externe a României.

După anul 1990, cercetările sale sunt concentrate asupra problematicii tranziției la economia de piață a României și celorlalte țări ex-socialiste și relațiilor României cu Republica Moldova. Între studiile publicate în această perioadă, se detașează: „Uniunea Europeană: geneza și instituțiile sale”; „De ce integrare și nu reîntregire, acum?”; „Economia de piață în China. Un nou model de dezvoltare”; „Proprietatea în teoria și practica economică. Abordări conceptuale”; „Dreptul de proprietate și mediul economic”; „Privatizarea în agricultura României”; „Tranziția la economia de piață: Modelul Maghiar”; „Corupția la români în perioada de tranziție”; „România în fața globalizării” și altele.

A prezentat comunicări la numeroase manifestări științifice internaționale organizate fie de către ONU și UNESCO (UNCSAD și UNCTAD), fie de către fostul CAER (circa 40 de consfătuiri și conferințe), fie în cadrul simpozioanelor bilaterale ale economiștilor români cu economiștii din Franța, Anglia, SUA și Polonia.

Considerăm semnificative gândurile profesorului Nicolae Belli despre perioada de tranziție în România, în special, dacă facem o comparație cu Republica Moldova.

„Oricine analizează, chiar sumar, principalele tendințe și particularități ale evoluției societății românești în perioada de tranziție este șocat, de la început, de un imens paradox: că, în pofida deschiderilor generoase ale

revoluției din 1989 spre schimbare și reînnoire democratică, spre mai bine în general, România, dimpotrivă, s-a prăbușit imediat într-o profundă criză economică, socială, politică și morală, în care continuă să se zbată, neputincioasă, și acum, după un întreg deceniu de tranziție.

Negată de unii (mai ales de cei privilegiați din vechiul regim) și acceptată de alții (de marea majoritate a populației), tranziția este chemată de istorie să înlocuiască un sistem social-economic și politic ajuns fără ieșire, cu un alt sistem, capabil să preia și să ducă mai departe progresul societății. O asemenea schimbare conferă tranziției o necesitate istorică. Însă, modul ei de înțelegere și realizare a depins de mentalitatea care a însuflețit comportamentul forțelor politice.

Ar fi de domeniul banalului să spunem că tranziția României la economia de piață este însoțită de pierderi mari și de durată. Toată lumea știe acest lucru. Și-l știe nu din auzite, ci din experiența trăirilor proprii.

Cu siguranță, actuala tranziție, judecată prin amploarea pagubelor create economiei și populației, ca și prin durata prelungită de nerecuperare a nivelului economic din 1989, va rămâne în istorie ca o perioadă mai rea și mai păguboasă decât au fost pentru România nu unul, ci ambele războaie mondiale, luate împreună.

În fața acestor realități, se pune în mod firesc întrebarea: de ce, după cele două războaie mondiale, România a putut să-și refacă nivelurile economice antebelice într-o perioadă de 5-6 ani, în timp ce, în actuala tranziție, ea n-a putut reface nivelul economic din 1989 nici după 10 ani de zile? Caracterul desfigurant până acum al tranziției noastre nu este un fenomen oarecare, ci unul de dimensiune națională și istorică. De asemenea, ea - tranziția - nu este un copil din fiori, ci unul cu părinți foarte bine cunoscuți. De aceea, punând-o în discuție, nu ne gândim deloc nici la clevetire, nici la acuze la adresa autorilor ei. Vrem doar să cercetăm faptele, să le cunoaștem cauzal cât mai bine și, pe cât posibil, să extragem din ele învățămintele cuvenite, utile, ca îndrumătoare și pentru viitor. Dacă și autorii tranziției, foști și actuali, vor manifesta interes pentru aceste învățăminte, cu atât mai bine.

În pofida marilor neajunsuri care o caracterizează până acum, tranziția se prezintă în fața judecății istoriei nu numai cu aceste neajunsuri, ci și ca o perioadă de căutări și experiențe, cu importante lecții pentru viitor; este, în fond, prima sinteză a noii noastre deveniri istorice”.

2001

Alban RICHARD
născut la 13 iunie 1940

În anul 2001, Academia de Studii Economice și-a sărbătorit cea de-a zecea aniversare. La festivitate a fost prezent și primul rector al instituției, dl Paul Bran. La ședința festivă a Senatului ASEM din 25 septembrie 2001, titlul onorific Doctor Honoris Causa a fost conferit decanului Facultății Economice a Universității Pierre Mendes-France din Grenoble (Franța), Alban Richard.

Alban Richard s-a născut la 13 iunie 1940, la Livron (Drome), Franța. A făcut doctoratul în științe fizice (1965) și economice (1976), ambele la Grenoble. A susținut teza de doctor în economie la Paris, în anul 1979. Este cavaler al Ordinului ramurii academice (2002).

Activitatea profesională și-a început-o în anul 1960, lucrând până în 1962 instructor de matematică la Universitatea Fourier din Grenoble, în perioada 1966-1972, este asistent și profesor-asistent de fizică la Universitățile din Grenoble și Rabat (Maroc). În paralel, din anul 1970 până în 1972, este șef de proiect la Société Maroc-Développement. Din 1972, este profesor-asistent de economie la Universitatea Pierre Mendes-France din Grenoble, iar din 1979 profesor de economie la Universitatea din Saint-Étienne. Revine la Universitatea Pierre Mendes-France în 1982, unde ocupă funcția de profesor. Din 1990 până în 1995, a fost director la „Unité Sociologic et Economie de la Recherche & Développement”

(SERD/INRA), iar în perioada martie 1998 - septembrie 2001 - director la „UFR de Sciences Economiques”. Astfel, participă la diverse programe Tempus și TACIS (Chișinău, Rostov, Rabat); programul PROMETEE, parteneriatul dintre Universitatea Pierre Mendes-France și Institutul Economia în Tranziție (Moscova); programul Kalimost între Universitatea Pierre Mendes-France și Universitatea din Kaliningrad (Rusia), finanțat de Uniunea Europeană și desfășurat în perioada 1996-1998. Mai târziu activează și la Institutul Național de Cercetări Agronomice (Institut National de la Recherche Agronomique, INRA).

Alban Richard este expert al programului european la Universitatea din Erevan (Armenia); expert la Misiunea Științifică Universitară de la Paris (2003-2005); expert la Comisia Europeană a programului „Targeted Socio Economic Research” (TSER); liderul programului european TACIS „Creation of an Institute for European Studies” la Universitatea din Tbilisi (Georgia). A predat cursuri de lecții la ASEM.

Cele mai importante lucrări publicate de Alban Richard sunt: „L’analyse stratégique de la décision” (în colaborare cu F. Carluet), 2002; „Les choix d’investissements; méthodes traditionnelles, flexibilité et analyse stratégique” (în colaborare cu F. Bancel), 1995 și 2002; „Les marchés des produits de base: Emergence d’un Nouvel Ordre Economique International”, 1976.

La festivitatea de conferire a titlului de Doctor Honoris Causa al ASEM, Alban Richard a recunoscut că noul lui statut presupune „...nu numai respect și apreciere a contribuției mele la o mai bună cunoaștere a limbilor străine și a economiei mondiale de către studenții Facultății Relații Economice Internaționale și la intensificarea relațiilor de colaborare dintre ASEM și Universitatea Pierre Mendes-France din Grenoble, ci și o anumită responsabilitate”.

Nu întâmplător, Alban Richard a fost încadrat în diverse programe de cercetare, inclusiv în Republica Moldova, Georgia, Armenia, Rusia etc. În opinia Domniei sale, „este foarte importantă stabilirea și dezvoltarea relațiilor de colaborare dintre instituțiile universitare și de cercetare din țările ex-socialiste și cele din Occident”. Anume, acest lucru l-a influențat să „manifeste un interes deosebit față de relațiile de colaborare între țările CSI”.

În anul 2006, profesorul Alban Richard a revenit la ASEM, pentru a preda un curs de lecții despre microeconomie, statistică, monedă și finanțe. Iar „Decizia flexibilă” a constituit tema unui seminar susținut de dumnealui la 25 octombrie 2006.

Alban Richard a recunoscut că studenții de la ASEM au înregistrat, în ultimii ani, realizări importante în ceea ce ține de cunoașterea limbilor străine, iar interesul tinerilor din Moldova pentru transformările din economia mondială este apreciat la cel mai înalt nivel.

El a menționat că va continua să vină la ASEM, să împărtășească viitorilor economiști din „experiența pe care a acumulat-o până în prezent, dar și să urmărească evoluția acestei instituții și să se bucure de ospitalitatea tuturor celor care constituie, în prezent, familia Academiei de Studii Economice din Moldova”.

2002

Andrei ANDRIEȘ

24 octombrie 1933 – 7 aprilie 2012

La 10 octombrie 2002, a avut loc ședința festivă a Senatului ASEM, la care academicianului Andrei Andrieș, Președinte al Academiei de Științe a Republicii Moldova, conform deciziei Senatului ASEM din 30 august 2002, i s-a conferit titlul onorific Doctor Honoris Causa al ASEM.

Andrei Andrieș s-a născut la 24 octombrie 1933 și este originar din Chișinău. A absolvit Facultatea Fizică și Matematică a Universității de Stat din Moldova în anul 1956. Peste 3 ani, dumnealui urmează doctoratul la renumitul Institut Fizico-Tehnic din Leningrad. Apoi, activează în calitate de colaborator științific la Institutul de Matematică și Fizică al Academiei de Științe a Moldovei. În perioada 1964-1971, domnul Andrei Andrieș este secretar științific al Prezidiului Academiei de Științe, iar din anul 1971 - șef de laborator la Institutul de Fizică Aplicată. Este semnificativ faptul că, încă în anul 1974, el devine laureat al Premiului Constantin Miculescu al Academiei Române.

În anul 1978, doctorul habilitat Andrei Andrieș este ales membru-correspondent, iar în 1984 - academician al Academiei de Științe a Moldovei. În perioada 1984-1989, dumnealui exercită funcțiile de Secretar științific general al Academiei de Științe. Din anul 1989, academicianul Andrei Andrieș este ales Președinte al Academiei de Științe a Moldovei.

Domeniul principal de activitate al academicianului Andrei Andrieș este Fizica semiconductorilor necristalini, optoelectronica, inclusiv înregistrarea informației optice, celulele fotovoltaice. La inițiativa academicianului, în anul 1993, este creat Centrul de Optoelectronică al Institutului de Fizică Aplicată. Sub conducerea lui Andrei Andrieș, în cadrul acestui centru, se efectuează lucrări de pionierat în domeniul semiconductorilor calcogenici sticloși. Sunt elaborate procedee de aplicare a semiconductorilor calcogenici sticloși în xerografie și înregistrarea optică a imaginilor cu o rezoluție mult mai înaltă decât procedeele cunoscute (până la 3000 de linii la mm).

Rezultate științifice promițătoare sunt obținute în domeniul creării circuitelor optice - circuite cu funcții similare celor ale circuitelor microelectronice.

În baza rezultatelor științifice obținute, sunt realizate aplicații practice, cum ar fi: ghiduri de unde calcogenice sticloase planare; demultiplexoare spectrale pentru fibre optice; senzori pentru înregistrarea microdeformărilor fibrelor optice ș.a.

Ca Președinte al Academiei de Științe a Moldovei, Andrei Andrieș a fost implicat în cercetări științifice și în alte domenii, de luare a deciziilor de vârf privind organizarea cercetărilor științifice în Republica Moldova. Una din asemenea activități este cea de copreședinte al Asociației RENAM, al cărei membru este și Academia de Studii Economice din Moldova. Este vorba de crearea Rețelei naționale de calculatoare pentru educație și cercetare, inclusiv economică, finanțate de NATO.

Rezultatele științifice obținute de profesorul universitar, academician Andrei Andrieș sunt publicate în circa 350 de lucrări.

Meritele științifice deosebite ale academicianului Andrei Andrieș sunt larg recunoscute atât în Republica Moldova, cât și peste hotare. Laureat al Premiului de Stat al Republicii Moldova în domeniul științei și tehnicii. Om Emerit în știință din Republica Moldova, academicianul Andrei Andrieș este decorat cu Ordinul Republicii în anul 1996.

Andrei Andrieș este ales Membru Titular sau Membru de Onoare al mai multor centre academice de peste hotare. Doctor Honoris Causa al mai multor universități, inclusiv: Membru de Onoare al Academiei Române, al Academiei de Cosmonautică „K. Țiolkovski” din Federația Rusă, al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe din SUA; Membru Titular

al Academiei Europene de Arte, Științe și Științe Socio-Umane din Franța, al Academiei Inginerești a Federației Ruse, al Academiei Europene Centrale de Știință și Artă, al Academiei Științifice Internaționale „Viața Univers Natura” (Franța); Doctor Honoris Causa al Universității „Adam Smith” din SUA, al Academiei Internaționale pentru Cultură și Științe Politice, al Universității din Banat (România), al Universității Ecologice din București.

Joachim HENTZE

născut în 1940

La 10 octombrie 2002, a avut loc ședința festivă a Senatului ASEM, la care profesorului, dr. habilitat *Joachim Hentze* de la Universitatea Tehnică din Braunschweig (Germania), conform deciziei Senatului ASEM din 27 februarie 2002, i s-a conferit titlul onorific Doctor Honoris Causa al ASEM.

Profesorul Joachim Hentze este o personalitate remarcabilă, care întrunește calități deosebite, precum cele de savant, pedagog și întreprinzător. Din acest punct de vedere, biografia sa poate servi ca exemplu demn de urmat și pentru profesorii din Republica Moldova.

Profesorul Dumitru Moldovan, decan al Facultății Relații Economice Internaționale a ASEM, a prezentat datele biografice și referințele asupra activității lui Joachim Hentze.

Joachim Hentze s-a născut în anul 1940. A studiat managementul firmei la Universitățile din Hannover, Innsbruck (Austria) și Göttingen. Își

începe apoi cariera universitară, treptele căreia au fost: asistent, consilier academic, asistent al rectorului, șef de catedră, decan, prorector. Din anul 1974, activează la Universitatea Tehnică din Braunschweig, unde a predat managementul și a fondat Facultatea Științe ale Ingineriei Economice și Facultatea Informatică Economică.

Din anul 1985, este doctor habilitat în științe economice. Savant și pedagog cunoscut în întreaga lume, a activat la mai multe universități de prestigiu din Germania, a fost profesor-invitat la universități din Omaha (SUA), Beijing (China) și Sofia (Bulgaria).

În anul 1998, profesorului Joachim Hentze îi este decernat titlul Doctor Honoris Causa al Universității Tehnice din Sofia.

Profesorul Joachim Hentze a publicat 15 cărți. Lucrarea sa „Știința economiei personalului”, în două volume, a cunoscut în limba germană 7 ediții și a apărut în Germania, Austria și Elveția. Ea a fost tradusă și în limba rusă. Alte lucrări au fost traduse în limbile poloneză, bulgară, cehă.

Începând cu mijlocul anilor 80, Joachim Hentze a consacrat o bună parte din timpul său cercetării economiilor țărilor din Europa Centrală și de Est. Acest interes deosebit față de țările în tranziție este confirmat și de relațiile sale apropiate cu ASEM, în special cu Facultatea Relații Economice Internaționale, unde a predat cursul de management al firmei în calitate de profesor invitat. Cu concursul nemijlocit al profesorului Hentze, a fost semnat un acord de cooperare între ASEM și Universitatea Tehnică din Braunschweig, iar mai mulți studenți și profesori de la ASEM au efectuat diferite stagii la universitățile din Germania.

Una din trăsăturile distincte ale lui Joachim Hentze este faptul că îmbină talentul de savant și pedagog cu activitatea antreprenorială. Astfel, a făcut parte din consiliul de supraveghere al unei mari întreprinderi industriale, iar mai târziu, împreună cu doi colegi, profesorul Hentze a fondat o întreprindere Software.

2004

Radu MIHALCEA
născut la 27 iunie 1940

La ședința Senatului ASEM din 25 februarie 2004, s-a votat unanim propunerea de a i se conferi titlul onorific Doctor Honoris Causa domnului Radu Mihalcea, dr. în economie, dr. în management, profesor la Universitatea de Științe Aplicate din orașul Bochum (Germania), academician al Academiei Româno-Americane de Științe și Arte.

Ședința festivă a Senatului ASEM, la care Radu Mihalcea a primit însemnele de Doctor Honoris Causa ASEM a avut loc la 23 martie 2004.

Acordarea acestei distincții se datorează, în mare parte, colaborării fructuase dintre profesorul Mihalcea și profesorii, doctoranzii, masteranzii și studenții ASEM, ajutorului incontestabil acordat în inițierea, pregătirea, plasarea și evaluarea proiectelor internaționale și europene.

Vădim Cojocaru, prorector pentru activitatea științifică și relații externe al ASEM, s-a referit la cele mai importante momente din viața și activitatea profesorului Radu Mihalcea, în special, la realizările obținute de către Academia de Studii Economice din Moldova datorită colaborării cu această personalitate. Astfel, a fost posibilă stabilirea cooperării dintre ASEM și Universitatea de Științe Aplicate din orașul german Bochum. Biblioteca Științifică și Centrul de Instruire și Asistență Economică (CIAE)

al ASEM au beneficiat de o donație de manuale. În perioada 2001-2003, Radu Mihalcea a predat câteva cursuri postuniversitare de management la CIAE, de acestea beneficiind circa 250 de persoane. Datorită profesorului Mihalcea, studenții de la ASEM au avut posibilitatea să participe la concursul pentru obținerea unei burse de un an în Germania în cadrul programului guvernamental „Invent”. Radu Mihalcea a participat la mai multe conferințe și simpozioane internaționale organizate de către Academia de Studii Economice din Moldova.

În calitate de academician al Academiei Româno-Americane de Științe și Arte, Radu Mihalcea a recomandat acestei instituții prestigioase primirea ca membri-corespondenți a rectorului ASEM, Grigore Belostecinic, prorectorului ASEM, Vadim Cojocaru, și profesorului universitar Dumitru Todoroi.

Radu Mihalcea s-a născut la 27 iunie 1940, la Constanța (România). Este autor a peste 50 de publicații în domeniul managementului și asigurării calității. A fost sportiv de performanță. A condus serviciile de cercetare și dezvoltare ale unor întreprinderi din Marea Britanie, Brazilia, Germania, Suedia și SUA. Din 1994, a fost numit în calitate de profesor la specialitatea „Conducerea întreprinderii” la Universitatea de Științe Aplicate din Bochum, Germania. Pentru rezultatele sale deosebite, a obținut distincții în Elveția, Iugoslavia, România și Suedia.

În anul 2004, ASEM și-a celebrat cea de-a XIII-a aniversare. Cu această ocazie, în perioada 23-24 septembrie, la ASEM, a avut loc Simpozionul internațional „Integrarea europeană și competitivitatea economică”, care a fost organizat de Academia de Studii Economice din Moldova, în colaborare cu Academia de Studii Economice din București, Institutul Național de Cercetări Economice al Academiei Române, Institutul de Cercetări Economice al Academiei de Științe a Moldovei și la care au participat specialiști de la mai multe instituții universitare din Moldova, România, Belarus și Polonia.

Dan POPESCU
născut la 8 august 1941

La ședința Senatului ASEM din 24 septembrie 2004 a fost conferit titlul onorific Doctor Honoris Causa profesorului universitar Dan Popescu doctor în economie, prim-prorector pentru relații externe al Universității „Lucian Blaga” din Sibiu (România).

„Decernarea acestui titlu onorific este pentru mine o bucurie deosebită, dar și o onoare. Acest semn de atenție demonstrează ceva, mulțumește, ești un om apreciat de instituția respectivă. În același timp, te obligă să faci mai mult atât în plan științific, cât și în cel profesional, dar și pentru a dezvolta relațiile de colaborare”, a menționat atunci profesorul Dan Popescu. Potrivit afirmațiilor domnului Dan Popescu, acordarea acestui titlu constituie o nouă etapă în dezvoltarea relațiilor de colaborare dintre Academia de Studii Economice din Moldova și Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu. Principalii beneficiari ai acestor colaborări sunt studenții, profesorii, cercetătorii științifici.

Dan Popescu a apreciat pregătirea foarte bună a studenților de la ASEM, succesele lor, carierele strălucite ale numeroșilor absolvenți ai academiei. Toate acestea, în opinia sa, constituie rezultatul unei munci titanice a colectivului de profesori al acestei instituții prestigioase, care dau dovadă de multă competență și dăruire de sine. „ASEM are o conducere eminentă și studenți foarte bine pregătiți, poate chiar mai bine decât cei care pleacă în România cu bursă”, a specificat marele savant de la Sibiu.

„Timpul care urmează nu este unul ușor. Va fi un timp în care nu va curge laptele și mierea. Va fi un timp în care competiția dintre specialiști va fi foarte mare și numai acela care știe și care se poate mișca cu ușurință într-

o astfel de zonă dificilă va câștiga. Tocmai din această cauză studenții trebuie să devină niște specialiști bine pregătiți, apti să facă față unor restricții și dificultăți. Și pentru obținerea unor rezultate mai bune în acest sens, ASEM și Universitatea „Lucian Blaga” trebuie să-și dezvolte la maximum relațiile de colaborare. Având acest titlu, mă voi strădui și mai mult să avem o colaborare mai fructuoasă în favoarea studenților și a noastră, ca indivizi, ca persoane, care avem aceeași meserie și vrem să dobândim cât mai mult”, a mai spus Dan Popescu.

„Nu este numai un titlu onorific. Nominativul este latin. Marile universități din Europa în secolele XI-XIII dădeau astfel de titluri, dar toate lucrurile astea și obligă. Iar eu, pentru că am relații de multă vreme cu ASEM, am predat aici, am cunoștințe, prieteni, colegi minunați, pe care îi apreciez foarte mult. Toate acestea trebuie să se reflecte într-un student care trebuie să devină un specialist bine pregătit, apt să facă față unor restricții și unor dificultăți.

Credeam că nu voi avea emoții în aceste momente, dar se pare că am greșit, îmi amintesc de Revoluția din 1989 și de procesul de editare a primului număr al ziarului „România Liberă”. A fost una dintre cele mai mari emoții pe care le-am avut vreodată. Atunci credeam că nu mi se va mai întâmpla nimic deosebit de emoționant, dar asemenea clipe apar, uneori, fără voia noastră. Trăim într-o lume în care cu cât mai mult te afirmi, e cu atât mai bine pentru persoana respectivă, pentru universitatea pe care o reprezintă, precum și pentru întreaga țară”, a menționat profesorul Dan Popescu.

Grigore Belostecinic, rectorul ASEM, i-a adus cele mai sincere mulțumiri prorectorului Universității din Sibiu pentru contribuția la dezvoltarea relațiilor de colaborare: „Am făcut o „achiziție” foarte reușită. Ați fost și veți rămâne un bun prieten al ASEM. Acest titlu însă vă va obliga să veniți mai des la instituția noastră, să vă întâlniți mai des cu studenții și profesorii noștri”.

Prof. univ., dr. Dan Popescu s-a născut la 8 august 1941 la București (România). După absolvirea școlii franceze „La maison des français” (1948), școlii „Cuibul cu barză” și Liceului „Sfântul Sava” din București (1959), a urmat cursurile la Facultatea Economie Generală a Academiei de Studii Economice, București (1966). Din 1978, este doctor în economie, din 1996 - conducător de doctorat în economie, specialitatea „Economie”

(Economie politică, Istorie economică, Economia întreprinderii etc.), având doctoranzi români și străini. În anul 1993, a participat la „Business Management Seminar” sub egida Universității „Columbia-Missouri”, SUA (diplomă universitate americană), iar în 1999 a avut un stagiu în SUA. În anul 1993, a făcut cursuri „Contabilitatea franceză”, sub egida Ambasadei Franței, București (diplomă Ambasada Franței).

Funcțiuni:

- 1966-1970: prin concurs, redactor economie, presa centrală;
- 1971-1976: prin concurs, economist și apoi economist specialist macrosintezist, instituția centrală de planificare;
- 1971-1985: profesor asociat. Academia de Studii Economice București;
- 1976-1990: prin concurs, cercetare, asist. cercetător princ. II, Institutul Central de Cercetări Economice – București;
- Din anul 1990 - Director al Grupului de Presă și Editură „Continent” (societate privată) și redactor-șef al revistei „Continent”, București-Sibiu; redactor șef al ziarului „Liberalul”;
- 1991-1992: Consilier-expert la Ministerul Transporturilor, București;
- 1990-1996: membru în CIS-un („Solaris”, „Transporturile române S.A.”), consilier pentru mari firme industriale;
- 1991-1992: profesor universitar asociat Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu;
- 1992-2004: profesor universitar titular, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu - Șef Catedră Științe Economice (1995), Prodecan (1995), Decan al Facultății de Științe (1996-2000), Prorector (din 2000);
- 1996: Conducător de doctorat în „Economie”, doctoranzi români și străini; profesor (asociat) titular de curs (post câștigat prin concurs internațional) la Universitatea din Rennes 1, I.U.T. Departamentul Gestiunea întreprinderilor și administrațiilor, Franța (Economie Generală, Comunicare Economică).
- 1997-2002: profesor universitar asociat, Universitatea Ecologică București, Facultatea Management în Economia Turismului și Comerțului Internațional – Deva.

A publicat circa 270 de studii și articole în reviste și ziare economice din România, Cehia, Germania, Italia, SUA, Spania, Rusia, Bulgaria, Belgia, Argentina etc. A participat peste 100 de conferințe și reuniuni economice naționale și internaționale.

Distincții: Premiul „P.S. Aurelian” al Academiei Române - Științe Economice – pentru lucrarea „Istoria gândirii economice de la Simon de Sismondi la postkeynesism”, 1997, premiu decernat la Academia Română în decembrie 1999; Medalia și Diploma de onoare a Asociației Generale a Economiștilor din România pentru contribuții aduse la ridicarea prestigiului profesiei de economist – 1997; „Diploma de excelență”, ASE București, pentru prodigioasa activitate profesional-științifică și contribuție la afirmarea școlii superioare economice, 2003; „Diplomă pentru Competență Academică Deosebită și Servicii Excepționale” aduse Universității „Lucian Blaga” din Sibiu – 1999; „Diplomă de Onoare” a Facultății de Medicină „Victor Papillian”, 2000; „Diplomă de excelență” a TV Antena 1 - Sibiu pentru calitatea emisiunilor de autor realizate și eforturi concertate de promovare a Sibiului în țară și în lume, 2003.

Prezentat în „Dicționarul specialiștilor” - „Who’s Who în știința și tehnica românească”, 1998; în „Protagoniști ai vieții economice”, 2002; în „Who’s Who” în România, ediția 2002; în „Personalități care fac istoria Sibiului”, 2005.

2005

Piotr MARCINIAK
născut la 7 septembrie 1949

La 4 martie 2005, a avut loc ședința Catedrei „Economie politică și doctrine economice” a Facultății Relații Economice Internaționale, la care s-a decis „de a propune Senatului ASEM candidatura domnului Piotr Marciniak, ambasador al Republicii Polonia în Republica Moldova pentru decernarea titlului onorific Doctor Honoris Causa ASEM”. Eugenia Feuraș, dr. hab., prof. univ., șef-catedră „Economie politică și doctrine economice”, a prezentat membrilor catedrei personalitatea domnului Piotr Marciniak, activitatea lui profesională, științifică și obștească, principalele monografii și articole publicate pe parcursul activității.

Festivitatea de decernare a titlului Doctor Honoris Causa al ASEM Excelenței Sale Piotr Marciniak, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Poloniei în Republica Moldova, a avut loc la ședința Senatului ASEM din 27 aprilie 2005.

Grigore Belostecinic, rector al ASEM, a menționat că „în ultimii ani, ASEM a reușit să stabilească relații de colaborare foarte rodnice cu Academia Economică din Cracovia (Polonia). Această colaborare presupune schimb de studenți și profesori, organizarea diferitelor conferințe și simpozioane științifice. Toate acestea nu ar fi fost posibile fără contribuția personală a domnului Piotr Marciniak”.

„Domnului ambasador îi revine deosebita onoare și importanta misiune de a contribui la extinderea și dezvoltarea relațiilor de colaborare dintre

ASEM și Academia Economică din Cracovia, precum și cu instituții din alte orașe poloneze”, a subliniat rectorul ASEM.

Excelența Sa Piotr Marciniak, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Poloniei în Republica Moldova, s-a referit, în discursul său, la relațiile de colaborare dintre Republica Moldova și Polonia, precum și la intențiile Poloniei de a susține țara noastră în depășirea problemelor cu care ne confruntăm și în integrarea Republicii Moldova în familia europeană.

Domnul Vadim Cojocaru, prorector pentru activitatea științifică și relații internaționale al ASEM, a făcut o succintă trecere în revistă a celor mai importante date din biografia noului Doctor Honoris Causa al ASEM.

Piotr Marciniak s-a născut la 7 septembrie 1949, în orașul Lodz (Polonia). Și-a făcut studiile la Universitatea din Varșovia, Institutul de Studii Politice (1967-1971), iar studiile de doctorat la Institutul de Istorie al Academiei Poloneze de Științe (1971-1973). Este magistru în științe politice (1971), doctor în științe politice (1973).

Activitatea profesională a început-o în anul 1973. Până în 1981, a fost colaborator științific la Școala Superioară de științe sociale din Varșovia. În perioada 1982-1985 - redactor în redacția „Colloquia Communia” a Asociației editoriale „Prasa-Ksiazka - Ruch”, între 1985-1990 - colaborator științific al Universității „N. Kopernik” din Torun, între 1990-1993 - colaborator științific al Institutului de studii politice al Academiei de Științe a Poloniei, în 1992-1996 – redactor-șef al revistei teoretice „Przegląd Społeczny”, între 1993-1997 - deputat al Seimului, inclusiv: vicepreședintele Comisiei pentru politică externă, vicepreședintele Comisiei extraordinare pentru proiectele de lege despre lustrare, membru al Comisiei constituționale a Adunării Naționale, membru al delegației Poloniei la Adunarea Parlamentară a OSCE, iar din 1997 până în 2000 - colaborator științific al Institutului de studii politice al Academiei de Științe a Poloniei: expert la Societatea pentru forul inițiativelor nonguvernamentale; lector la Școala Economică Superioară din Varșovia.

Merită menționată și activitatea politică a domnului Piotr Marciniak. În perioada 1987-1990, el a fost secretar al Societății „Reforma și Democrația” (ilegală până în 1989), în 1991-1992 - vicepreședintele Societății „Solidaritatea Muncii”, iar în 1992-1998 - cofondator, membru al conducerii partidului „Uniunea Muncii”.

Este autor, coautor, coordonator a 12 cărți, inclusiv: „Studii asupra mișcării sociale”, „Liberalismul și social-democrația - fără alternative de stânga”, „Autoguvernarea și organizațiile nonguvernamentale: parteneriat nerealizat” etc. A scris peste 50 de articole.

În anul 2000, Piotr Marciniak a fost numit Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Poloniei în Republica Moldova.

În perioada activității sale în Republica Moldova, Piotr Marciniak a coordonat vizite la cel mai înalt nivel, inclusiv: participarea președintelui Republicii Moldova, Vladimir Voronin, la forumul economic din Polonia (2001) și summitul antiterorist din Varșovia (2002), precum și vizita președintelui Poloniei la Chișinău (octombrie 2003). Aici se înscrie și pregătirea vizitelor ministrului afacerilor externe al Republicii Moldova în Polonia și a omologului său polonez în țara noastră; semnarea multiplelor acorduri internaționale; activitatea de expert; introducerea, în mai 2004, a regimului simplificat de vize pentru cetățenii Republicii Moldova.

Datorită contribuției domnului Piotr Marciniak, s-a reușit „înfrățirea” dintre orașele Bălți, Ungheni, Ocnîța, Comrat și un șir de localități din Polonia. De asemenea, 18 universități din Polonia și 12 din Moldova au încheiat acorduri de colaborare.

Piotr Marciniak a contribuit și la promovarea culturii poloneze în Republica Moldova, prin organizarea a 3 expoziții de artă poloneză: la Muzeul Național de Arte Plastice (2001), Muzeul Național de Istorie și expoziția graficii poloneze contemporane. În acest context, se înscrie și organizarea numeroaselor concerte de muzică clasică în mai multe săli de concert din Chișinău.

Aici se înscriu și organizarea școlilor de vară și a celor de iarnă pentru tinerii din ambele țări; susținerea ideii de înființare la Chișinău a Liceului Moldo-Polonez; dezvoltarea colaborării dintre organizațiile neguvernamentale din Polonia și Moldova; tutelarea diasporei poloneze și susținerea inițiativelor minorității poloneze în Moldova; organizarea Caselor poloneze în câteva localități din Moldova; susținerea societăților și asociațiilor reprezentanților minorității poloneze; susținerea inițiativelor culturale ale diasporei poloneze; organizarea împreună cu Ministerul Educației din Polonia a șederii în Moldova a cadrelor didactice, acordarea sprijinului necesar, organizarea examenelor de admitere.

Valeriu IOAN-FRANC

născut la 21 mai 1949

La 23 septembrie 2005, când la ASEM era sărbătorită ziua înființării instituției și ziua profesională a economiștilor, a avut loc ședința festivă a Senatului Academiei, la care cel de-al 17-lea titlu onorific Doctor Honoris Causa i-a fost conferit domnului *Valeriu Ioan-Franc*, profesor universitar, doctor, director general adjunct științific al Institutului Național de Cercetări Economice (INCE) al Academiei Române, remarcabilă și cunoscută personalitate în domeniul științei, culturii și artei.

La ceremonia de înmănare a însemnelor de Doctor Honoris Causa, a fost prezent și profesorul Paul Bran, personalitate care a întemeiat Academia de Studii Economice din Moldova și care s-a aflat la cârma ei timp de trei ani (1991-1994).

În alocuțiunea sa, Valeriu Ioan-Franc a mulțumit colectivului ASEM pentru „onoarea și încrederea acordată odată cu conferirea acestui titlu”, promițând că „va contribui și în continuare la stabilirea și extinderea relațiilor de colaborare dintre Academia de Studii Economice din Moldova și instituțiile de cercetare din România”.

„Așa este viața: ne adună când nu credem și ne unește mai tare decât am sperat. Este o întâlnire de bună regăsire, bună vedere, bună înțelegere. Vă asigur că mă voi strădui să port cu responsabilitate acest titlu onorific, așa cum se cere unui membru Doctor Honoris Causa al universității dumneavoastră, mai bine zis, a noastră”, a spus în concluzie profesorul Valeriu Ioan-Franc.

Domnul Valeriu Ioan-Franc s-a născut la 21 mai 1949, la București. A absolvit Academia de Studii Economice, în 1976, specialitatea comerț

interior. A obținut titlul de doctor în economie cu o teză privitoare la gândirea economică românească și a efectuat mai multe specializări în străinătate, la Paris, Zürich, Luxemburg.

Dintre importante contribuții științifice legate de numele său, menționăm, cu titlu selectiv:

(1) Programul de cercetare „Economie și cultură” inițiat în anul 2001, pe care îl conduce la Institutul Național de Cercetări Economice, ca proiect prioritar al Secției Științe Economice, Juridice și Sociologice a Academiei Române. Acest proiect subliniază aspecte conceptuale semnificative pentru transformările necesare în cadrul „noii economii”, în așa fel încât piața să servească o societate bazată pe cunoaștere.

Pentru o lucrare din această arie tematică „Marketing și cultură”, domnul Valeriu Ioan-Franc a primit, alături de dr. Maria Moldoveanu, Premiul „P.S. Aurelian” al Academiei Române.

În perimetrul acestei teme, așa cum rezultă din lista personală de lucrări, în calitate de autor, coautor sau editor, a publicat peste 80 de lucrări, din care 16 în limbi străine.

(2) A doua direcție de cercetare urmată de domnul Valeriu Ioan-Franc este cea a limbajului economic național și implicațiile sale de epistemologie economică. În acest context, de extremă importanță pentru cultura națională, a fost coordonarea traducerii și editării în limba română a operelor laureaților Premiului Nobel în economie. Sub egida Academiei Române, împreună cu Banca Națională a României, cu contribuția unui grup de savanți și specialiști din diferite domenii au apărut trei volume, alte cinci fiind definitive.

(3) Al treilea domeniu în care are contribuții științifice personale de primă importanță constă în valorificarea tezaurului de gândire economică națională. Ne referim, în mod special, la Nicholas Georgescu-Roegen, căruia cercetătorul și editorul Valeriu Ioan-Franc i-a dedicat mai bine de un deceniu de activitate pentru publicarea operei în limba română.

Tot în aria valorificării gândirii economice, dorim să subliniem preocupările de a construi cadrul evaluării cercetării economice românești. Odată cu editarea seriei Tezaur (în 1995), domnul Valeriu Ioan-Franc a deschis proceduri noi de evaluare a relevanței publicării lucrărilor de cercetare științifică economică prin abordări bibliometrice și de scientometrie. În acest mod, se construiește o reală coloană vertebrală

pentru cercetările în domeniul gândirii economice românești și universale. Producția științifică din ultimii ani a Institutului Național de Cercetări Economice - Academia Română, studii, cercetări, sinteze, articole, comunicări, teze de doctor și referate, se leagă astfel, prin valorificare editorială, de activitatea domnului Valeriu Ioan-Franc. La aceasta, se adaugă proiectarea primului sistem național de informare și citări științifice pentru domeniul economic și social. De altfel, domnul Valeriu Ioan-Franc este autorul primului Tezaur multilingv de descriptori pentru activitatea de prelucrare informațională a surselor bibliografice în domeniul circulației mărfurilor și al sistemului automatizat de înmagazinare, prelucrare și regăsire a informațiilor bibliografice în domeniul circulației mărfurilor, în general, și al comerțului interior, în special.

(4) Vocația de cercetător-editor a domnului Valeriu Ioan-Franc, situată în perimetrul cultură și economie, este ilustrată de participarea la o serie de instituții și organisme reprezentative:

- Membru fondator al Institutului Național de Cercetări Economice, în care a pornit, la 2 ianuarie 1990, de la treapta de redactor și cercetător, spre a ajunge la poziția de astăzi de director general adjunct științific;
- Membru fondator al Centrului de Informare și Documentare Economică, instituție pe care o conduce și în prezent și în care a inițiat și dezvoltat sistemul de valorificare și diseminare a rezultatelor cercetării științifice economice. Prin această activitate, derulată cu devotament și fidelitate, a produs liantul necesar și de necontestat al componentelor institutului, fără de care imaginea acestuia și a eforturilor corpusului său de cercetători ar fi fost, dacă nu mai puțin semnificativă, cu siguranță mai săracă. Strădaniei personale și capacității sale manageriale se datorează seriile de publicații: Probleme economice (săptămânal), Studii și cercetări economice (lunar), Analele Institutului Național de Cercetări Economice (trimestrial), Revista română de economie (semestrial), Romanian Journal of Economic Forecasting (trimestrial), Populație și societate (lunar) și altele, care însumează aproape 100 de apariții anual;
- Membru fondator și președinte executiv al Centrului „Pierre Werner” de Studii și Documentare România-Luxemburg, instituție

de largă audiență în Marele Ducat de Luxemburg și în Marea Regiune, înființat în 1992 cu participarea părintelui monedei europene Pierre Werner și inaugurat la București de Președintele Comisiei Europene, Jacques Santer;

- Fondator și director executiv al Centrului Român de Studii și Documentare (CRID) România-OECD, instituție dublu aparținătoare atât Academiei Române, cât și Ministerului Afacerilor Externe, și care asigură deschiderea către marile proiecte de cercetare și baze de date ale lumii contemporane a cercetătorilor români;
- Membru al Comisiei Consultative de Economie, Statistică și Cibernetică economică a CNATDCU-MEC (din decembrie 2004);
- Expert al Ministerului Educației și Cercetării pentru elaborarea Strategiei naționale de cercetare, dezvoltare și inovare 2007-2013;
- Secretar general al Comitetului Român al Distribuției (CRD), afiliat la AIDA, Bruxelles (din 1996); membru al Asociației Europene pentru Conducerea întreprinderilor Mici și Mijlocii (AEDEM), Vigo, Spania (din 1996); președinte executiv al Asociației Române de Marketing (AROMAR) din 1997.

(5) A susținut conferințe la Universitatea din Trier (Germania, 2005) și Centrul Universitar Internațional Luxemburg (1992-1996, 2003). Este laureat al Diplomei „Distincția culturală” a Academiei Române, pentru prezența sa în viața intelectuală românească și atașamentul față de opera Academiei Române (23.12.2002).

(6) În zona integrării europene a României, contribuțiile domnului Valeriu Ioan-Franc s-au remarcat sub diferite căi:

- participarea deosebită și valoroasă la proiectele de planificare strategică națională din 1995 și 2000, respectiv Strategia Națională de Pregătire a Aderării României la UE și Strategia de dezvoltare economică a României pe termen mediu. Ceea ce este semnificativ legat de contribuția domnului Valeriu Ioan-Franc, la acest ultim proiect, pornit la cererea Comisiei Europene din ianuarie 2000, este valorificarea editorială a unei acțiuni fundamentale a Academiei Române, Programul ESEN, în care a fost atât secretar științific, cât și director editorial pentru secvențele 1999-2000, lucrări care au însumat peste 3000 de pagini;

- raporturile personale speciale cu fondatorul monedei unice europene Pierre Werner, cu Președintele Comisiei Europene, Jacques Santer, cu înalți demnitari comunitari – președintele BEI, al Eurostat, al STATEC Luxemburg – au produs acte durabile și o recunoaștere internațională specială;
- editor agreat și coautor al proiectului Indicatorul Național al Dezvoltării Umane al PNUD;
- director și coautor în grantul UE-PHARE, având ca temă „Probleme ale integrării României în Uniunea Europeană. Cerințe și evaluări”;
- participant activ la lucrările seminariilor academice „Penser l’Europe”.

În aceeași arie de interes se înscrie și participarea la programe comune de cercetare și seminarii bilaterale cu Academia Regală de Științe Economice și Financiare din Barcelona, cu Academia Regală a Doctorilor de la Madrid. Împreună cu cei doi președinți ai Academiiilor respective - prof. Jaime Gil Aluja și Casahuana Gibert - s-a aflat printre organizatorii - sub egida Academiei Române – a congresului AEDEM la București (1995) și ai altor opt manifestări științifice de largă semnificație.

La ședința sa din 26 ianuarie 2006, Secția Științe economice, juridice și sociologice, a reconfirmat în unanimitate propunerea ca domnul Valeriu Ioan-Franc să devină membru corespondent al Academiei Române”.

Valeriu Ioan-Franc a mai obținut o serie de premii științifice, cum ar fi:

- Premiul Salonului Național de Carte Cluj-Napoca pentru cea mai bună carte economică a anului pentru lucrarea „Marketing și cultură”, 1997;
- Medalia comemorativă „Pierre Werner”, Luxemburg, 1996;
- Diploma de excelență și Medalia de argint pentru Programul „Laureații Nobel în economie și limbajul economic național”, București, 2001;
- Diploma de excelență și Medalia „Personalitatea europeană a anului 2000” pentru contribuția la integrarea României în Uniunea Europeană, conferită de Eurolink - House of Europe, Federation International des Maisons de L’Europe, iunie 2001.

Este redactor coordonator și editor a peste 500 de cărți economice, dintre care: 3 ediții (1997,1998,1999) ale Raportului Național de Dezvoltare

Umană (PNUD); Seria „Laureații Nobel în economie”, 52 de volume, în colaborare cu Fundația Nobel, Stockholm; Seria „Opere complete - Nicholas Georgescu-Roegen”.

Cele mai importante cărți ale Domniei sale sunt: „Laureații Nobel în economie, 1969-1999”, 2000; „Managementul culturii - universul rural”, 2000; „Marketing - evoluții, experiențe, dezvoltări conceptuale”, 2000; „Marketing și cultură”, 1997; „Marketing. Crestomație de termeni și concepte”, 2001, ed. a II-a, revizuită, 2002; „Hommage à Pierre Werner”, 2002; „Marketing. Premise și provocări ale economiei înalt competitive”, 2002; „Nicolae Bălcescu - rațiune și trăire eroică a înnoirii”, 2003.

Este autorul a peste 360 de articole pe diverse teme economice, sociale, cultural-științifice în reviste de specialitate.

2006

Gheorghe DUCA

născut la 29 februarie 1952

În anul 2006, Academia de Studii Economice din Moldova a sărbătorit cea de-a 15-a aniversarea, iar la 22 septembrie a avut loc ședința festivă a Senatului ASEM consacrată conferirii titlului onorific Doctor Honoris Causa al ASEM academicianului Gheorghe Duca, președinte al Academiei de Științe a Moldovei.

La ședința Senatului ASEM, au fost prezenți invitați de onoare de la Academia de Științe a Moldovei; Academia de Studii Economice din București; Institutul Național de Cercetări Economice al Academiei Române; Universitatea „A.I. Cuza”, Iași; Universitatea „Ovidius”,

Constanța; Universitatea „Spiru Haret”, Brașov; Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, Pitești; Universitatea din Cracovia (Polonia) și Universitatea de Stat din Sankt-Petersburg (Rusia).

Domnul Vadim Cojocaru, prorector pentru activitatea științifică și relații externe al ASEM, s-a referit la cele mai importante date din biografia academicianului Gheorghe Duca.

Gheorghe Duca s-a născut la 29 februarie 1952, în satul Copăceni, raionul Sângerei. În anul 1974, a absolvit Facultatea de Chimie a Universității de Stat din Moldova. La aceeași instituție și-a făcut și doctoratul (1976-1979). A fost asistent (1979-1983), conferențiar (1983-1989), șef al Catedrei Chimie și Fizică (1988-1992) a USM. În perioada 1992-1995, a exercitat funcția de decan al Facultății Ecologie a ULIM. A fondat Catedra Chimie Industrială și Ecologie la USM, fiind și șef al acesteia în perioada 1992-1998.

La vârsta de 37 de ani a susținut teza de doctor habilitat în chimie, în 1992, devine profesor universitar și membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, în 2000 - membru titular, iar la 5 februarie 2004 a fost ales Președinte al AȘM.

În calitate de profesor, s-a manifestat întotdeauna ca un pedagog înnăscut, care îmbină calitățile de dascăl și de cercetător, fiind iubit de studenți, bucurându-se de stimă din partea colegilor. Își perfecționează cursurile în permanență, folosind eficient stagiile efectuate la Moscova, Roma, Iași.

Creator prin excelență și pedagog prin vocație, domnul Gheorghe Duca a intuit perfect necesitatea îmbinării activității de cercetare științifică cu cea pedagogică. Este autor a peste 500 de lucrări publicate în țară și peste hotare, inclusiv monografiile și manuale în limbile română, engleză și rusă. Menționăm doar unele din ele: Chimia, stresul și tumoarea. 1997; Chimia ecologică (în limba engleză), 2002. În monografia „Reacțiile catalitice și protecția mediului” (Chișinău, 1983), pune bazele unei direcții științifice noi - chimia ecologică.

În monografiile sale, a dezvăluit mecanismele fundamentale ale catalizei omogene.

- A dezvoltat teoria fenomenului redox în mediul ambiant.
- A elaborat conceptele tratării fizico-chimice și biochimice a apelor reziduale.

- A elaborat tehnologii de valorificare a deșeurilor, obținerii substanțelor medicinale și cosmetice.
- A relevat metode de estimare a riscului chimic în apariția cancerului pulmonar și gastro-intestinal.

Fiind fondator al chimiei ecologice în Republica Moldova, savantul Gheorghe Duca, explică astfel corelarea între chimie și ecologie: „Componenta ecologică este obligatorie pentru domeniul chimiei, mai mult ca atât, nu există domeniu în științele exacte, naturale, spirituale, lingvistice în care să nu se implice aspectul ecologic”, „Chimia ecologică răspunde la întrebarea dacă mediul este sau nu adecvat valorii biologice”.

Savantul Gheorghe Duca este autor a peste 80 de brevete de invenții, multe dintre care au fost apreciate cu premii și medalii de aur și de argint în cadrul saloanelor internaționale de la Bruxelles, Geneva, Budapesta, Iași, Moscova, Londra și Sofia.

A fost conducător științific a 12 teze de doctor, este președinte al Consiliului Științific Specializat pentru decernarea gradelor științifice de doctor și doctor habilitat în chimie.

A ținut prelegeri la Universitățile din Roma și Torino (Italia), Texas și California (SUA), Zürich (Elveția), Budapesta (Ungaria), Praga (Cehia), Iași, Timișoara, Cluj-Napoca, București (România).

A prezentat referate și comunicări la peste 140 de congrese, simpozioane și conferințe naționale și internaționale.

Domnul Gheorghe Duca este președinte al colegiilor de redacție ale revistelor „Mediul ambient” și „Chimia din Moldova”, membru al colegiilor de redacție ale revistelor „Himia i tehnologia vodi” (Ucraina) și „Ingineria Mediului și Managementului”, membru al Societății Chimiștilor din SUA, al Academiei Central-Europene de Științe și Arte, al Academiei Internaționale de Informatică, al Academiei de Științe Pedagogice și Sociale din Moscova, Doctor Honoris Causa al Universității „Gh. Asachi” din Iași, România.

Pentru a contura integral personalitatea domnului Gheorghe Duca, menționăm activitatea publică a Domniei sale. În calitate de parlamentar, în anii 1998-2001, încearcă să promoveze în rândul elitelor politice de la Chișinău un alt mod de conștientizare a schimbărilor din societate.

Preocuparea de bază a lui Gh. Duca în viața publică o constituie problemele de cultură, știință și învățământ, domenii care dau preț și

conținut vieții noastre, sunt dovada progresului spiritului uman, exprimând sensul adevărat al existenței unei societăți. În acest context, Gh. Duca propune elaborarea „Concepției Culturii și Artei”, insistă permanent că „Statul are menirea de a susține cultura” afirmă Gh. Duca.

Gheorghe Duca susține că, într-o societate, intelectualii sunt cărțile de vizită ale țării. În câteva rânduri, savantul se adresează personal prim-ministrului solicitând luarea de măsuri urgente pentru protejarea angajaților din sferile cultură, știință, învățământ. Sub conducerea lui a fost elaborată o concepție a reformei sferei de cercetare-dezvoltare, un sistem de principii și mecanisme, necesare pentru gestionarea acestor domenii în condițiile economiei concurențiale.

Venind la conducerea Ministerului Ecologiei, Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului (2001-2004), domnul Gh. Duca propune elaborarea unui plan de dezvoltare a teritoriului, care ar permite păstrarea specificului național. În construcții, ocrotirea biodiversității parcurilor și grădinilor publice, a florei și faunei. Un loc aparte le revine protecției mediului și valorificării raționale a resurselor naționale.

Pe parcursul activității s-a consacrat problemelor de organizare a științei și învățământului, a promovat legile cu privire la Credite Transferabile și Acreditarea instituțiilor de învățământ, Acordul bilateral dintre Republica Moldova și SUA, care a amplificat colaborarea științifică între aceste țări.

Participă activ la elaborarea și promovarea codului pentru Știință și Inovare, care contribuie la consolidarea forțelor științifice și democratizarea științei:

- a monitorizat optimizarea structurii sferei științei și renovării,
- a reorientat activitatea comunității științifice spre problemele primordiale ale economiei și societății,
- a contribuit substanțial la lărgirea și aprofundarea colaborării dintre savanții din Republica Moldova și România
- a coordonat și a organizat manifestări științifice, a prezentat numeroase rapoarte în cadrul acestor foruri.

Contribuțiile științifice, didactice și manageriale în promovarea științei au fost recunoscute în țară și peste hotarele ei, fiind distins cu următoarele titluri:

- „Om Emerit” și de 2 ori laureat al Premiului de Stat;

- Ordinul „Meritul Cultural” în grad de comandor, categoria „Cercetarea Științifică” (România);
- Crucea de Comandor al Ordinului de Onoare (Polonia);
- Deținător al titlului de Cavaler al „Ordinului pentru Invenții” (Belgia);
- Medalia de Aur a Organizației Internaționale pentru Invenții;
- Medalia de Aur pentru Eminente Servicii aduse Cauzei Progresului (Belgia);
- Medalia „Henri Coandă” (România).

Domnul Gheorghe Duca este o fire cumpătată, care crede cu fermitate că noi nu avem nevoie de revoluții zgomotoase, reformele trebuie să intre în viața noastră temeinic, pe cale evoluționistă, iar știința nu este un consumator, ci produce cea mai performantă producție – cunoștințele.

După înmânarea diplomelor de Doctor Honoris Causa al ASEM de către președintele Senatului ASEM, Grigore Belostecinic, a urmat discursul laureatului. Astfel, academicianul Gheorghe Duca a spus:

„Mult stimat domnule rector! Distinși membri ai Senatului! Stimați profesori, studenți și onorați oaspeți! În această frumoasă zi de toamnă, îmi face o deosebită plăcere să vă transmit din partea Academiei de Științe a Moldovei, a comunității științifice din toată țara cele mai sincere urări de sănătate, prosperare și fericire cu ocazia comemorării a 15 ani de la fondarea primei instituții de învățământ superior cu profil economic din țara noastră. În perioada de referință, Academia de Studii Economice a devenit principala forjerie de cadre în domeniile economiei, finanțelor și altor ramuri legate de promovarea politicii economice. Noi ne mândrim cu absolvenții Dumneavoastră, care, în cele mai diverse locuri de muncă, participă astăzi la transformările ce au loc în perioada de tranziție spre economia de piață. Totodată, ne face o deosebită plăcere să menționăm și rezultatele valoroase ale cercetătorilor din Academie, materializate în manuale, monografii, diferite prognoze, studii, care au devenit parte componentă a patrimoniului științific al țării”.

Gheorghe Duca a informat audiența că Academia de Științe a Moldovei a examinat aportul corpului profesoral al ASEM la dezvoltarea științei și inovării și, prin hotărârea Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică, a decernat Medalia jubiliară „60 de ani de la fondarea primelor instituții academice din Republica Moldova” unui grup

de cercetători ai ASEM, pentru contribuții relevante în procesul de renaștere a sferei științei și inovării în anii 1991-2006. Medalia respectivă a fost decernată doamnei Tatiana Mișova, profesor universitar și domnilor Sergiu Chircă, academician, Vadim Cojocaru, profesor universitar, Constantin Matei, profesor universitar, Dumitru Todoroi, profesor universitar.

Ion Gheorghe ROȘCA

12 aprilie 1949 – 6 aprilie 2013

La 22 septembrie 2006 a avut loc ședința festivă a Senatului ASEM consacrată conferirii titlului onorific Doctor Honoris Causa al ASEM profesorului universitar Ion Gh. Roșca, rector al Academiei de Studii Economice din București.

Domnul Ion Bolun, decanul Facultății Cibernetică, Statistică și Informatică Economică a ASEM, a vorbit despre personalitatea profesorului universitar Ion Gh. Roșca:

Domnul Ion Gheorghe Roșca s-a născut la 12 aprilie 1949 și este originar din Râmnicu-Vâlcea. A absolvit Facultatea Calcul Economic și Cibernetică Economică a Academiei de Studii Economice din București în 1972, șef de promoție, specializarea Informatică economică. De la absolvire activează la ASE București: asistent, lector, conferențiar, profesor universitar. În anul 1982, susține teza de doctor în economie, specializarea Calcul economic și cibernetică economică. Începând cu anul 1990, pe lângă activitatea didactică în postul de profesor universitar la Catedra Informatică economică, prof. univ. dr. Ion Gh. Roșca deține diferite funcții administrative în cadrul ASE București:

- șef Catedră Informatică Economică, 1990-1996;
- director al Centrului de Calcul, 1996-1998;

- director al Departamentului Cercetări Economice, 1996-1999;
- prorector pentru cercetarea științifică, 1999-2004.

În martie 2004, profesor Ion Gh. Roșca este ales în funcția de rector al ASE București.

Totodată, domnul profesor Roșca – personalitate de cel mai înalt nivel în instruirea și cercetarea economică și, îndeosebi, în informatica economică este implicat în diverse activități științifice și didactice la nivel național, inclusiv:

- Director al Centrului de cercetare ECO-INFOSOC, recunoscut de CNCISIS, în 2005, drept centru de excelență;
- Vicepreședinte al Consiliului Național al Rectorilor din România din octombrie 2004;
- Organizator al Rețelei Universitare de Studii Economice la Distanță din România;
- Rector al Universității Economice de Vară - Tușnad și multe altele.

Este semnificativ faptul că la cele 8 Școli-universități de vară „Băile Tușnad” organizate pentru studenții de origine română și sponsorizate de ASE București, au participat peste 120 de studenți, masteranzi și doctoranzi ai ASEM (anii 1999-2006).

Domnul profesor Roșca participă la editarea a 7 reviste științifice din România, inclusiv:

- Inițiator și Director al revistei „Informatica Economică” - revistă recunoscută în peste 40 de țări și în care sunt publicate multe lucrări ale profesorilor de la ASEM;
- Editor asociat la „Romanian Journal of Information Science and Technology” a Academiei Române;
- Coordonator al Colecției Societatea Informațională a Editurii Economice;
- Membru al Colectivului de redacție al revistelor: Studii și Cercetări de Calcul Economic și Cibernetică Economică, ASE; Economia, ASE; Revista Română de Informatică și Automatică, ICI; Revista Română de Statistică.

S-a implicat în realizarea a 33 proiecte de cercetare în cadrul ASE sau la nivel național. Este expert al Biroului de Coordonare pentru Cercetare Economică în Europa de Est, Berlin, expert evaluator al Consiliului Național al Cercetării Științifice din învățământul Superior și în mai multe

programe naționale, inclusiv: CALIST, INFOSOC, RELANSIN Orizont 2000.

Domnul profesor Roșca este organizatorul și moderatorul a șapte conferințe internaționale în domeniul Informaticii economice de ediție periodică - o dată la doi ani începând cu anul 1993, la care s-au analizat cele mai recente rezultate științifice din domeniu. De menționat că profesorii ASEM au participat la aceste conferințe, sponsorizate de ASE București, cu circa 60 de comunicări.

Este membru al unui număr impunător de societăți științifice și asociații profesionale, inclusiv:

- Membru fondator și Membru al Biroului de conducere al Fundației Româno-Americane pentru Societatea Cunoașterii, Academia Română;
- Membru fondator și prim-vicepreședinte al Asociației Project Management România;
- Membru fondator al Asociației pentru Studii și Prognoze Economico-Sociale;
- Membru al Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, președinte al Comisiei de Științe Economice, Cibernetică și Informatică Economică;
- Membru al Consiliului de Coordonare a Activității de Statistică din România.

A inițiat și coordonat, în funcția de președinte, activitățile Societății de Informatică Economică din România INFOREX – societate cu funcții de evidențiere, analiză, apreciere și publicare a celor mai remarcabile rezultate de cercetare în domeniu.

Suportul didactic al instruirii și rezultatele științifice obținute de domnul profesor Roșca sunt publicate în circa 200 de lucrări, inclusiv: 18 monografii și tratate de cercetare; 31 de manuale universitare, culegeri de probleme și studii de caz; 9 manuale școlare; 131 de articole științifice și comunicări la manifestări științifice naționale și internaționale.

Activitatea fructuoasă didactico-științifică a domnului profesor Ion Gh. Roșca este înalt apreciată atât în România, cât și peste hotarele ei. Dumnealui este laureat al mai multor premii și distincții, inclusiv: Premiul Academiei Române, anul 1987, pentru cartea Informatica, Premiul „Cel mai bun manual în domeniul științelor economice aplicative” pentru anul 2004 ș.a.

Este bine cunoscută și greu de subapreciat contribuția ASE București în formarea și dezvoltarea Academiei de Studii Economice din Moldova: fond de carte, stagiile ale profesorilor (câte 30-50 în fiecare an), conferințe științifice, școli de vară etc. Un rol deosebit în această contribuție îi revine dlui profesor Ion Gh. Roșca. Din anul 1993, domnul profesor Ion Gh. Roșca este un prieten devotat al Republicii Moldova, în special al Academiei de Studii Economice din Moldova. Susține, cu o deosebită insistență, reprezentanții ASEM: profesori, studenți, masteranzi și doctoranzi.

După înmânarea diplomei de Doctor Honoris Causa al ASEM de către președintele Senatului ASEM, Grigore Belostecinic, a urmat discursul domnului prof. Ion Gh. Roșca, care a declarat următoarele: „Sunt mândru să primesc acest titlu onorific și sper că colaborarea dintre ASEM și ASE București se va dezvolta în continuare și va deveni și mai fructuoasă. Misiunea universității în Societatea Cunoașterii este aceea de a produce, valorifica și transmite cunoștințe. Pentru aceasta, ea desfășoară activități de cercetare științifică, instruire și dezvoltă relații cu mediul extern, național și internațional”.

2007

Ion PETRESCU

născut la 4 februarie 1928

La 28 septembrie 2007, Academia de Studii Economice din Moldova a sărbătorit Ziua profesională a Economistului și Ziua Academiei. Cu această ocazie, au fost organizate mai multe manifestări. Primul eveniment inclus în agenda zilei a fost ședința festivă a Senatului ASEM, în cadrul căreia s-au desfășurat câteva acțiuni, inclusiv conferirea titlului de Doctor Honoris Causa profesorului universitar *Ion Petrescu*, prorectorul Universității „Spiru Haret” din Brașov. La ședință, au participat, pe lângă membrii Senatului ASEM, numeroși oaspeți din România, precum și unele personalități marcante, care s-au învrednicit până în prezent de acest titlu onorific acordat de ASEM, inclusiv: Boris Melnic, Andrei Andrieș, Mircea Ciumara, Valeriu Ioan-Franc, Dan Popescu.

La ședința Senatului, Vadim Cojocaru, prorector pentru activitate științifică și relații externe al ASEM, a dat citire unor momente relevante din biografia celui de-al XX-lea Doctor Honoris Causa al ASEM.

Ion Petrescu s-a născut la 4 februarie 1928, în orașul Râmnicu Sărat, județul Buzău, România. Este licențiat în drept (1950), management (1955), filozofie (1962) și economie (1966). Este atestat de Institutul Român de Management ca expert principal de gradul I în management. În anul 1990, a fost numit director al Cursului de management al Camerei de Comerț și Industrie Brașov, iar din 1998, este director al revistei „Management General”.

Este conducător științific al doctoranzilor în management la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu și asigură pregătirea postuniversitară a numeroși manageri. De asemenea, profesorul Ion Petrescu este consilier în management la diferite firme de prestigiu.

În perioada 1980-1991, profesorul Ion Petrescu a activat ca membru al Laboratorului de Știință a Conducerii al Asociației Juriștilor din România, iar din anul 1991, este membru al Comisiei de Management a Academiei Române. Este membru de onoare al Asociației Consultanților în Management din România și al Asociației Naționale a Evaluatorilor din România. Din 22 martie 2001, activează și în calitate de prorector al Universității „Spiru Haret”.

Centrul Internațional de Biografii din Cambridge (Marea Britanie) l-a numit pe Ion Petrescu „Om al anului 1996”, iar în 1997, a fost inclus de către Institutul Biografic American în lista celor 500 de lideri cu influență din lume în domeniul managementului. Mai târziu, în 2000, în semn de recunoaștere a meritelor în domeniul managementului, Centrul Internațional de Biografii din Cambridge i-a decernat profesorului Ion Petrescu diploma și medalia „Om al mileniului”. În același an, Institutul Biografic American i-a acordat Medalia de Onoare „Mileniul 2”.

Timp de aproape 20 de ani, profesorul Ion Petrescu a lucrat în mai multe instituții de învățământ superior cu profil militar, parcurgând calea de la asistent universitar până la lector, conferențiar și profesor. Cinci ani a fost șef de catedră, iar patru ani - prorector și director al Direcției de Învățământ și Cercetare.

Ion Petrescu este autor a 21 de cărți, cursuri și monografii și coautor la peste 35 de cărți și monografii. A participat la numeroase congrese științifice în România și peste hotare. De asemenea, este autor a peste 200 de articole publicate în reviste de specialitate și comunicări la reuniuni științifice, cu o tematică ancorată în problemele eficienței economice și a celei manageriale.

Dintre cele mai relevante problematice studiate de către profesorul Ion Petrescu pot fi menționate: psihopedagogia universitară, finanțele țărilor în curs de dezvoltare, problemele creșterii eficienței economice, problematica microgrupurilor uzinale, problemele psihosocioeconomice ale conducerii industriale, conducerea în profil teritorial a procesului de utilizare rațională a forței de muncă, aspecte psihosociale ale eficienței economice,

posibilitățile și acțiunile de implementare a managementului în organizațiile românești din etapa de tranziție la economia de piață etc.

Credincios ideii că universitatea și slujitorii ei, pe lângă misiunea formării tinerei generații, au îndatorirea de a fi avanposturi ale cercetării și creației capabile să contribuie la schimbarea lumii de azi cu cea de mâine, prin intermediul școlii, profesorul Ion Petrescu a creat Școala de Management din Brașov. Despre aceasta, dumnealui susține: „Este marea realizare a vieții mele. Judicios integrată într-o concepție strategică generală, școala noastră de management susține și realizează un amplu proces pragmatic, creativ, efektiv și eficient. Au fost elaborate noi concepte, modele și teorii în domeniul managementului și am aplicat în practica didactică descoperirile făcute în domeniul cunoașterii manageriale. În cadrul școlii de management de la Brașov, am conceput cercetarea științifică ca „serviciu”, depășind tradiționala abordare de concepere a investigației științifice ca un bun luat în general pentru societate, pentru dezvoltarea acesteia. În felul acesta, am integrat cercetarea științifică universitară, cu ambele sale componente - teoretică și aplicativă - în planul strategic al școlii pe termen lung”.

Profesorul I. Petrescu a menționat că „...prin lucrările specialiștilor de la Școala de Management din Brașov, au fost acoperite numeroase goluri în literatura de specialitate”. Creatorul școlii și mentorul ei și-a demonstrat capacitatea de a aborda terenuri nebătătorite și a dat specialiștilor (cercetători, cadre universitare și studenți), precum și celor interesați lucrări unice la data apariției lor, cum ar fi primul tratat de management general (1991), care constituie o sursă de inspirație pentru numeroase lucrări apărute după aceea. De asemenea, au mai apărut: „Tratatul de management universitar” (1998), „Managementul resurselor umane” (1995), „Gândirea și aptitudinile managerului” (1998), „Metodologia cercetării științifice și elaborării lucrării de licență în management” (1998), „Profesiunea de manager” (1997), „Psihosociologie managerială” (1998), „Succesul managerial” (2000), „Metodica predării managementului” (2000), „Managementul performanței” (2002), „Problemele cercetării în știința managerială” (2002), „Managementul personalului organizației” (2003), „Managementul în lumea afacerilor economice internaționale în industria lemnului” (1998), „Managementul reputației” (2007) etc.

Preocupările enunțate, alături de caracterul teoretic, au urmărit să pună

la dispoziția factorilor interesați date și soluții utilizabile în vederea creșterii eficienței activității economice și a conducerii. Totodată, activitatea de cercetare științifică comportă și caracter explorativ, încercând să depisteze probleme care, datorită valorii lor teoretice și practice, merită să fie studiate prin cercetări ulterioare.

În final, Ion Petrescu a subliniat că, în prezent și în următorii ani, preocupările Școlii de Management sunt orientate spre implementarea eficientă a managementului în activitatea organizațiilor. Ca activități principale desfășurate în acest scop, dumnealui a menționat; consilier în management, conducător al învățământului postuniversitar în domeniul managementului, coordonator de teme de cercetare în domeniul managementului cu instituții de învățământ superior din Franța, participare la schimburi de experiență organizate de Asociația Română a Consultanților în Management și de Asociația Națională a Evaluatorilor din România, predarea cursului de management general și a bazelor practicii manageriale în învățământul superior, îndrumarea unor cercuri studențești de management etc.

Ion Petrescu a mai spus că, pentru viitor, și-a asumat responsabilitatea de a coordona trei lucrări necesare în domeniul managementului: managementul catedrei universitare, managementul diasporei, tratat român de management municipal.

Domenico NETTI

În anul 2007, dr. Domenico Netti, președintele AIOLOG (Asociația Italiană de Logistică și Supply Chain Management), Manager pe logistică în cadrul Lavazza S.p.A, a devenit laureat al titlului Doctor Honoris Causa al ASEM, care i-a fost conferit italianului la 12 octombrie, în cadrul ședinței extraordinare a Senatului ASEM.

Alături de senatorii ASEM, la ședință au mai participat reprezentanți ai Asociației Investitorilor Italiani în Republica Moldova, oameni de afaceri italieni, businessmeni moldoveni, absolvenți ai cursurilor de logistică, organizate cu eforturile și prin nemijlocita contribuție a lui Domenico Netti în țara noastră.

Vorbitorii au menționat faptul că profesorul italian este un adevărat „ambasador” al logisticii în Republica Moldova, dar și în alte țări ex-sovietice, precum Rusia, Belarus etc. Domnia sa a insistat asupra creării Asociației Moldo-Italienne de Logistică (AMI-LOG). În perioada 2005-2007, la ASEM, în cadrul unor proiecte comune, s-au organizat cursuri de logistică și management, la care au participat atât studenții ASEM, cât și oameni de afaceri, angajați ai unor companii din țară.

Rodul acestei colaborări s-a materializat și în prima conferință moldo-italiană de logistică: „Logistica în Moldova. Obstacole și oportunități în cadrul scenariului Europei integrate”, organizată în noiembrie 2006 la Chișinău.

„În perspectivă, se planifică realizarea unor programe de masterat moldo-italian în logistică. Prin ceea ce facem, încercăm să promovăm adevărata valoare a dezvoltării. Moldova trebuie să valorifice mai intens capitalul său uman, să folosească inteligent resursele de care dispune în acest sens și să le orienteze spre producerea de mărfuri calitative, folosind

tehnologii înalte. Aceasta este șansa de a reuși a Moldovei, iar rolul universităților în promovarea tendințelor respective este esențial”, a specificat domnul Netti.

În cadrul ședinței Senatului, Domenico Netti, la rândul său, i-a acordat rectorului ASEM, Grigore Belostecinic, certificatul de deținător al titlului de Master în Logistică Europeană, acesta fiind acordat în premieră unui moldovean.

Iată spicuirile din CV-ul președintelui Domenico Netti: A absolvit Universitatea din Torino, Facultatea Științe Informatice. A urmat apoi cursuri de specializare în Macroeconomie și Științe Politice în cadrul aceleiași Universități.

După absolvirea studiilor universitare, a lucrat la uzina de automobile Fiat S.p.A., Departamentul Cercetare Operativă în dezvoltarea modelelor pentru optimizarea analizei și alegerii investițiilor strategice în condiții de nesiguranță.

A lucrat 5 ani în cadrul Departamentului Marketing, organizând rețeaua de vânzări, la Luigi Lavazza S.p.A. - cel mai important producător de Cafea Espresso din lume.

Ca urmare, a creat Departamentul de Logistică pentru grupul Luigi Lavazza S.p.A. A direcționat domeniile:

- Repartizarea materialelor;
- Planificarea producției;
- Gestionarea stocurilor;
- Transporturi;
- Gestionarea Rețelei de Distribuție.

Ca director al Departamentului de Logistică al grupului Lavazza S.p.A., a raționalizat propria rețea de distribuție în Italia, transformând o rețea de distribuție formată din 25 de depozite directe și 200 de vehicule - într-o rețea de distribuție cu doar două depozite în Italia și cu toate transporturile și rețeaua de distribuție fizică în outsourcing. Această schimbare a rețelei a permis reducerea costurilor logistice cu 20%.

În prezent, este Director al Departamentului de Logistică al grupului Lavazza S.p.A. și răspunde de toată logistica întreprinderii, aceasta având reprezentanțe în 80 de țări, din Islanda până în Australia.

A fost membru al Comitetului tehnico-științific din Italia, organizator al cursurilor de Logistică Europeană și membru al ECR (Efficient Consumer Response).

Este membru al Comitetului de Consultanță al Școlii Politehnice din Torino (Logistică și Economie), profesor la Universitatea Transilvania din Brașov (România) și la Universitatea din Minsk (Belarus).

Este autor al testelor universitare și articolelor despre teoria și metodele de gestiune și optimizare a Supply Chain Management.

A inițiat un proces de internaționalizare a logisticii italiene, creând asociații de logistică în Europa pentru a ajuta întreprinderile, care activează în statele europene, să devină competitive pe piața mondială.

Din funcția de președinte al AILOG, colaborează cu Guvernul Italian întru dezvoltarea și specializarea logisticii în țară și în străinătate.

Domenico Netti este membru al Consiliului de Administrare al Fundației Centro di Alti Studi sulla Cina Contemporanea (Centrul de Studii înalte despre China Contemporană), misiunea căruia este de a dezvolta relații științifice și culturale între Italia și China.

2008

Constantin OPREAN

născut la 13 octombrie 1948

La 26 septembrie 2008, a avut loc ședința festivă a Senatului ASEM, consacrată conferirii titlului de Doctor Honoris Causa al ASEM domnului Constantin Oprean, rectorul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, România.

Din mesajul domnului Constantin Oprean adresat în cadrul ședinței festive a Senatului ASEM, menționăm: „Am făcut o scurtă vizită în ASEM și ceea ce am văzut m-a impresionat și trebuie să apreciez și să felicit colegii din această universitate pentru realizările pe care le-au obținut,

pentru că aveam niște elemente de referință, datorită unor vizite pe care le-am făcut cu câțiva ani în urmă. Sunt realizări importante prin truda acestei comunități, a acestui popor. Eu spun, totdeauna, că elementul politic ar trebui să fie un pas înaintea tuturor celorlalte elemente. Se pare că domeniul economic, tot timpul, este cu un pas înaintea politicului și politicul se adaptează după economic, cel care aplică clar legile vieții și de la care nu poți să faci niciun fel de abatere. Avem și situații mai delicate, dar mă caracterizează un optimism exagerat, pentru că tot timpul am în mintea mea cuvintele poetului și filozofului Lucian Blaga, patronul spiritual al universității mele, care spunea foarte frumos:

„Trăim sub greul văzduhului,
ca pe-un fund adânc de mare,
Nici o suferință nu-i așa de mare
Să nu se preschimbe în cântare”.

Aș dori ca suferințele ASEM și problemele pe care le are de rezolvat să se transforme în cântare. Titlul deosebit, de Doctor Honoris Causa, care mă onorează astăzi, mă obligă să devin parte componentă a acestei universități”.

Constantin Oprean s-a născut la 13 octombrie 1948.

Educație și formare:

- 1992 - prezent. Conducător științific de doctorat (Inginerie industrială);
- 1980-1985, Institutul Politehnic București, Doctor inginer;
- 1976, Studii postuniversitare de Cercetare operațională și Modelare matematică, București;
- 1966-1976, Institutul Politehnic București, Facultatea Tehnologia Construcțiilor de Mașini, Inginer Diplomat.

Specializări:

- Managementul calității;
- Managementul universitar;
- Managementul Transferului Tehnologic;
- Managementul Strategic, Afaceri și Administrație;
- Managementul Asistenței Sociale.

Din anul 1992, este profesor universitar, rector al Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, conducător științific de doctorat în domeniul Inginerie industrială. Este vicepreședinte al Consiliului Național al Rectorilor,

membru al unui număr impresionant de comisii, comitete, consilii, asociații internaționale și naționale.

Experiența managerială:

- 2004-2012, rector, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu;
- 1992-2004, prorector, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu;
- 1991-1992, director al Colegiului Universitar Sibiu;
- 1988-1989, prodecan. Institutul de învățământ superior Sibiu;
- 1975-1978, șef producție, IUPS Sibiu;

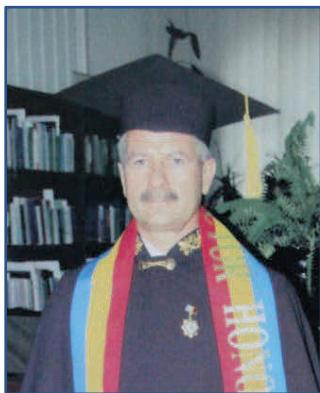
Domenii de competență:

- Managementul universitar;
- Managementul Calității și Managementul Strategic;
- Inginerie industrială.

Premii și distincții: Medalia și Diploma de onoare „pentru merit în promovarea cercetării științifice”, CNCISIS; Medalia de Aur - Salonul Mondial al Invențiilor, Tehnicilor și Produselor noi; Medalia de Aur - Sibiu, Capitală Culturală Europeană 2007; Medalia „Nicolaus Olahus”, Centrul European de Informare, Sibiu; Medalia de Aur - EUREKA INNOVA ENERGY obținută la Salonul Mondial de Invenție la Brussels, Belgia; Doctor Honoris Causa al Universității din Oradea, România; Ordinul „Meritul pentru învățământ” în grad de Mare Ofițer, oferit de Președinția României; Diploma și Medalia de Aur, Centrul Internațional UNESCO pentru Educație în Inginerie (UICEE), Cairns, Australia.

Activitate științifică: peste 43 de articole publicate în ISI Proceedings; 38 de cărți, monografii publicate în edituri centrale și recunoscute; 312 lucrări științifice comunicate și publicate la nivel național și internațional; 26 de invenții; 97 de contracte de cercetare științifică la nivel național, dintre care la 34 în calitate de director.

2009

Harry GEBHARDT

născut în 1957

Propunerea de a înainta candidatura domnului *Harry Gebhardt* pentru titlul onorific Doctor Honoris Causa al ASEM a aparținut Catedrei Marketing și Logistică și a fost aprobată la ședința Senatului din 28 august 2009. Această decizie a fost motivată prin contribuția deosebită a domnului Gebhardt la stabilirea noilor relații de colaborare între ASEM și instituții și antreprenori din Germania, precum și la dezvoltarea infrastructurii instituției noastre. Astfel, datorită susținerii noului Doctor Honoris Causa al ASEM, pe teritoriul dintre blocurile de studii A și B, a fost înălțat un „monument al studenților” care, împreună cu havuzul academiei, precum și cu noua clădire a ASEM, blocul F, înfrumusețează arhitectura instituției.

„Țările care au aderat la Uniunea Europeană în anii 2004 și 2007 au reușit cu mult succes să realizeze reforme noi, să se dezvolte spectaculos din punct de vedere economic și, cel mai important, au adus Europei dinamism. Deosebit de impresionante sunt succesele obținute, într-un timp restrâns, de către România și Bulgaria. Astfel, economiile celor 15 state care au format Uniunea Europeană nu au fost distruse de țările care au aderat în 2004 și, respectiv, 2007, așa cum credeau unii sceptici, ci, dimpotrivă, s-a creat o situație din care toată lumea a avut de câștigat. Deci, extinderea UE constituie o parte din soluțiile pentru problemele cu care se confruntă aceste țări și nicidecum o cauză a apariției acestora”, a declarat Harry Gebhardt în cadrul ședinței extraordinare a Senatului ASEM din 13 octombrie 2009, prilejuită de acordarea titlului onorific Doctor Honoris Causa al ASEM.

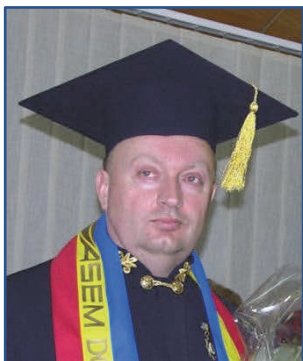
Oxana Savciuc, șefa Catedrei de Marketing și Logistică a ASEM, a prezentat participanților la festivitate cele mai relevante date din CV-ul domnului Gebhardt.

Harry Gebhardt s-a născut în 1957, în Karlsruhe, Germania. A absolvit Facultatea de Arhitectură a Universității de Științe Aplicate din orașul natal. În perioada 1992-1994, a activat în calitate de coordonator în cadrul unui departament în domeniul managementului în construcții tehnice și inginerie ecologică. A urmat studii avansate în domeniul managementului imobiliar, fiind acreditat, în 1994, de Școala Administrării Afacerilor, în calitate de agent imobiliar.

Din anul 1995, Harry Gebhardt este membru al Asociației Federale de Experți și Consultanți din Germania. De asemenea, este unul dintre membrii fondatori ai International Facility Management Association Germany, organizație care a fost fondată în decembrie 1996, în orașul München.

Harry Gebhardt continuă să demonstreze un angajament special pentru creșterea economică, educația continuă, dezvoltarea profesională. Pe parcursul activității sale în diferite structuri, s-a învrednicit de mai multe aprecieri și atribuții din partea antreprenorilor, inclusiv: pentru performanțe superioare durabile (1987 și 1988), Cel mai bun management de facilități în Europa (1986, 1988 și 1989), Contribuție remarcabilă (2004) și Servicii excepționale (2005). În anul 2007, a devenit doctor în științe, la Universitatea Komenskeho, Slovacia, iar în martie 2009 s-a înscris într-un nou program de studii de doctorat, la Facultatea Business și Economie a Universității de Agricultură și Silvicultură din Brno, Cehia.

2010

Ionel BOSTAN
născut la 21 februarie 1962

Senatul ASEM a conferit, la 15 aprilie 2010, titlul onorific Doctor Honoris Causa lui *Ionel Bostan*, profesor la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, România.

În cadrul ședinței festive a Senatului, Grigore Belostecinic, rectorul ASEM, a menționat că propunerea de a conferi acest titlu profesorului Bostan a fost înaintată de către Catedra Contabilitate și Audit a ASEM, catedră cu care oaspetele din Suceava colaborează de mai mulți ani.

Cele mai relevante date din CV-ul domnului Ionel Bostan au fost prezentate de către Viorel Țurcanu, șeful Catedrei de Contabilitate și Audit.

Ionel Bostan este un specialist de valoare din România, care s-a afirmat în mai multe domenii, în diferite funcții. Este doctor, profesor universitar la Catedra de Drept și Administrație Publică a Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava; activează și în calitate de auditor public extern la Curtea de Conturi a României. De asemenea, este conducător științific al mai multor masteranzi și doctoranzi. Dintre domeniile de interes ale domnului Bostan pot fi menționate: Drept financiar, Drept comunitar, Expertiza contabilă și Audit, Management financiar-contabil.

Ionel Bostan și-a susținut tezele de doctor în economie și în drept la Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași. A mai studiat filozofia și jurnalismul, psihopedagogia, managementul public. A urmat un șir de cursuri de specializare și perfecționare în mai multe instituții și centre universitare din

străinătate, inclusiv: Cursul „Informatizarea activității de audit” (în cadrul Europe Aid); Cursul Auditul performanței la Curtea de Conturi a Marii Britanii (NAO); Cursul postuniversitar Economie internațională (Marketing) la Universitatea Kalmar, Suedia; Cursul Informatică economică (contabilitate) la Institutul Național de Informatică din România; Cursul Expertiză contabilă, Corpul Experților contabili și Contabililor autorizați etc.

Ionel Bostan și-a început cariera profesional-didactică în postul de lector universitar (1998-1999), Catedra de Drept Public, Facultatea de Drept, Universitatea „Al. I. Cuza”, apoi a urmat cel de conferențiar universitar (2000-2003) la aceeași catedră. Din 2004, este profesor universitar la catedra nominalizată și la Centrul de Studii Europene din cadrul Universității „Al. I. Cuza”, precum și la Universitatea „Ion Ionescu de la Brad”, Iași, și la Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava.

Pe parcursul carierei sale, Ionel Bostan a acumulat o bogată experiență profesională, ocupând mai multe funcții de conducere și de control, printre acestea: Evaluator ARACIS (Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior), Specialitatea Management; Director al Centrului de Cercetări Economice Nr. 1 - „Management și Administrarea afacerilor” din cadrul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava (2006-2008); Expert (ETS/poz. 9 a listei de persoane admise) - Agenția Națională pentru Calificările din învățământul superior; Expert formare - Centrul de Instruire și Expertiză pentru Administrația Publică (CIEAP), din cadrul APSAP - Asociația Profesională a Specialiștilor în Administrație Publică, București; șef la Catedra de Contabilitate și Audit (2004-2008). În perioada 1988-2009, a activat în calitate de economist în câteva instituții publice, din care - în ultimii ani - comisar în cadrul Gărzii Financiare și auditor public extern la Curtea de Conturi a României.

De asemenea, profesorul Ionel Bostan este autor și coautor a 12 cărți, monografiile și cursuri universitare cu tematică economică și juridică, apărute la București, Iași, Cluj-Napoca, Timișoara, Craiova, Suceava, Constanța și în străinătate: Parma (Italia), Xanthi (Grecia), Cernăuți (Ucraina) și Chișinău (Republica Moldova). A scris peste 500 de articole în presa de specialitate (juridică, economică și de afaceri), inclusiv studii, eseuri și recenzii de carte. Are apariții în volume din străinătate. A participat la peste 100 de sesiuni de comunicări științifice (dintre care peste 50 conferințe

internaționale), organizate de diverse foruri științifice din România și din străinătate.

Ionel Bostan este membru al mai multor organizații și asociații profesionale din România, inclusiv: Academia de Științe, Litere și Arte (ASLA); Societatea Română de Management; Asociația Jurnaliștilor din România; Asociația Generală a Economiștilor din România (AGER); Societatea Română de Statistică; Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR); Asociația Națională a Auditorilor Publici Externi din România; Asociația Internațională a Auditorilor Interni - Filiala România (AAIR); Centrul „Educația 2000+”, din cadrul Soros Open Network; Societatea Națională pentru Educație, Știință și Cultură „Spiru Haret” București; Asociația de Marketing în Agricultură (CLAR); Clubul „Economia XXI”, Iași.

La festivitatea în cadrul căreia i s-a conferit onorificul titlu Doctor Honoris Causa al ASEM, domnul Ionel Bostan a declarat că acest titlu este deosebit de important pentru dumnealui, acesta fiind un nou pas întru intensificarea colaborării dintre cele două instituții universitare, dar și între toate universitățile din Moldova și România și că va depune eforturi pentru a aduce faimă instituției noastre, oriunde s-ar afla.

Ionov Veliciko ADAMOV
născut la 10 aprilie 1950

La 9 septembrie 2010, în Sala de lectură „Eugeniu Hrișcev” a Academiei de Studii Economice din Moldova, a avut loc ședința festivă a Senatului ASEM, consacrată înmânării titlului de Doctor Honoris Causa al ASEM, domnului *Ionov Veliciko Adamov*, dr. în economie, docent, rector al Academiei Economice „D.A. Țenov” din orașul Sviștov, Bulgaria. La

manifestare, a participat Ambasadorul Bulgariei în Republica Moldova, domnul Gheorghe Panaiotov.

Titlul de Doctor Honoris Causa al ASEM a fost conferit domnului Veliciko Adamov, la propunerea Consiliului Facultății de Finanțe, în semn de profundă recunoștință și apreciere a meritelor sale științifice, cât și a eforturilor depuse la conducerea Academiei „D.A. Țenov” întru dezvoltarea relațiilor bilaterale moldo-bulgare în domeniul învățământului, științei și culturii.

Ionov Veliciko Adamov, născut în 1950, a absolvit Facultatea de Finanțe a Academiei Economice „D.A. Țenov” în 1975, a urmat aspirantura, apoi doctoratul. În 1987, obține titlul științific de docent. În perioada 2003-2007, este decanul Facultății de Finanțe, iar din 2008 - rector al Academiei „D.A. Țenov”. Manifestă un interes deosebit față de finanțele publice și corporative, managementul financiar și investițional. Rezultatele cercetărilor sale științifice sunt reflectate în peste 250 de publicații științifice, articole și monografii.

O personalitate cu o reputație de invidiat, domnul Veliciko Adamov a fost și este inițiatorul unor programe de învățământ, a unor reforme importante de nivel academic și a unor parteneriate puternice cu diferite instituții de învățământ economic din mai multe țări. Membru al mai multor asociații de economiști, manageri, contabili, dumnealui tinde să promoveze valorile culturale la diverse conferințe internaționale în domeniul managementului, finanțelor și asigurărilor.

Discursul domnului Veliciko Adamov a fost ținut în limba română, aducându-se cuvinte de înalt respect pentru relațiile de colaborare dintre Academia de Studii Economice din Moldova și Academia Economică „D.A. Țenov” din Sviștov.

„Titlul de Doctor Honoris Causa al ASEM este o distincție prețioasă pentru mine personal, dar și pentru Academia „D.A. Țenov” în ansamblu. Sunt fascinat de Moldova, de oamenii de aici și am încredere în viitoarele acțiuni comune în domeniul învățământului, științei și culturii”, a menționat domnul Adamov. Dumnealui a prezentat o comunicare despre rolul și influența banilor în contextul crizei mondiale. Astfel, a fost relevată problema circulației banilor, a activității băncilor și a instituțiilor financiare în raport cu fenomenele crizei, a fost luată în vizor necesitatea cunoștințelor în utilizarea rațională a banilor, existența impozitelor mari care sporesc și

mai mult criza actuală. Fără îndoială, lupta împotriva crizei necesită bani, dar cum slujesc acești bani și cum trebuie utilizați - aceasta e marea dilemă care necesită soluții adecvate.

Domnul Grigore Belostecinic, rector al ASEM, împreună cu cei prezenți i-au adresat sincere felicitări domnului Veliciko Adamov, asigurându-l de continuă colaborare.

Mugur ISĂRESCU
născut la 1 august 1949

La 24 septembrie 2010, în Aula Academiei de Studii Economice din Moldova, a avut loc ședința festivă a Senatului ASEM consacrată conferirii titlului de Doctor Honoris Causa al ASEM, domnului Mugur Isărescu, Guvernator al Băncii Naționale a României. Manifestarea s-a înscris într-un amplu program de acțiuni dedicate Zilei ASEM (25 septembrie) și Zilei Economistului în Republica Moldova (26 septembrie).

La festivitate, au fost prezenți Vladimir Filat, prim-ministrul Republicii Moldova; Leonid Bujor, ministrul Educației; Dorin Drăguțan, Guvernatorul Băncii Moldovei; Gheorghe Duca, președintele ASM; Petru Lucinschi, cel de-al doilea președinte al Republicii Moldova; Valeriu Muravschi, ex-prim-ministru al Republicii Moldova; Marius Lazurca, ambasadorul României în Republica Moldova; profesorii Mircea Ciumara, Valeriu Ioan-Franc, Ion Petrescu, Dan Popescu (toți - Doctori Honoris Causa ai ASEM); Florina Bran, soția primului rector al ASEM etc.

Decizia de a conferi titlul de Doctor Honoris Causa al ASEM lui Mugur Isărescu a fost luată la ședința Senatului ASEM din 28 aprilie, la propunerea Consiliului Facultății de Finanțe.

În discursul său, rectorul ASEM, Grigore Belostecinic, a ținut să sublinieze faptul că academicianului Mugur Isărescu, o personalitate

deosebită a vieții economice din România, i se conferă titlul onorific de Doctor Honoris Causa al ASEM pentru merite deosebite în afirmarea științei și învățământului economic.

Apologia tradițională (laudatio) a ținut-o Ludmila Cobzari, decanul Facultății de Finanțe.

Constantin Mugurel Isărescu (născut la 1 august 1949, Drăgășani, județul Vâlcea) este Guvernator al Băncii Naționale a României, numit de Guvern în anul 1990. Pentru longevitatea sa în acest post, Mugur Isărescu a intrat și în Cartea Recordurilor. De asemenea, el a fost prim-ministru al României în perioada 22 decembrie 1999 - 28 decembrie 2000. A candidat la alegerile prezidențiale din noiembrie 2000, ca independent și a ieșit pe locul 3 cu 9,54% din sufragii.

Mugur Isărescu a absolvit, în anul 1971, cursurile Facultății de Comerț Exterior din cadrul Academiei de Studii Economice din București. După absolvirea facultății, a lucrat ca cercetător științific la Institutul de Economie Mondială din București pentru următorii 19 ani. În anul 1989, a obținut titlul științific de doctor în economie cu teza „Politici ale ratelor de schimb”.

După Revoluția din 1989, a lucrat la Ministerul Afacerilor Externe, apoi ca reprezentant comercial la Ambasada României din Statele Unite ale Americii, iar din septembrie 1990 a fost Guvernatorul Băncii Naționale a României. A preluat funcția de guvernator într-un moment în care toată rezerva valutară a BNR se dusesse pe importuri. În anul 1993, devine primul român membru al Clubului de la Roma, a fost ales președinte al Asociației Române a Clubului de la Roma, iar în 1999 a fost reales în această funcție.

În anul 1998, este ales vicepreședinte al Clubului Guvernatorilor băncilor centrale din Balcani, Marea Neagră și Asia Centrală, iar în anul 2002 președinte al acestui club.

La data de 16 decembrie 1999, a devenit prim-ministru al României. Guvernul condus de el a elaborat strategia economică de aderare la Uniunea Europeană. După noiembrie 2000, s-a întors la Banca Națională a României pentru încă un mandat de guvernator.

Este autorul unui plan economic liberal, care a condus la redresarea României printr-o politică monetară extrem de inteligentă, pusă în aplicare atât în perioada mandatului său de prim ministru, cât și în perioada mandatelor sale de guvernator al Băncii Naționale. Poziția sa este

comparabilă cu rolul jucat de Leszek Balcerowicz în implementarea reformelor din Polonia.

În anul 2001, a fost ales membru corespondent al Academiei Române, devenind, în anul 2006, membru titular al acestui prestigios for științific al României. În prezent, este și președintele Secției de Economie, Sociologie și Științe Juridice a Academiei Române.

Mugur Isărescu este un nume cunoscut în mediile financiare internaționale, în mediile universitare internaționale, nu doar ca un reputat specialist în probleme macroeconomice și monetare, dar și ca om de știință, cu o puternică forță de creație. Publicația „The Banker”, editată de prestigiosul grup „Financial Times”, i-a conferit titlul de „Guvernator al anului 2001”, motivându-și alegerea astfel: „Mugur Isărescu este unul din marii deschizători de drumuri din economiile capitaliste ale Europei de Est”.

Academicianul Mugur Isărescu e recunoscut prin activitățile sale didactice în învățământul economic superior și activitățile de cercetare. Ca profesor, sunt de amintit cursurile de politică monetară la Universitatea de Vest din Timișoara, la Academia de Studii Economice din București, Facultatea de Finanțe, Asigurări, Bănci și Burse de valori, unde este și în prezent profesor titular. Este membru fondator al Societății Române de Economie (SOREC), este vicepreședinte al Asociației pentru drept internațional și relații internaționale (ADIRI).

Activitatea sa științifică se regăsește în lucrările „Spre o nouă strategie de politică monetară: țintirea directă a inflației”, „România: drumul către euro”, „Stabilitatea prețurilor și stabilitatea financiară”, „Probleme ale politicii monetare într-o țară emergentă. Cazul României” și „Rolul politicii monetare în mixul de politici macroeconomice”.

Mugur Isărescu este coautor al „Strategiei naționale de dezvoltare economică a României pe termen mediu”, realizată în anul 2000, lucrare de referință, dovadă că mulți dintre indicatorii proiectați în această strategie au fost confirmați în timp. Pentru prima dată în istoria României post-comuniste, un astfel de document a reușit să asigure o anumită continuitate politicilor economice dincolo de orizontul îngust al ciclurilor electorale.

Vorbind despre recunoașterea internațională, academicianul Mugur Isărescu îndeplinește numeroase funcții de mare responsabilitate în mediul academic și financiar. Este membru al Comisiei Trilaterale, membru al

Consiliului consultativ al Biroului Regional pentru Europa și CSI al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, membru corespondent al Academiei Regale de Științe Economice și Financiare din Barcelona (Spania) etc.

Dintre distincțiile domnului Isărescu, menționăm titlurile de Doctor Honoris Causa al Universității din Craiova (2003), al Universității din Pitești (2006), al Universității „George Bacovia” din Bacău (2007), și al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca (2009). Din iunie 2007, este cetățean de onoare al municipiului Sibiu. În 2007, președintele României, Traian Băsescu, i-a conferit Ordinul „Meritul Industrial și Comercial” în grad de Mare Ofițer, pentru „cea mai spectaculoasă perioadă de creștere de după Cel de-al Doilea Război Mondial”, iar în 2010, i-a fost conferită cea mai înaltă distincție a statului român, Steaua României în grad de Colan, pentru efortul deosebit depus în vederea elaborării și implementării politicilor care au asigurat stabilitatea financiară a României.

În cadrul festivității de la ASEM, Mugur Isărescu a ținut o prelegere publică cu tema „Reflecții privind politica monetară în contextul crizei mondiale”, axându-se asupra noțiunilor: independența băncii centrale, transparența decizională și stabilitatea financiară. Mugur Isărescu a amintit că perioadele de criză economică răstoarnă teorii care, uneori, au ținut câte jumătate de secol. „Asistăm la schimbări majore în economia mondială, schimbări dramatice în gândirea economică”, a constatat academicianul, menționând că „stabilitatea prețurilor, care era considerată altădată cel mai important mecanism ce încuraja o creștere economică sănătoasă, astăzi nu mai este suficientă fără a asigura stabilitatea financiară”.

Leszek BALCEROWICZ
născut la 19 ianuarie 1947

În toamna anului 2010, *Leszek Balcerowicz*, renumitul economist și unul din rarii politicieni din Europa de Est, care are la activ succese majore, unanim recunoscute în lume, s-a aflat într-o vizită de două zile la Chișinău, prilej cu care i s-a conferit titlul de Doctor Honoris Causa al ASEM.

Manifestarea a avut loc pe 6 noiembrie, în Sala de lectură „Eugeniu Hrișcev”, urmată de o masă rotundă cu genericul „Transformări după socialism într-o perspectivă comparativă”, organizată de ASEM în colaborare cu Institutul de Economie, Finanțe și Statistică al ASM, în cadrul căreia Leszek Balcerowicz a ținut un discurs public, declarând că: „Lumea nu a tras învățăminte din criza economică, iar recesiunile sunt cauzate de politici greșite. Moldova, deși înregistrează o ușoară creștere economică, are nevoie de mai multă stabilitate politică, financiară și de flexibilitatea pieței forței de muncă”.

Leszek Balcerowicz s-a născut în 1947 și este considerat artizanul economiei post-comuniste în Polonia. În anii 1981-1982, a fost vicepreședinte al Societății Poloneze de Economie, în septembrie 1989 a devenit vice-prim-ministru și ministru al finanțelor în primul guvern non-comunist din Polonia, condus de Tadeusz Mazowiecki.

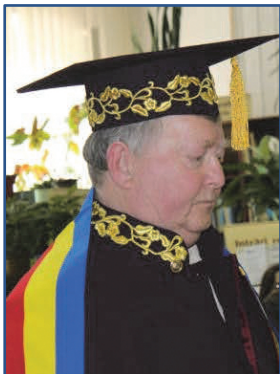
Autor al unor studii economice apreciate în Occident, Leszek Balcerowicz a realizat planul de stabilizare rapidă și transformare a economiei poloneze, cunoscut sub numele de „Planul Balcerowicz”, o veritabilă terapie de șoc. Leszek Balcerowicz a aplicat măsuri, care permiteau întreprinderilor de stat să declare falimentul, interzicea finanțarea bugetului de stat de Banca Națională. De asemenea, a abolit creditarea preferențială a companiilor de stat, a plafonat salariile angajaților la stat, a

introdus taxa unică și a permis companiilor și persoanelor fizice străine să investească în Polonia și să-și exporte profitul în afara țării. Grație acestui plan, Polonia a învins hiperinflația și a sporit creșterea bruscă a competitivității produselor sale. Astfel, țara a intrat pe filiera creșterii economice rapide. Atunci, aceste reforme au fost criticate dur de către compatrioți. Mulți economiști, însă recunosc faptul că fără această terapie de șoc, care a sacrificat câștigurile pe termen scurt pentru creșterea pe termen lung, Polonia n-ar fi atins prosperitatea care o caracterizează astăzi.

Leszek Balcerowicz a fost distins cu Premiul „Ministrul Finanțelor al anului 1998”, decernat de „Euro-money”. În anul 1999, a primit Premiul „Transatlantic Leadership Awards” pentru cel mai de seamă european al anului, inițiat de Institutul European din Washington. În aprilie 1999, revista lunară „Business Central Europe” i-a acordat Premiul „Ministrul Finanțelor al anului 1998”. Este și deținătorul Premiului internațional „Friedrich August von Hayek”, oferit economistului polonez în mai 2000.

Titlul de Doctor Honoris Causa al ASEM se înscrie în palmaresul distincțiilor similare ale lui Leszek Balcerowicz: Doctor Honoris Causa al Universității Aix-en-Provence (Franța), al Universității Sussex (Marea Britanie), al Universității De Paul din Chicago (SUA), al Universităților Szczecin și Torun (ambele din Polonia), Staffordshire (Marea Britanie), al Universității Abertay din Dundee (Scoția), al Universității J. Stern Economics din Bratislava (Slovacia), al Universității „A.I. Cuza” din Iași (România) și al Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (România).

2012

Serghei EVSTRATIEV

născut la 10 mai 1937

La 4 mai 2012, în Sala de lectură „Eugeniu Hrișcev”, a avut loc ședința Senatului ASEM consacrată conferirii titlului de Doctor Honoris Causa al ASEM, domnului Serghei Evstratiev, doctor, economist emerit al Republicii Moldova.

Decizia de a conferi titlul de Doctor Honoris Causa al ASEM lui Serghei Evstratiev a fost luată prin hotărârea Senatului ASEM din 14 martie 2012, la propunerea Consiliului Facultății de Economie Generală și Drept.

În discursul său, rectorul ASEM, Grigore Belostecinic, a ținut să sublinieze faptul că doctorul Serghei Evstratiev este un teoretician și practicant al economiei bine cunoscut în Republica Moldova, fondator al primei Companii de trust din republică și al întâiului fond de investiții, membru al Consiliului de coordonare al Uniunii Internaționale a economiștilor, președinte al Fondului Internațional de susținere a antreprenoriatului (filiala Moldovei).

Apologia tradițională (laudatio) a ținut-o Dorin Vaculovschi, decanul Facultății de Economie Generală și Drept. Serghei Evstratiev s-a născut la data de 10 mai 1937, în orașul Kagan (Uzbekistan). În 1960, a absolvit Facultatea de Economie a Universității de Stat din Chișinău. După doi ani de activitate în calitate de inginer la Institutul de proiectări al Institutului Consiliului Economiei Naționale, domnul Evstratiev devine „aspirant” al Institutului de Economie al Academiei de Științe a URSS.

Carierea sa profesională de economist, Serghei Evstratiev o începe în 1965, după finalizarea studiilor în aspirantură: inginer superior la

Combinatul de vinuri din Chișinău, inginer-șef al Laboratorului Central de Organizare Științifică a Muncii a Ministerului Industriei Alimentare din RSSM, economist-șef al Fabricii de vinuri din Trușeni, constructor-șef pe economie al Biroului special de construcție a sistemelor automatizate de dirijare al Ministerului Industriei Alimentare al URSS – acestea sunt posturile ocupate de dl Evstratiev pe parcursul perioadei 1965-1980.

În 1980, Serghei Evstratiev se lansează în activitatea de cercetare științifică, devenind director al Centrului de Organizare Științifică a Muncii și al direcției Ministerului Viticulturii și al Industriei Vinicole al RSSM. Din 1987 până în 1990, ocupă postul de director al Centrului de Proiectare și Aplicare al Comitetului Agroindustrial de Stat al RSSM, ca mai apoi să devină director al firmei științifice și de producție „Munca”.

Și la debutul tranziției la economia de piață din Republica Moldova îl găsim pe dl Evstratiev în fruntea schimbărilor economice. Astfel, el a participat nemijlocit în calitate de cofondator și președinte al primelor celor mai importante structuri organizatorice care au distrus vechea proprietate de stat și au transformat în proprietari mii de cetățeni, ai Republicii Moldova, de fondator și membru al Bursei de Valori din Moldova.

În 1993 el devine președinte al primei Companii Fiduciare din Republica Moldova „Comintent”, iar în 1994 este ales în calitate de președinte al primului fond de investiții din Republica Moldova „Agroinvest-prim”.

În calitate sa de promotor activ al reformelor economice, Seghei Evstratiev participă la elaborarea Legii „Cu privire la antreprenoriat și întreprinderi” (1992), a Decretului Președintelui Republicii Moldova „Cu privire la proprietatea fiduciară” (nr.48, 1994), și a Decretului președintelui Republicii Moldova „Cu privire la formarea infrastructurii privatizării” (nr.50, 1994), la pregătirea și publicarea culegerii „Piața hârtiilor de valoare a Republicii Moldova”.

Pe parcursul ultimilor 20 de ani, domnul Evstratiev se regăsește în calitate de Președinte al Fondului Internațional de Sprijin al Antreprenorilor, de redactor-șef al revistei „Capital”, Președinte al Asociației obștești „Personalitate”, membru al Consiliului Uniunii Internaționale a Economistilor, Membru al Consiliului Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, Membru plenipotențiar al Academiei Internaționale de Management.

În calitatea de academician al Academiei Internaționale de Management și de academician al Academiei Internaționale a Științelor Organizatorice, de membru al Consiliului Internațional „Uniunea Internațională a economiștilor” cu statut de Consultant General al Consiliului Economic și Social al ONU (New-York), contribuie în permanență la ameliorarea imaginii internaționale a Republicii Moldova.

Serghei Evstratiev este autor a circa 52 de lucrări științifice și metodico-științifice. Cercetările efectuate au la bază elaborarea și fundamentarea teoretică a conceptului de organizare științifică a muncii, management în condițiile de tranziție la o economie de piață.

El a contribuit în mod activ la pregătirea cadrelor calificate moderne. A pregătit cursul „12 lecții de capitalism”. Este primul savant moldovean care s-a învrednicit de onoarea de a prezenta în cadrul Universității Harvard (SUA) lecția cu tema „Mica Moldovă în lumea globală”.

Domnul Evstratiev este și un bun prieten al Academiei de Studii Economice din Moldova. Din 1994, înmânează anual, din mijloace personale, premii celor mai buni absolvenții ai ASEM.

„Academia de Studii Economice din Moldova înregistrează astăzi un moment de mare trăire emoțională, ca urmare a hotărârii Senatului de a acorda înalta distincție de Doctor Honoris Causa distinsului doctor Serghei Evstratiev. Prin acordarea acestei distincții ne exprimăm respectul, recunoștința și admirația față de realizările profesionale și științifice ale unui economist, om de afaceri, cadru didactic, om de știință important pentru mediul universitar, economic și social al republicii. Am convingerea că textul Laudatio, pe care am onoarea să-l prezint acum în fața dumneavoastră, reprezintă adevărul de necontestat, iar opțiunea noastră, a ASEM, de a-l cinsti în acest mod pe distinsul doctor Serghei Evstratiev este una de prețuire și una îndreptățită. În contextul celor demonstrate, credem că acest titlu conferit unuia dintre distinșii economiști va contribui la amplificarea procesului democratizării și modernizării, la integrarea științifică și instituțională în Republica Moldova”, a menționat în tradiționalul laudatio Dorin Vaculovschi, conf. univ. dr., decan al Facultății „Economie Generală și Drept”.

Francis GURRY

născut la 17 mai 1951

La 23 octombrie 2012, în Sala de lectură „Eugeniu Hrișcev”, a avut loc ședința Senatului ASEM consacrată conferirii titlului de Doctor Honoris Causa al ASEM domnului *Francis Gurry*, Director general al Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale. Decizia de a conferi titlul de Doctor Honoris Causa al ASEM lui Francis Gurry a fost luată prin hotărârea Senatului ASEM din 25 aprilie 2012, la propunerea Consiliului Facultății de Business și Administrarea Afacerilor.

În discursul său, rectorul ASEM, Grigore Belostecinic, a dat o înaltă apreciere activității Directorului general al Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, doctorului în filosofie Francis Gurry și contribuției sale de excepție la încurajarea creativității și promovării proprietății intelectuale oriunde în lume.

Apologia tradițională (laudatio) a ținut-o Angela Solcan, decanul Facultății de Business și Administrarea Afacerilor.

Francis GURRY s-a născut la data de 17 mai 1951, în Australia, și-a făcut studiile la Universitatea din Melbourne, unde, în 1974, a obținut licența în drept, iar în 1976 – a susținut masteratul în același domeniu. În perioada 1977–1979, a fost student cercetător la Facultatea de Drept a Universității din Cambridge, Marea Britanie, unde, în 1980, susținuse cu succes teza de doctor obținând titlul de doctor în filosofie.

Activitatea profesională a început-o în 1974, în calitate de grefier stagiar, apoi avocat la Arthur Robinson&Company, Melbourne. În perioada 1979-1984 a deținut funcția de lector superior în drept la Universitatea din Melbourne, Australia, iar în perioada 1982-1983, profesor invitat la Universitatea din Dijon (Franța).

Din 1985, Domnul FRANCIS GURRY și-a început cariera în Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale, inițial, în calitate de consilier

juridic în Biroul Dezvoltarea cooperării și relații externe pentru Asia și Pacific (Development Cooperation and External Relations Bureau for Asia and the Pacific). Din 1988, activează în Secția legislația în domeniul proprietății industriale, Direcția proprietate Industrială (Industrial Property Division).

Domnul director a avut o contribuție importantă în crearea, în 1994, a Centrului de Arbitraj și Mediere al OMPI (WIPO Arbitration and Mediation Center), care a permis soluționarea pe cale amiabilă (non-juridică) a mai multor litigii apărute în domeniul proprietății intelectuale.

De asemenea, a participat activ la elaborarea unei politici unice de soluționare a litigiilor privind numele de domeniu. Începând cu 1997, Domnul FRANCIS GURRY face parte din echipa managerială a Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, inițial, în calitate de asistent al directorului general și consilier juridic, apoi, din 2003, îndeplinește funcția de Director General Adjunct (Assistant Director General and Legal Counsel), cu responsabilitatea pentru Centrul OMPI de Arbitraj și Mediere, statistica OMPI, Tratatul de cooperare în domeniul brevetelor (PCT), legislația în domeniul brevetelor și Clasificarea Internațională de Brevete, Cunoștințele tradiționale, expresiile tradiționale culturale, resursele genetice și științele vieții.

Din octombrie 2008, a fost desemnat în funcția de director general al Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, realizând o varietate de sarcini în domeniul protecției proprietății intelectuale în scopul promovării inovării și creativității, stimulării investițiilor în cadrul cercetării, dezvoltării și transferului de cunoștințe.

„Noi suntem dependenți de inovație pentru a merge mai departe. Fără inovație am rămâne în aceeași stare ca specie umană”, menționa domnul Francis GURRY în mesajul lansat cu ocazia Zilei Mondiale a Proprietății Intelectuale - 26 Aprilie 2012.

Domnul director FRANCIS GURRY este cunoscut ca autor și coautor al numeroaselor publicații privind protecția proprietății intelectuale. Din categoria aparițiilor editoriale de referință, remarcăm:

- Proprietatea intelectuală într-o economie mondială integrată (International Intellectual Property in an Integrated World Economy) (2007) (with Frederick Abbot and Thomas Cottier), Aspen publishers, pp i-xxxix, 1-683;
- Sistemul Internațional de Proprietate Intelectuală. Comentarii și materiale (International Intellectual Property System: Commentary

and Materials)(1999) (with Frederick Abbot and Thomas Cottier), Kluwer, pp i-xxxi, 1-2026;

- Încălcarea încrederii Breach of Confidence (1984), Oxford University Press, Clarendon, pp i-xxvii, 1-487.

Domnul FRANCIS GURRY este membru al Consiliului Consultativ al Centrului pentru Proprietatea Intelectuală și Informare al Universității din Cambridge; al Institutului de Cercetare în domeniul proprietății Intelectuale din Australia, Facultatea de Drept, Universitatea din Melbourne; al Revistei de proprietate intelectuală din India; al Revistei Internaționale de proprietate industrială și legea dreptului de autor, München, Germania; Revistei de Drept, tehnologie și al Societății - SCRIPT, Edinburgh, Marea Britanie.

Meritele domnului FRANCIS GURRY au fost recunoscute de comunitatea academică internațională prin acordarea a numeroase titluri onorifice, printre care: PROFESSORIAL FELLOW, Facultatea de Drept a Universității din Melbourne Australia; Profesor onorific al Universității Beijing, China; DOCTOR HONORIS CAUSA al Universității din Haifa (Israel) și al Universității Economia Națională și Mondială din Sofia (Bulgaria); Membru al Academiei Europene de Știință și Artă; Secretar General al Uniunii pentru Protecția Noilor Soiuri de Plante.

„Într-o economie bazată pe cunoaștere, sursa creșterii economice devine nu producția de bunuri și servicii, ci producția, distribuția și utilizarea cunoștințelor și informațiilor. Creativitatea, cunoașterea și inovarea sunt motoare ale dezvoltării și competitivității, ocupării forței de muncă și creșterii bunăstării. Pentru cei care creează și inovează, precum și pentru cei care investesc în cercetare și în idei noi este important și necesar ca drepturile de proprietate intelectuală să fie protejate oferindu-le beneficii corecte. Decernarea titlului DOCTOR HONORIS CAUSA al ASEM domnului FRANCIS GURRY reprezintă o recunoaștere explicită a valorii profesionale și academice, a meritelor deosebite în încurajarea creativității, inovării și dezvoltarea sistemului internațional de protecție a proprietății intelectuale, contribuția sa de excepție la încurajarea creativității și promovarea proprietății intelectuale oriunde în lume”, a menționat, în laudatio Angela SOLCAN, dr., conf. univ., Decan la Facultatea Business și Administrarea Afacerilor.

2014

Anatolii Antonovici MAZARAKI

născut la 27 iulie 1950

La 16 mai 2014, în Sala de lectură „Eugeniu Hrișcev”, a avut loc ședința Senatului ASEM consacrată conferirii titlului de Doctor Honoris Causa al ASEM, domnului *Anatolii Antonovici Mazaraki*, Rector al Universității Naționale de Economie și Comerț din Kiev, doctor în științe economice, profesor, personalitate proeminentă în domeniul științelor economice și pedagogice. Decizia de a conferi titlul de Doctor Honoris Causa al ASEM lui Anatolii Antonovici Mazaraki a fost luată prin hotărârea Senatului ASEM, la propunerea Consiliului Facultății de Business și Administrarea Afacerilor.

Rectorul ASEM, Grigore Belostecinic a declarat că acest titlu îi este acordat academicianului ucrainean, care este și o personalitate deosebită a vieții social-politice a Ucrainei, în semn de respect și grațitudine pentru activitatea sa științifică și didactică, dar și ca apreciere a eforturilor de angajare a țării vecine în parcursul european.

Anatolii Mazaraki a primit titlul de Doctor Honoris Causa, dar și o medalie din partea ASEM, în prezența Ambasadorului Extraordinar și Plenipotențiar al Ucrainei în RM, Excelența sa, Domnul Serghei Pirojcov, precum și a altor personalități din mediul științific și academic din Ucraina și Republica Moldova.

„Propunerea de acordare a titlului onorific de Doctor Honoris Causa al Academiei de Studii Economice din Moldova Domnului Rector Anatolii Mazaraki a fost înaintată Senatului de către Consiliul Facultății Business și Administrarea Afacerilor și reprezintă o recunoaștere explicită a valorii profesionale și academice, a meritelor deosebite în stabilirea unor relații de colaborare dintre ASEM și Universitatea Națională de Economie și Comerț

din Kiev”, a menționat în mesajul de laudatio, adresat publicului de Angela Solcan, decanul Facultății Business și Administrarea Afacerilor, specificând că instituțiile de învățământ superior au un rol important în dezvoltarea unor relații de colaborare între state, prin realizarea unor proiecte comune de cercetare, stabilirea relațiilor de parteneriat, consolidarea conexiunilor profesional-științifice dintre membrii comunității academice și un schimb de bune practici.

Relațiile de colaborare dintre ASEM și Universitatea Națională de Economie și Comerț au o istorie aparte, atât grație faptului că avem profesori, absolvenți ai Universității date, dar și prin participarea în comun la realizarea unor proiecte europene: TEMPUS MODEP, precum și organizarea unor evenimente științifice comune ca Simpozionul internațional „Dezvoltarea economico-socială a Ucrainei și Republicii Moldova în condițiile globalizării”.

Anatolie Mazaraki a declarat că este onorat și emoționat să se afle la Chișinău în momentul în care țara sa trece prin clipe de grea încercare. Anatolie Mazaraki a prezentat un discurs public cu tema „Dezvoltarea economică a Ucrainei în condițiile unui ciclu politico-economic asimetric”.

„Schimbarea bruscă, în februarie 2014, a puterii în Ucraina, a influențat dur simetria ciclului politico-economic. Conducerea precedentă, cu aproape un an înaintea scrutinului prezidențial planificat, în scopul obținerii rezultatelor favorabile sie, a încurajat realizarea unor politici economice loiale, bazate pe diversificarea plăților sociale și susținerea populației, asigurarea excesivă a stabilității prețurilor și cursului valutar. Noua putere a fost, practic, nevoită să impună reforme economice nepopulare, o politică economică rigidă, care limitează posibilitățile sociale ale cetățenilor, precum și schimbări instituționale categoric necesare.

Aceste măsuri sunt dureroase pentru moment, dar sunt garantul creșterii economice și a dezvoltării durabile în timp și în interesul întregii societăți. Îi va ajunge noii puteri de la Kiev voință politică necesară pentru implementarea eficientă a reformelor socio-economice și instituționale în condițiile presiunii din exterior, dar și din interior? Este o situație de a cărei soluționare depinde enorm viitorul Ucrainei”, a menționat Anatolii Mazarachi.

Domnul Mazaraki Anatolii Antonovici s-a născut la data de 27 iulie 1950, în orașul Kiev, și-a făcut studiile la Institutul comercial economic din

Kiev specialitatea inginer-tehnolog, absolvind cu mențiune această instituție în 1972.

În perioada 1972-1975, a activat în calitate de cercetător științific la Institutul de Cercetări științifice în domeniul alimentației publice și comerțului din Ucraina, ulterior, a lucrat în calitate de inginer superior, cercetător științific superior, director adjunct cu activitatea științifică în diverse instituții.

Din 1988, activitatea Domnului Mazaraki Anatolii Antonovici este strâns legată de învățământul superior, deținând diverse funcții: conferențiar universitar, decan al Facultății, prim prorector.

Anatolii Mazaraki devine, în 1991 Rector al Universității comercial-economice din Kiev. Din 1995 Mazaraki Anatolii Antonovici este doctor în economie (doctor habilitat), este profesor universitar.

Din 2004, după modificarea denumirii instituției, este Rector al Universității de Economie și Comerț din Kiev, una dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior din Ucraina.

S-a implicat plenar în reformarea instituțiilor de învățământ superior din Ucraina și implementarea, în contextul Procesului de la Bologna, a sistemului de management al calității în educație. Pentru a asigura formarea treptată și calitativă a viitorilor specialiști, în cadrul universității, a fost creat Polisul tehnologic care include 4 institute, 9 colegii și 3 școli comerciale.

Meritele domnului rector Anatolii Mazaraki au fost recunoscute de comunitatea academică națională și internațională prin acordarea a numeroase titluri onorifice, printre care cel de Profesor Onorific al mai multor instituții de învățământ superior: al Universității Naționale de Economie și Comerț din Kiev, al Universității din Soka Gakkai (Japonia); al Universității de Stat Comercial-Economică (Federația Rusă); al Institutului de economie din Budapesta (Ungaria); titlul de Doctor Honoris Causa al Universității Economice din Cracovia (Polonia), al Universității de Stat de Economie din Belarus și al Universității Cooperatist Comerciale din Belarus.

Anatolii Mazaraki este deținător al titlului onorific Om emerit al Ucrainei în domeniul științei și tehnicii (1991); este Academician al Academiei de științe pedagogice a Ucrainei; Cavaler al Ordinului Cneazul Iaroslav cel înțelept, de gradul V, al Ordinilor de Merit «За заслуги» de

gradul III, II și I și Cavaler al Ordinului Francez „L'Ordre des Palmes académiques” pentru realizări în educație și știință.

Domnul profesor MAZARAKI este cunoscut ca autor și coautor a peste 330 de publicații științifice, inclusiv 33 de monografii. Din categoria aparițiilor editoriale de referință remarcăm: «Философия денег»; «Торговля. Деньги. Менталитет»; «Философия экономики»; «Международный маркетинг»; «Экономика торгового предприятия».

Un rol major îl are domnul rector în formarea viitorilor cercetători, Dumnealui a fost conducător științific la 16 doctori habilitați și 12 doctori în economie, a oferit consultanță științifică la 8 solicitanți ai gradului de doctor habilitat.

Domnul Mazaraki Anatolii Antonovici este: Președinte al Consiliului Academic de specialitate pentru conferirea titlurilor științifice de doctor și candidat în științe; Membru al Consiliului științific al Ministerului Educației și Științei din Ucraina și șef al Secției economice; Membru al Comitetului pentru Premiul de Stat al Ucrainei în domeniul educației; Membru al consiliilor editoriale ale mai multor reviste științifice din Ucraina (*Економіка України, Фінансовий контроль, Конкуренція. Вісник Антимонопольного комітету України, Казна України, Діловий вісник*).

Doamna Angela Solcan a menționat în discursul său: „Apreciind cu profundă admirație activitatea științifică, educațională și socială a domnului Mazaraki și contribuția sa de excepție la dezvoltarea unor relații de colaborare dintre universitățile noastre decernarea titlului onorific de Doctor Honoris Causa al Academiei de Studii Economice din Moldova este pe deplin justificată. Aceasta va contribui la fortificarea legăturilor de colaborare științifică între ASEM și Universitatea Națională de Economie și Comerț din Kiev.

Integrarea în Uniunea Europeană a Republicii Moldova și Ucrainei va deschide noi perspective de colaborare atât între statele noastre, cât și între universități. De aceea, vom continua să ne susținem reciproc în eforturile noastre și împreună să contribuim la prosperarea instituțiilor noastre”.

Impresii despre Academia de Studii Economice a Moldovei ale Doctorilor Honoris Causa ai ASEM

Andrei Andrieș, academician: Consider că orice instituție de cercetare sau de învățământ trebuie să aibă un mediu de oameni care cunosc ce reprezintă această instituție pentru societate, care pot s-o sprijine prin relațiile de care dispun în sistemul internațional, comunicațional etc., pot să contribuie, în măsura posibilităților, la dezvoltarea ei. Consider că atenția față de oamenii care au contribuit ori pot să contribuie la dezvoltarea domeniului respectiv este foarte importantă, fie că aceste personalități sunt din țară, fie că sunt de peste hotare. Aceasta oferă un mediu de creație foarte favorabil pentru dezvoltarea instituției respective.

Pe parcursul unei perioade destul de îndelungate, am fost preocupat de rezolvarea unor probleme ce țin de organizarea cercetărilor științifice în cadrul Academiei de Științe a Moldovei. Aceste cercetări se efectuează cu scopul de a găsi soluții pentru prosperarea societății.

Consider că ASEM, începând cu primele zile de activitate și până în prezent, a adus o contribuție foarte mare la dezvoltarea societății noastre, deoarece a pregătit cadre în domeniul științei, educației, precum și pentru economia națională. Anume, aceste cadre pregătite bine la ASEM, deseori, au avut o conlucrare fructuoasă cu oamenii de știință din Academia de Științe a Moldovei.

Aș vrea să subliniez că ASEM a participat la elaborarea multor strategii de dezvoltare a economiei țării, a contribuit la dezvoltarea segmentului informațional al economiei naționale. Sunt încântat de multe lucruri care au fost făcute de către specialiștii de la ASEM, unele în premieră pentru Republica Moldova. Am în vedere nu aulele, ci aș spune „atelierelor”, care au fost create pentru antrenarea studenților în mijloacele informaționale, cu sisteme informaționale dintre cele mai moderne. Este o contribuție foarte importantă la dezvoltarea economiei. Având specialiști pregătiți la nivel mondial, avem speranțe că o să prospere țara.

Desigur, o contribuție enormă la dezvoltarea ASEM au adus-o rectorii acestei instituții, domnii Paul Bran, Eugeniu Hrișcev. O amploare și mai mare o vedem, în prezent, sub conducerea rectorului Grigore Belostecinic. Uneori, este complicat să deduci în ce domeniu el este specialist: economie, finanțe, informatizarea științei, educație etc. Cred că anume îmbinarea acestor particularități ale caracterului, a acestor cunoștințe din diferite domenii ale domniei sale joacă un rol foarte important în dezvoltarea ASEM-ului. Îmi rămâne să-i doresc dumnealui, profesorilor și studenților de la ASEM noi succese în viitor.

***

Gheorghe Duca, academician: Titlul Doctor Honoris Causa este mai mult o responsabilitate decât o semnificație. Pentru că, dacă accepți să fii Doctor Honoris Causa al unei instituții, aceasta este, pe de o parte, recunoașterea contribuției personale în dezvoltarea științei, pe de altă parte, este responsabilitatea persoanei care trebuie să poarte imaginea instituției corespunzătoare.

Pentru mine a fost o surpriză, când am aflat despre decizia Senatului ASEM de a-mi conferi titlul Doctor Honoris Causa. În ultimii ani, sunt preocupat de probleme legate de administrarea și gestionarea finanțelor în știință. Nu poți să faci față acestor cerințe fără să ai cunoștințe în domeniul economiei.

Cred că impactul științei asupra dezvoltării economice în Republica Moldova poate fi vizibil doar în următorii ani. Acesta este obiectivul principal al comunității științifice: ca societatea să simtă umărul comunității în dezvoltarea economiei.

Ne confruntăm cu foarte multe probleme, inclusiv cele ce țin de gestionarea surselor financiare. În acest context, este importantă participarea foarte activă a ASEM-ului, a savanților, a cercetătorilor la rezolvarea acestor probleme. Faptul că sunt Doctor Honoris Causa al ASEM mă obligă să colaborez cu cercetătorii acestei instituții și să căutăm împreună aceste modele.

Mai este o chestiune la care participarea cercetătorilor și profesorilor din ASEM este foarte importantă: indicatorii statistici care ar putea să ne reflecte productivitatea activității științifice. Asta nu înseamnă că noi trebuie să urmărim câte tehnologii noi s-au produs, câte substanțe se produc etc. Productivitatea în știință e mai mult legată de producerea cunoștințelor și estimarea lor. Folosind metodele economice statistice, am putea, probabil, cu participarea cercetătorilor de la ASEM, să încercăm să găsim soluții.

Fiecare țară, ca și fiecare sistem, trebuie să se afle într-un echilibru, atunci noi putem spune că situația este într-o stare normală. Dezechilibrarea proceselor într-un sistem este legată atât de factori interni, cât și de factori externi. Republica Moldova este un model de sistem în care funcționează economia, societatea în sine, cu pârghiile sale. Împreună cu savanții de la ASEM trebuie să facem cercetări pentru a găsi soluții de echilibru în acest sistem. Ar fi un lucru benefic pentru țara noastră.

***

Boris Melnic, academician: Am fost plăcut impresionat de atitudinea ASEM când mi-a fost oferit înaltul titlu Doctor Honoris Causa al acestei instituții. Am fost una dintre primele personalități care s-au învrednicit de acest titlu și eu eram extraordinar de bucuros și mândru. Am avut întotdeauna o atitudine extraordinară față de această instituție de învățământ. Ea a fost înființată pe baza Facultăților Economie și Economia Comerțului a Universității de Stat din Moldova pe timpul când eu eram rector.

Personal, am contribuit la acest lucru, deoarece consideram și consider că țara noastră are nevoie de o instituție de învățământ superior în domeniul economic, cum este ASEM. De aceea, am făcut tot posibilul și am contribuit la organizarea acestei instituții care, cu timpul, s-a dezvoltat rapid și a ocupat un loc de frunte în instituțiile de învățământ superior din țara noastră. În prezent, ASEM este recunoscută nu numai în Republica Moldova, dar este foarte înalt apreciată și în alte țări. Aceasta, încă o dată,

demonstrează faptul că a fost efectuat un proces necesar care nu numai că a dus la pregătirea cadrelor în domeniul economiei, dar și a format o imagine pozitivă a Moldovei în alte țări.

Consider că, în prezent, ASEM se dezvoltă dinamic. Are o conducere bine pregătită. Grigore Belostecinic, actualul rector al instituției, este o personalitate tânără, energică, integră. ASEM are perspective mari și am convingerea că pe viitor va duce faima republicii noastre în toată lumea.

***

Petru Soltan, academician: Pentru mine, ASEM este talpa spiritului meu. În anul 1998, această instituție m-a onorat cu titlul Doctor Honoris Causa și mi-a făcut o sărbătoare de suflet. Sunt recunoscător întregului corp profesoral, întregii Academii. Pe când eram președintele Comisiei de știință și învățământ în Parlamentul Republicii Moldova, am trimis domnului Valeriu Muravschi, pe atunci prim-ministru, o scrisoare oficială semnată de mine, Mihai Patraș și Pavel Husac, pentru a forma în țară o instituție cu profil economic. Ne consultam și ne întâlneam foarte des cu domnii Valeriu Muravschi și Constantin Tampiza, care era pe atunci ministru al economiei. Am decis ca la baza ASEM-ului să fie facultățile cu profil economic de la USM, Politehnică, Institutul Agricol și de la Institutul de Planificare. De asemenea, s-a propus să fie integrate în acest complex și trei colegii cu profilul respectiv.

Astăzi, ASEM este una dintre cele mai prestigioase instituții de studii și cercetări din țară, cu un conducător modern în persoana domnului Grigore Belostecinic. Când vin la ASEM, mă simt ca acasă. Consider că este o instituție extrem de necesară pentru Republica Moldova, o instituție specializată, informatizată, cu blocuri de studii noi, cu mari perspective. Sunt recunoscător pentru onoarea care mi-a făcut-o Senatul ASEM oferindu-mi înaltul titlu Doctor Honoris Causa.

***

Ionel Bostan, doctor, profesor universitar:

I-am cunoscut pe mai toți membrii comunității academice, începând cu rectorul – profesor universitar, doctor habilitat, academician Grigore Belostecinic, decani, conferențieri, dar și pe unii dintre cei mai tineri, inclusiv studenți și masteranzi. Cu toții sunt oameni „de treabă”, cum zicem noi, românii. Mai apropiat am fost de facultățile de Contabilitate și Finanțe, și, într-o anumită măsură, de cea de Relații Economice Internaționale. Acest lucru îl datorez profesorilor Viorel Țurcanu, Valentina Paladi, Cornel Guțu, Ala Cotelnic, Tatiana Mișova, Pavel Tostogan, Vladimir Grosu, Ludmila Cobzari, Silvia Ghinculov, Dumitru Moldovan, Vasile Șoimaru și, în mod sigur, și altora. De fapt, aici sunt aproximativ 500 de profesori, mai mult de jumătate dintre ei sunt doctori în științe, iar circa o cincime dintre aceștia au primit treapta maximă de consacrare științifică – doctor habilitat.

Nu putem să nu remarcăm atenția aparte pe care o acordă administrația ASEM relațiilor de colaborare cu alte universități și centre de cercetare din peste 20 de state ale lumii, care au tradiții valoroase în domeniul studiilor și cercetărilor economice. Un rol incontestabil în obținerea realizărilor instituției le-a revenit celor doi rectori ai ASEM, dinaintea academicianului Belostecinic, respectiv profesorii universitari Paul Bran (rector-fondator) și Eugeniu Hrișcev.

Dorim să menționăm faptul că ASEM a fost desemnată partener oficial pentru Republica Moldova al Forumului Economic Mondial, având merite incontestabile în elaborarea Raportului Global al Competitivității 2013-2014.

CUPRINS:

Cuvânt înainte	3
Nicolae N. CONSTANTINESCU	6
Constantin BĂRBULESCU	12
Boris MELNIC	17
Sergiu RĂDĂUȚAN	21
Delbert WEBER	26
Petru SOLTAN	27
Nancy BELCK	31
Walter (Walley) M. BACON	33
Mircea CIUMARA	34
Nicolae BELLI	37
Alban RICHARD	40
Andrei ANDRIEȘ	43
Joachim HENTZE	45
Radu MIHALCEA	47
Dan POPESCU	49
Piotr MARCINIAK	53
Valeriu IOAN-FRANC	56
Gheorghe DUCA	61
Ion Gheorghe ROȘCA	66
Ion PETRESCU	70
Domenico NETTI	74
Constantin OPREAN	76
Harry GEBHARDT	79
Ionel BOSTAN	81
Ionov Veliciko ADAMOV	83
Mugur ISĂRESCU	85
Leszek BALCEROWICZ	89
Serghei EVSTRATIEV	91
Francis GURRY	94
Anatolii MAZARAKI	97
Impresii despre Academia de Studii Economice a Moldovei ale Doctorilor Honoris Causa ai ASEM	101

Com. 8715

Î. S. Firma editorial-poligrafică „Tipografia Centrală”

MD-2068, Chişinău, str. Florilor, 1

Tel.: 022-49-31-46, 022-44-00-91